

Øvrigt budgetmateriale

Budgetforslag 2027

1. udsendelse (24. juni 2026)

Indholdsfortegnelse

Politisk tidsplan for budget 2027-2030

Strategi, proces og regler for budgetlægningen 2027-2030

Befolkningsprognose 2026

Demografiregulering af dagtilbud, SFO, privatskoler, efterskoler m.m.

Demografiregulering af hjemme- og sygeplejen

Budgetbehov for det specialiserede børneområde (Familieafdelingen)

Budgetbehov for det specialiserede voksenområde

Slides fra budgetdag den 5. februar 2026

Politisk tidsplan for budget 2027-2030

ODSHERRED
KOMMUNE

Dato	Handling	Ansvarlig
22.-23. januar 2026	Seminar om Byrådets arbejde	BYR/Økonomi/Sekretariat
20. januar 2026	Strategi, proces regler for budgetlægningen 2027 + tidsplan behandles	ØU/Økonomi
27. januar 2026	Strategi, proces regler for budgetlægningen 2027 + tidsplan behandles	BYR/Økonomi
5. februar 2026	Budgetdag for Byrådet med fokus på rammesætning for fagudvalgene	BYR/Økonomi/Sekretariat
17. februar 2026	Rammer og måltal for udvalgenes arbejde med til budget 2027	ØU/Økonomi
24. februar 2026	Rammer og måltal for udvalgenes arbejde med til budget 2027	BYR/Økonomi
10.-11. marts 2026 (FU)/ 17. marts 2026 (ØU)	Udvalgene drøfter emner, der skal indgå i budgetprocessen, herunder anmodninger til forvaltningen om eventuelle beregninger pba. Byrådets rammesætning og evt. måltal, jf. ovenfor. Medarbejdersiden fra relevante CMU'er deltager.	Fagudvalg/Økonomi/Fagcentre
7.-8. april 2026 (FU)/ 21. april 2026 (ØU)	Forsatte drøftelser i udvalgene, jf. ovenstående	Fagudvalg/Økonomi/Fagcentre
9. april 2026	Frist for indsendelse af forslag til budgettet for eksterne (skolebestyrelser, forældrebestyrelser, råd og nævn m.v.). Sendes til budget@odsherred.dk - senest kl. 08:00	Alle/Økonomi
23. april 2026	Frist for indsendelse af forslag til budgettet for politikere, hvis forslaget skal underlægges udvalgsbehandling. Sendes til budget@odsherred.dk - senest kl. 08:00. Politikere kan i øvrigt indsende forslag i hele budgetprocessen.	
11. maj 2026	Frist for indsendelse af forslag til budgettet for interne (ansatte/ledelse). Sendes til budget@odsherred.dk - senest kl. 08:00	Fagcentre/Økonomi
Maj 2026	Udvalgene inviterer og arrangerer budgetdialog	Fagudvalg/Fagcentre
16.-17 juni 2026 (FU)/ 22. juni (ØU)	Udvalgene præsenteres for de forslag, der foreligger på udvalgenes områder, herunder også forslag fremsat af Administrationen	Fagudvalg/Økonomi/Fagcentre
23.-24. juni 2026	Indkomne forslag til budgettet offentliggøres på odsherred.dk	Økonomi
Medio juli 2026	Status til ØU/Byrådet omkring konsekvenserne af økonomiaftalen for 2027, herunder særligt nye skøn for indtægter fra skatter, tilskud og udligning (udsendes via mail/Prepare) <i>Usikkert pga. pågående regneringsforhandlinger.</i>	Økonomi
10. august 2026	HMU sender bemærkninger til de fremlagte forslag til budgettet. HMU's bemærkninger udsendes til Byrådet umiddelbart herefter.	HMU
13. august 2026	Reserveret til budgetdag for Byrådet (ca. et par timer med gennemgang af forudsætninger)	BYR/Økonomi/Sekretariat
20. august 2026	Dagsorden til Økonomiudvalgets 1. behandling udsendes. Heri indgår Borgmesterens budgetforslag.	Økonomi/Sekretariat
24. august 2026	1. behandling af budgettet	ØU
27. august 2026	Borgmesterens budgetforslag offentliggøres på kommunens hjemmeside og sendes i høring hos medarbejdere, brugere, interessenter, råd og nævn. Fristen for aflevering af høringssvar er den 17. september 2026, kl. 08:00. Høringssvar sendes til budget@odsherred.dk.	Økonomi/Kommunikation
	Borgermøde på KommuneTV/Facebook	BYR/Sekretariat/Økonomi
1. september 2026	1. behandling af budgettet	BYR
17. september 2026, kl. 08:00	Frist for aflevering af høringssvar kl. 08:00. Høringssvar sendes til budget@odsherred.dk	
22. september 2026	Budgetforhandlingsmøde(r)	BYR/Sekretariat/Økonomi
22. september 2026, kl. 08:00.	Ændringsforslag sendes til budget@odsherred.dk - anvend gerne det det dertil udarbejdede budgetskema.	
24. september 2026	Dagsorden til Økonomiudvalgets 2. behandling udsendes. Heri indgår evt. budgetfoliq.	Økonomi/Sekretariat
28. september 2026	2. behandling af budgettet	ØU
6. oktober 2026	2. behandling af budgettet	BYR

Strategi, proces og regler for budgetlægningen 2027-2030

Indhold

Indledning	2
Del 1: Politisk strategi og proces	2
Det økonomiske udgangspunkt.....	2
Konkrete mål for et økonomisk råderum.....	2
Delegation af kompetencer	3
Budgetdag	4
Administrativ proces og afleveringsfrister	4
Tidsstyring.....	5
Del 2: Administrative regler og retningslinjer	7
Udgangspunkt for budgettet	7
Driftsbudgettet.....	7
Pris- og lønfremskrivning (pl).....	10
Anlægsbudgettet	11

Indledning

Processen for budgetlægningen for 2027-2030 tager afsæt i den strategi, proces og de regler for budgetlægningen, som beskrives i denne skrivelse.

Første del af skrivelsen redegør for den politiske strategi og proces, herunder det økonomiske udgangspunkt, måltal for råderum og rammerne for udarbejdelse af ændringsforslag til budget 2027 – i dette indgår arbejdet med et råderumskatalog af forslag, der reducerer driftsudgifterne.

Der arbejdes i udgangspunktet med en 1-årig budgetperiode.

Del 1: Politisk strategi og proces

Det økonomiske udgangspunkt

På grund af kommunens finansielle situation for 2027 er der i udgangspunktet ikke råderum i budgettet til at udvide driftsudgifterne, uden samtidig at reducere dem på et andet område.

Budgetudgangspunktet for 2027 er tæt på at være i balance, hvis

- serviceudgifterne på landsplan løftes med minimum 1,5 mia. kr.¹
- anlægsrammen på landsplan ikke sænkes
- udgifterne på fx de specialiserede områder i Odsherred Kommune *ikke* stiger
- øvrige forudsætninger i indtægtsbudgetteringen fortsat holder, og
- den økonomiske politik overholdes.

Råderum kan skabes enten ved,

- at Odsherred Kommune reducerer udgifterne, fx på områder hvor kommunens udgifter er højere end sammenlignelige benchmark² eller
- at Odsherred Kommune tildeles særtilskud efter §16³, eller
- at service- eller anlægsudgifterne på landsplan løftes med mere end forudsat/forventet.

På udgiftssiden i budgettet er der indregnet økonomi til demografiudviklingen på ældre- og børneområdet⁴, men der er ikke taget højde for andre udgiftsstigninger, f.eks. på de specialiserede socialområder, som i de seneste år har oplevet vækst – ikke bare i Odsherred, men i hovedparten af landets kommuner.

Konkrete mål for et økonomisk råderum

Det forventes som udgangspunkt, at budget 2027 er rimeligt balanceret. Imidlertid tilsiger al erfaring, at udgifter kan stige og indtægter kan (uventet bortfalde). Dertil skal lægges, at Byrådet

---

¹ Dette svarer til ca. 9 mio. kr. ekstra indtægter for Odsherred Kommune.

² Dvs. et benchmark med sammenlignelig struktur og rammevilkår i form af socioøkonomi og demografi.

³ I Lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner. Odsherred Kommune har i årene 2023-2026 modtaget mellem 15 og 40 mio. kr. i særtilskud. Senest 40 mio. kr. i 2026.

⁴ Dog ikke på skoleområdet, jf. den politiske beslutning herom.

med rimelighed har brug for et råderum til fx strategiske tiltag, der kan styrke kommunen på længere sigt. Derfor skal der tilvejebringes et råderumskatalog med forslag for et af Byrådet nærmere fastsat beløb/måltal frem imod budgetforhandlingerne for 2027. Råderumskataloget er primært at betragte som en økonomisk risikostyring, idet der aktuelt er flere elementer, som skaber usikkerhed omkring kommunens økonomien på kort og mellemlangt sigt.

Disse usikkerhedselementer er bl.a.:

1. Der arbejdes aktuelt med 6 forskellige reformspor⁵ i 2026 og fremefter. Implementering af 6 store reformspor på samme tid indebærer en øget risiko for uforudsete udgifter.
2. Styring af de store velfærdsområder er altid forbundet med en risiko, og denne eksisterer fortsat, selvom fokus i højere grad bliver reformorienteret
3. Tilskud og udligning: udover de almindelige udsving i tilskud og udligning, som til stadighed præger systemet, så er kommunens driftsbudgetter de seneste år delvist baseret på §16-tilskud, som bevilges et år ad gangen. Tilskuddet er i nogen grad politiske betinget – og derfor usikkert i sin natur.

I erkendelse heraf skal hvert fagudvalg således udarbejde råderumsforslag. Det er vurderingen, at en samlet ramme på 20 mio. kr., svarende til ca. 1 % af serviceudgifterne, vil være passende i kommunens nuværende økonomiske situation.

Krav, mål og rammer for de enkelte udvalgs bidrag til råderumsforslag drøftes på Byrådets budgetdag den 5. februar 2026, og fastsættes endeligt af Byrådet den 24. februar 2026, hvorefter de er bindende for udvalgenes budgetarbejde frem mod budgetforhandlingerne.

Delegation af kompetencer

Når Byrådet har fastlagt krav, rammer og måltal på Byrådsmødet den 24. februar, er disse endelige. Byrådet delegerer herefter det konkrete ansvar for at finde de bedst mulige reduktionsforslag til de enkelte fagområder til fagudvalgene.

På udvalgsmøderne i marts 2026 drøfter fagudvalgene således den faglige retning og ramme for, hvilke ændringsforslag der ønskes udarbejdet – både reduktions- og udvidelsesforslag. Det vil således også sige rammerne for råderumskataloget på udvalgets område. Disse drøftelser skal tage udgangspunkt i de forpligtende rammer og måltal, som Byrådet har besluttet den 24. februar.

Udvalgsmøderne i marts indledes med en drøftelse af budgettet, hvor medarbejdersiden i de relevante CMU'er deltager. Drøftelsen tager afsæt i den rammesætning udvalget har fået fastsat af Byrådet. Drøftelsen giver medarbejdersiden mulighed for fagligt at kvalificere den retning og de rammer, som fagudvalgene efterfølgende fastsætter for budgetlægningen. Dermed også hvordan og på hvilke dele af udvalgets fagområder, der skal arbejdes med både råderums- og udvidelsesforslag. Udvalget har i sagens natur det sidste ord.

---

⁵ I 2025 implementeres reform af ældreområdet, folkeskolen, Den grønne trepart og Socialområdet. Derudover arbejdes der med afklaring af rammerne for reform af sundhedsområdet og der forventes vedtaget en ny reform på beskæftigelsesområdet.

Med afsæt i beslutningerne på marts-møderne, udarbejder Administrationen reduktionsforslag svarende til hvert udvalgs specifikke måltal og opgave(r). Ligeledes udarbejdes udvidelsesforslag, hvor fagudvalgene måtte ønske dette.

Forslag til både råderums- og udvidelsesforslag præsenteres endeligt for udvalgene på juni-møderne, hvor de enkelte udvalg prioriterer, hvilke forslag der skal oversendes til budgetforhandling.

Budgetdag

Processen opstartes for alvor den 5. februar 2026, hvor forvaltningen præsenterer refleksioner omkring årets budgetsituation på Byrådets budgetdag.

Budgetdagen har til formål at sætte rammerne for årets budgetlægning. Derudover er formålet at få sat politiske retning på, hvordan forvaltning og politisk niveau ønsker at arbejde frem mod vedtagelsen af budget 2027.

Budgetdagene planlægges ud fra følgende:

1. Den kommunale budgetproces
2. Vurdering af budget 2027 og behovet for at skabe råderum
3. Rammevilkår på udvalgsniveau
4. Fastsættelse af målsætninger og opgaver for de enkelte udvalg

Administrativ proces og afleveringsfrister

Administrationen iværksætter en proces i organisationen, hvor der er mulighed for at indsende forslag til budget 2027.

Der fastsættes tre afleveringsfrister:

- Én for eksterne (skolebestyrelse, forældrebestyrelser, råd og nævn mv.) – 9. april.
- Én for interne (medarbejdere/ledere) – 11. maj.
- Én for politikere – 23. april, hvis forslaget skal udvalgsbehandles mv.

Årsagen til de tre forskellige deadlines er, at eksterne skal kunne kvalificeres – fx i forhold til forslagets økonomiske forudsætninger og konsekvenser, juridiske forhold, og om forslaget lever op til de interne krav for budgetprocessen i Odsherred Kommune.

Fagcentrene kan indsende forslag frem til den 11. maj, hvorfor forslagene kan indgå i udvalgsbehandlinger i juni. Fagcentrenes arbejde med forslag foregår med udgangspunkt i den politiske retning og de eventuelle konkrete politiske bestillinger, som fremkom af fagudvalgsmøderne i marts og april.

Eksterne omfatter personer eller organer, der repræsenterer bruger og borgere – dvs. *ikke* ansatte i kommunen.

Interne omfatter alle personer eller organer, der *er* eller repræsenterer ansatte i kommunen – dvs. også decentralt ansatte, som fx institutionsledere, serviceledere osv.

Når forslagene er modtaget af Center for Økonomi, foretager Direktionen en administrativ "screening" af de indkomne forslag fra decentralt hold, som:

- ikke er i tråd med de politiske drøftelser på udvalgsmøderne i marts
- bør kunne håndteres indenfor de eksisterende rammebudgetter
- har en økonomisk effekt på mindre end 0,1 mio. kr.

Fagcheferne forestår samme kvalificering af forslag fra både centrale og decentrale enheder i fagcentrene/administrationen.

Processen for udarbejdelse af forslag til budgettet i de enkelte fagcentre skal organiseres således, at denne forløber via MED-systemet. Centercheferne er ansvarlige for denne proces, herunder bl.a. at indkalde til møder med CMU.

Center for Økonomi udarbejder skemaer som skal benyttes, når forslaget indsendes. Forhold omkring ensartning af opstilling, antal af decimaler mv. aftales i regi af den tværgående økonomigruppe.

Forslag sendes til budget@odsherred.dk – jf. i øvrigt tidsplanerne.

Tidsstyring

Nedenstående oversigt indeholder udvalgte/centrale datoer i budgetprocessen.

Foruden denne oversigt findes også en målrettet "Politisk tidsplan" og en udtømmende "Administrativ tidsplan".

Dato	Begivenhed
22.-23. januar 2026	Seminar om Byrådets arbejde
27. januar 2026	Byrådet behandler Strategi, proces og regler for budgetlægningen for 2027 + tidsplan
5. februar 2026	Budgetdag for Byrådet med fokus på rammesætning for fagudvalgene
24. februar 2026	Byrådet beslutter rammer og måltal for udvalgenes arbejde med budget 2027.
10.-11. marts 2026 For ØU: 17. marts 2026	Fagudvalgsmøder <i>Udvalgene drøfter emner, der skal indgå i budgetprocessen, herunder anmodninger til forvaltningen om eventuelle beregninger pba. Byrådets rammesætning og evt. måltal, jf. ovenfor.</i> <u>Medarbejdersiden i relevante CMU'er deltager.</u>
7.-8. april 2026 (For ØU: 21. april 2026)	Fagudvalgsmøder <i>Udvalgene får en kort status på arbejdet med beregninger på råderums- og udvidelsesforslag, herunder forventninger til det økonomiske omfang.</i>
9. april 2026, kl. 08:00	Frist for indsendelse af forslag til budgettet for eksterne parter (fx skolebestyrelser, forældrebestyrelser, råd og nævn mv.) Sendes til budget@odsherred.dk - senest kl. 08:00
9. april-11. maj 2026	Proces med beregninger
23. april 2026, kl. 08:00	Frist for indsendelse af forslag for politiske partier/byrådsmedlemmer , hvis disse skal undergå udvalgsbehandling. Sendes til budget@odsherred.dk – senest kl. 08:00

Dato	Begivenhed
	Politikere kan i øvrigt indsende forslag til budgettet igennem hele budgetprocessen.
11. maj 2026, kl. 08:00	Frist for indsendelse af forslag til budgettet for interne (medarbejdere/ledere) – skal være behandlet i MED-systemet Sendes til budget@odsherred.dk - senest kl. 08:00
19. maj 2026	Chefgruppemøde <i>Tværgående præsentation af reduktions- og udvidelsesforslag + tekniske korrektioner.</i> <i>Formålet er at "screene" for afledte effekter på andre udvalg.</i>
15.-16. juni 2026 (For ØU: 22. juni 2026)	Fagudvalgsmøder <i>Prioritering af forslag der oversendes til budgetforhandling</i>
23.-24. juni 2026	Budgetmateriale offentliggøres på odsherred.dk
3. august 2026	HMU sender bemærkninger til de fremlagte forslag til budgettet. HMU's bemærkninger udsendes til Byrådet umiddelbart herefter.
13. august 2026	Budgetseminar for Byrådet (ca. et par timer med gennemgang af forudsætninger)
2. september 2026	1. behandling i Økonomiudvalget
8. september 2026	1. behandling i Byrådet
22. september 2026	Budgetforhandlingsmøde(r)
29. september 2026	2. behandling i Byrådet
6. oktober 2026	2. behandling i Byrådet

Del 2: Administrative regler og retningslinjer

Udgangspunkt for budgettet

Budgetlægningen for 2027-2030 tager udgangspunkt i overslagsårene 2027-2029 i det vedtagne budget for 2026-2029, idet overslagsår 2030 i det nye budgetforslag er en kopi af overslagsår 2029 i det vedtagne budget 2026-2029, dog undtaget anlæg (dranst 3), hvor der manuelt skal tages stilling til nyt budget. Konkret sker dette ved en kopiering af de anlægsprojekter, som har en vedvarende/gentagende karakter.

Budgettet korrigeres for en række tekniske/administrative forhold (tekniske korrektioner), som er beskrevet i det følgende, herunder bl.a. tillægsbevillinger og omplaceringer, som har fundet sted siden vedtagelsen af budgettet for 2026-2029, pris- og lønskøn, demografi mv.

Første version af det administrative budgetforslag udarbejdes forud for Byrådets budgetdag.

Det endelige administrative budgetforslag, hvori alle tekniske korrektioner er indarbejdet, foreligger i juni.

Driftsbudgettet

Driftsbudgettet er fastlagt, således at hvert udvalg har en nettodriftsbevilling. Fagudvalgene har mulighed for at prioritere på tværs af denne ramme, dog undtaget mellem serviceudgifter og øvrige udgiftstyper (herunder fx overførselsudgifter), jf. Indenrigs- og Sundhedsministeriets og KL's definition heraf⁶, og under hensyntagen til nærmere fastsatte formålsbestemmelser eller delrammer (kan fx være bestemt i budgetaftaler mv.).

De enkelte budgetansvarlige har et rammebudget, som skal rumme alle udgifter til løn og øvrigt drift.

Budgetrammer til ikke-serviceudgifter (herunder bl.a. overførselsudgifter mv.) ligger fast, og fagudvalgene må ikke på egen hånd omplacere til/fra disse rammer.

Ovenstående er fastsat iht. Odsherred Kommunes "Principper for god økonomistyring" (kasse- og regnskabsregulativ), pkt. 4.

Tekniske korrektioner

Tekniske korrektioner er ændringer af teknisk/administrativ karakter – det kan fx være udgifter af objektiv karakter (fx ændringer i pris- og lønudvikling, overenskomster, kontraktforhold, demografi mv.), som hverken Byrådet eller Administrationen umiddelbart har nogen mulighed for at påvirke. Dertil kommer ændringer, der som følge af Byrådets beslutninger, skal indarbejdes i budgetforslaget.

Nedenfor er de tekniske korrektioner, som indarbejdes i kommunens budget, oplistet.

A. Tillægsbevillinger

Budgettet skal korrigeres for konsekvensen af tillægsbevilling med flerårig eller varig virkning, som bevilges af Byrådet.

---

⁶KL's hjemmeside: <https://www.kl.dk/media/nh0b2nii/oversigt-opgoerelse-af-serviceudgifter.pdf>

B. Indtægter fra skatter, tilskud og udligning (næsten hele hkt. 7)

Indtægterne fra skatter, tilskud og udligning skal budgetlægges minimum en gang årligt som følge af Indenrigs- og Sundhedsministeriets udmelding af statsgarantien efter indgåelse af årets økonomiaftale mellem Staten (Regeringen) og Kommunerne (KL). Overslagsårene budgetteres med udgangspunkt i KL's skøn for udvikling i udskrivningsgrundlag mv. i regnemodellen "Skatte- og tilskudsmodellen", idet kommunen dog ofte anvender egen befolkningsprognose til skøn over befolkningstallet.

Kommunen har i de senere år også haft adgang til en nyudviklet model fra firmaet Dataprocess, som også anvendes til at skønne over bl.a. overslagsårene.

KL udsender i løbet af året flere versioner af "Skatte- og tilskudsmodellen", som Center for Økonomi gennemgår mhp. vurdering af de nuværende forudsatte indtægter, og om der skal foretages justeringer af disse. Dette er særligt relevant, når også pl-skønnene ændrer sig mærkbart, jf. afsnit 3.

C. Kontraktbundne udgifter

Udgifter, som afholdes iht. en flerårig kontrakt, hvor den kontraktlige prisregulering ikke kan dækkes inden for de afsatte budgetter (dette kan fx skyldes artsammensætning eller politiske beslutning om nedjusteret prisregulering) iht. KL's pl-skøn, kan reguleres som teknisk korrektion, idet der ellers vil mangle budget til området. Korrektionerne foretages af Center for Økonomi og tilses af økonomichefen (Centerchef for Center for Økonomi).

Følgende kontraktområder er som udgangspunkt omfattet af ovenstående bestemmelse:

- Kontrakter vedr. vej- og parkområderne
- Kontrakter vedr. gadebelysning
- Kollektiv trafik
- Odsherred Teater
- Geopark/VisitOdsherred
- Museum Vestsjælland
- Leasingkontrakter på bilområdet (fleet management).

Skulle der være kontrakter, som måtte opleve ovenstående problemstilling, men som ikke er anført på ovenstående liste, kan disse underlægges samme mulighed. Dette skal dog godkendes af økonomichefen (Centerchef for Center for Økonomi).

D. Eksternt fastlagte udgifter

Budgetter til opgaver, der løses for kommunen i andre typer af samarbejder. Det er tale om udgifter, som skal afholdes, men hvor kommunen/Byrådet har ingen eller meget ringe indflydelse på udgifternes størrelse, idet udgifterne fastsættes af andre bestyrelser eller myndigheder mv.

Følgende områder er omfattet:

- Vestsjællands Brandvæsen (budgettet fastsættes ikke i regi af kommunens egen budgetlægning).
- UDK (Udbetaling Danmark, administrations- og it-bidrag, budgettet udmeldes fra UDK).
- Objektiv finansiering på de specialiserede socialområder.
- Socialtilsyn Øst.
- Børnehusene.

- Opkrævning fra FGU-skolen i Fårevejle (selvejet statslig institution).
- Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet (ofte benævnt KMF – kommunal medfinansiering).
- Forsikringsområdet generelt og særligt vedr. arbejdsskadeerstatninger.
- Ældreboliger, idet budgettet er afhængigt af regnskaberne fra VAB m.fl., og kommunen derfor ikke har nogen umiddelbar indflydelse på udgiftsniveaut.
- Forpligtelser i forhold til optag af elever på SSA-, SHH- og pædagogområdet (aftales ikke i regi af kommunens egen budgetlægning).

E. Lov- og cirkulæreprogram/DUT

DUT, som står for "Det Udvidede Totalbalanceprincip", medfører, at kommunerne altid tildeles/fratages midler til mer- eller mindreopgaver, som pålægges eller fratages kommunerne. DUT-reguleringerne fremgår af det årlige Lov- og cirkulæreprogram (LC-program). Budgettet skal/bør reguleres for disse ændringer årligt, da kommunen ellers kan være pålagt at udføre ekstra opgaver (og dermed merudgifter) uden ekstra budget – eller omvendt.

Den konkrete udmøntning af LC-programmet sker via en gennemgang i Administrationen, hvor der tages højde for, om kommunen i det hele taget *har* opgaver på det område, som DUT-reguleres, idet ikke alle DUT-reguleringer i princippet vedrører alle kommuner ligeligt (et nyligt eksempel er Grøn Trepark, hvor der var stor forskel på, hvor mange lavbundslande der er i fx Odsherred og København).

Der reguleres ikke for DUT-sager på under +/- 50.000 kr.

F. Overførselsudgifter og håndtering af midtvejsregulering

På arbejdsmarkedsområdet for indkomstoverførsler, baseres det første budgetår på det for aktuelle ledighedsniveau og forvaltningens skøn for udviklingen i ledigheden. Skønnet baseres på Finansministeriets/Økonomiministeriets seneste skøn for udviklingen i ledigheden, som regel den såkaldte "Maj-redegørelse".

Forvaltningens skøn for budgetåret sker desuden under iagttagelse af de af relevante fagudvalg fastsatte servicestandarder mv. samt intentionerne i den aktuelle lovgivning.

Øvrige indkomstoverførsler (socialt betingede overførsler) baseres for det første budgetår på forvaltningens skøn over de forventede udgifter. Skønnet baseres på en vurdering af mængder og priser.

Der genberegnes på overførselsudgifterne to gange i budgetprocessen:

- 1. genberegning skal foreligge den 9. juni 2026, jf. tidsplanen.
- 2. genberegning skal foreligge den 7. august 2026, jf. tidsplanen.

Det samlede skøn beskrives i et konjunkturnotat som indgår i budgetmaterialet.

I overslagsårene baseres budgetterne på Finansministeriets skøn over udviklingen for den landsgennemsnitlige udgiftsvækst.

Ud over ovennævnte principper for budgetlægningen af arbejdsmarkedsrelaterede og socialt betingede indkomstoverførsler gælder, at der herudover kan korrigeres for politisk vedtagne besparelser.

Som udgangspunkt genberegnes budgetgrundlaget på arbejdsmarkedsområdet *ikke* mellem 1. og 2. behandlingen af budgettet, selv om der måtte være kommet reviderede skøn for ledighedsudviklingen sammenlignet med dem, der lå til grund for Økonomaftalen. Formålet med ikke at opdatere budgettet er at sikre sammenhæng mellem udgiftsside og indtægtsside.

G. Demografi

Demografiregulering foretages på disse områder:

- Dagtilbud
- Privatskoler
- SFO'er
- Uddannelsesvejledning
- Hjemme- og sygepleje

Demografiregulering sker, hvor der er høj grad af objektiv sammenhæng mellem antal borgere i en aldersgruppe og udgifterne til området (relativt store mængder af enheder og relativt lave/ensartede enhedsudgifter). Der demografi- eller mængdereguleres i medfør heraf *ikke* på de specialiserede socialområder ("børn og unge med særlige behov" samt "voksne med særlige behov").

Der mængdereguleres i øvrigt på:

- 10. klasseområdet
- Mellekommunale afregninger

H. Barselpuljen

Kommunen skal iht. overenskomsterne have en barselpulje, der som minimum skal dækkes 80 pct. af udgifterne til løn under barsel på de enkelte områder. I Odsherred Kommune dækker puljen pt. 100 pct. af udgifterne til løn under barsel for de enkelte områder. Puljen overføres ikke mellem årene, men reguleres iht. de seneste forventninger til antallet af barsler for kommunens ansatte.

Pris- og lønfremskrivning (pl)

Driftsbudgettet fremskrives som udgangspunkt pba. KL's skøn for pl-udviklingen iht. Indenrigs- og Sundhedsministeriets autoriserede artskontoplan. Byrådet kan dog beslutte at afvige fra KL's skøn, hvor Byrådet vurderer, at udviklingen vil være anderledes lokalt for Odsherred end på landsplan. En sådan afvigelse vil være beskrevet i budgetmaterialet.

Anlægsbudgetter fremskrives som udgangspunkt ikke.

Budgettet for skatter, tilskud og udvikling samt optagelse af og afdrag på lån og øvrige balanceforskydninger lægges i løbende priser/årets priser (fx budgetår 2027 i 27-pl, overslagsår 2028 i 28-pl osv.).

Følgende områder friholdes i øvrigt for pl-fremskrivning, idet budgettet manuelt tilrettes forventning til prisstigninger.

- Forsikringsområdet: Præmierne bliver ikke prisfremskrevet, og derfor vil det være samme beløb, som opkræves fra år til år. Hvis det budget, som skal opkræves, bliver fremskrevet, som kommer der til at være en mindreindtægt på forsikringsområdet.
- Ældreboliger: Budgettet er afhængigt af regnskaberne fra VAB m.fl., og kommunen har derfor ingen umiddelbar indflydelse på udgiftsniveauet.

Fsva. forsyningsområdet (affaldsområdet) kan Administrationen foretage tekniske korrektioner, der skaber balance mellem udgifter og indtægter i budgettet på området, såfremt pl-fremskrivningen har skævvredet balancen mellem udgifter og indtægter, og budgettets forudsætning på området netop var balance mellem indtægter og udgifter.

Anlægsbudgettet

Investeringsoversigten i det administrative budgetforslag for 2027-2030 tager udgangspunkt i investeringsoversigten i overslagsårene 2027-2029 i det vedtagne budget 2026-2029. Der foretages en administrativ kopiering af relevante anlægsprojekter fra 2029 til det nye overslagsår 2030 – det være sig anlægsprojekter med en gentagende/vedvarende karakter.

I budgetteringen af anlægsprojekter er det væsentligt, at der er så stor realisme omkring placeringen af rådighedsbeløbene (udgifterne) i korrekt år som muligt. Her henledes opmærksomheden på, at mange projekter både kræver planlægning, brugerinddragelse og projektering, før projektet kan opstartes. Overslagsårene (2028-2030) bør tages med i overvejelserne i budgettering og prioritering af anlægsprojekter.

Re-periodisering af anlægsbudgettet

Anlægsbudgettet re-periodiseres i forbindelse med 2. budgetopfølgning. I forbindelse hermed indarbejdes ændringerne i budgettet for 2027-2030 i det budgetår/overslagsår, hvor udgiften forventes at falde. Administrationens oplæg til re-periodisering sker alene ud fra en faglig vurdering af, hvor hurtigt anlægsprojekterne kan forventes udført, med udgangspunkt i den gældende tidsmæssige politiske prioritering.

22. maj 2026

Befolkningsprognose 2026

Befolkningsprognosen er et vigtigt parameter i forhold til udarbejdelse af budgetter for de kommende år. Herunder den demografiske udvikling samt indtægtsgrundlaget fra skatter, tilskud og udligning.

Befolkningsprognosen er beregnet frem til 2036, men eftersom forudsætningerne der lægger, til grund for prognosen kan ændre sig, vil der være en større usikkerhed i prognosen, desto længere man ser ud i fremtiden.

Befolkningsprognosen er udarbejdet i samarbejde med Dataproces og deres værktøj BefolkningsBlik. Værktøjet udarbejder prognosen på baggrund af kommunens boligprogram (udviklingen i antal nye boliger), fødselsbalance (forventet antal fødsler – forventet antal dødsfald), flyttebalance (forventet antal tilflyttere – forventet antal fraflyttere) samt eksisterende befolkningssammensætning. I sidste afsnit "forudsætninger" er forudsætningerne for prognosen nærmere beskrevet.

Befolkningsudviklingen i 2025 (1. januar 2025 - 1. januar 2026)

Alder	1. januar 2026	Ændring i 2025		Ændring i 2025 i pct.	
		Faktisk	I forhold til sidste års prognose	Faktisk	I forhold til sidste års prognose
0-5 år	1.243	1	5	0,1%	0,4%
6-16 år	3.033	-116	-51	-3,8%	-1,7%
17-24 år	2.173	-54	-4	-2,5%	-0,2%
25-64 år	14.469	-213	-99	-1,5%	-0,7%
65-79 år	8.109	-49	-1	-0,6%	0,0%
80-89 år	2.591	156	-27	6,0%	-1,0%
90+	370	38	5	10,3%	1,2%
I alt	31.988	-237	-173	-0,7%	-0,5%

I 2025 faldt befolkningstallet med 237 personer. Forventningen i sidste års prognose var et fald på 64 personer og resultatet afvigere derfor med 173 personer fra forventningen i sidste års prognose. Det er især personer i den erhvervsaktive alder 25-64-årige som afvigere fra sidste års prognose. Det kan også forklare afvigelsen i aldersgruppen 6-16-årige, da det hovedsageligt er personer i alderen 25-64-årige der har børn i den skolepligtige alder.

Kommunen mister årligt omkring 300-350 indbyggere som følge af en negativ fødselsbalance. Det er derfor nødvendigt med en positiv flyttebalance på et tilsvarende antal personer for at befolkningstallet ikke skal falde.

I 2025 havde kommunen en negativ fødselsbalance på 341 personer, som følge af 180 fødsler og 521 dødsfald. Der var i sidste års prognose forventet en negativ fødselsbalance på 310 personer, fordelt på 188 fødsler og 498 dødsfald. I alt en negativ forskel på 31 færre personer end forventet sidste år.

Faldet i forhold til sidste års prognose skyldes derfor primært manglede tilflytning i forhold til forventningen. Kommunen havde en nettotilflytning på 104 personer i 2025, fordelt på 2.211 personer der tilflyttede kommunen og 2.107 personer der fraflyttede kommunen. I sidste års prognose var forventningen en nettotilflytning i 2025 på 246 personer, fordelt på 2.397 tilflyttere og 2.151 fraflyttere. Flyttebalancen afviger med 142 personer i forhold til faktiske og forventede udvikling i 2025.

Til- og fraflytning i 2025

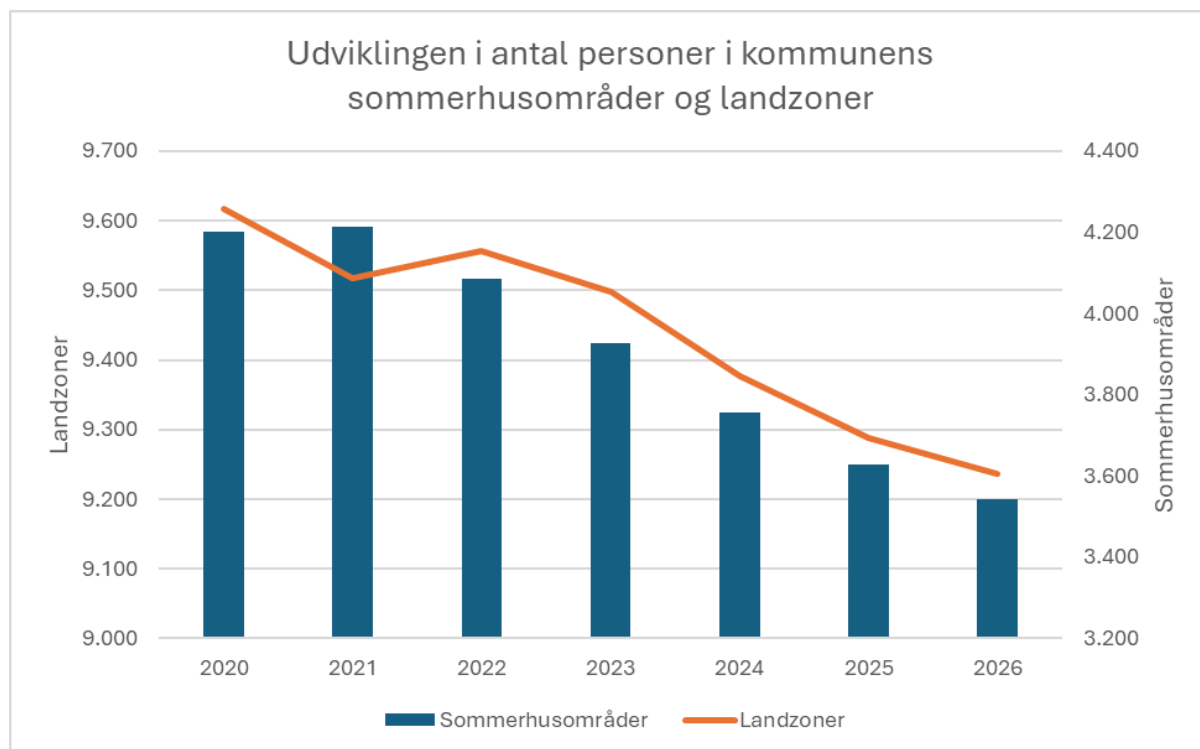
Top 10 til - og fraflytnings kommune i 2025							
Kommune	Tilflyttere	Kommune	Fraflyttere	Kommune	Positiv flyttebalance	Kommune	Negativ flyttebalance
Holbæk	511	Holbæk	548	Lejre	34	Holbæk	-37
København	259	København	234	København	25	Aarhus	-16
Kalundborg	111	Kalundborg	95	Rødovre	24	Slagelse	-15
Roskilde	78	Roskilde	76	Furesø	16	Faxe	-13
Lejre	72	Slagelse	56	Kalundborg	16	Ikast-Brande	-13
Slagelse	41	Høje-Taastrup	46	Ballerup	15	Aalborg	-13
Sorø	41	Sorø	39	Bornholm	14	Fredensborg	-12
Næstved	40	Frederiksberg	38	Næstved	12	Frederiksberg	-12
Høje-Taastrup	38	Lejre	38	Frederikssund	10	Odense	-12
Frederikssund	32	Aarhus	31	Lyngby-Taarbæk	10	Kolding	-10

I 2025 kom de fleste nye indbyggere til Odsherred Kommune fra Holbæk Kommune. Men Holbæk var også den kommune, Odsherred Kommune mistede flest borgere til. I alt fraflyttede der 37 flere borgere til Holbæk end Odsherred Kommune modtog fra Holbæk Kommune.

Den største nettotraflytning er personer i aldersgruppen 17-24-årige. I denne aldersgruppe var der en negativ flyttebalance på 186 personer i 2025. Den store fraflytning af aldersgruppen 17-24-årige kan skyldes studerende som flytter tættere på deres uddannelsessted.

Udover de kommunale til- og fraflytninger, har kommunerne også til- og fraflytninger fra udlandet. I 2025 var nettotilflytningen på 57 personer, hvoraf 26 personer havde dansk statsborgerskab. Den største nettotilflytning fra udlandet var personer med ukrainsk statsborgerskab som udgjorde 30 personer i 2025.

Udflytning i sommerhus- og landområder

Odsherred Kommune har de senere år haft en årlig udtynding i kommunens sommerhusområder samt landzoner. I 2026 bor der 656 færre personer i kommunens sommerhusområder og 380 færre personer i kommunens landzoner sammenlignet med 2020. Det er en samlet udtynding på over 1.000 personer. Odsherred Kommune har derimod haft en mindre stigning i kommunens byzoner i samme periode.

På trods af at kommunen de senere år har opført omkring 100 nye boliger årligt, har den store udtynding i sommerhusområder og landzoner medvirket til et faldende befolkningstal.

Befolkningsprognose frem mod 2036

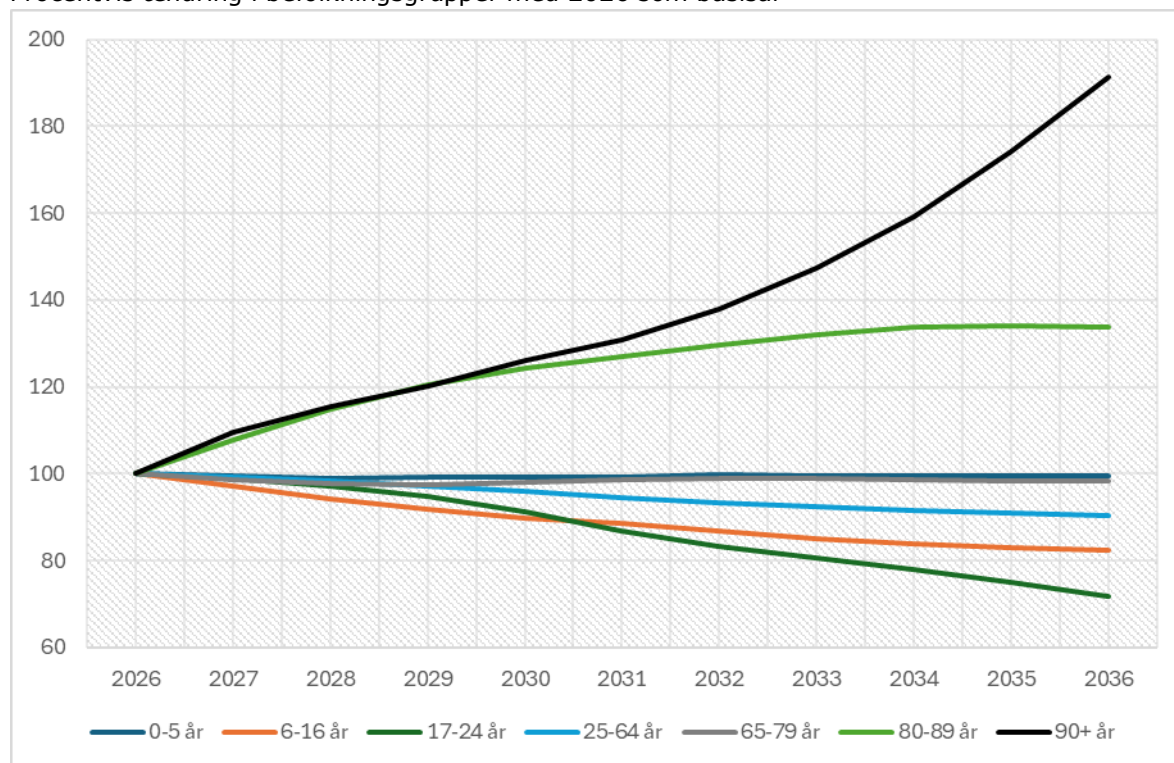
Befolkningsprognosen bygger bl.a. på en forventede udvikling der tager afsæt i udviklingen de seneste 6 år, hvortil de seneste år har en større vægten end de tidligere år. Det faldende folketal siden 2023 medføre at der også fremadrettet forventes faldende befolkningstal. Når/hvis udviklingen vender, vil det påvirke den efterfølgende befolkningsprognose.

Befolkningens bevægelser

	2026	2027	2028	2029	2030	2032	2034	2036
Indbygger primo	31.988	31.879	31.779	31.621	31.438	31.088	30.761	30.511
Fødte	203	194	194	193	192	191	189	185
Døde	529	551	559	566	572	583	595	605
Forskel	-326	-357	-365	-373	-380	-392	-406	-420
Tilflyttede	2.204	2.336	2.284	2.269	2.285	2.286	2.348	2.395
Fraflyttede	1.987	2.079	2.077	2.079	2.079	2.079	2.079	2.079
Flyttebalance	217	257	207	190	206	207	269	316
Befolkningstilvækst	-109	-100	-158	-183	-174	-185	-137	-104
Indbygger ultimo	31.879	31.779	31.621	31.438	31.264	30.903	30.624	30.407

Fra primo 2026 og frem til ultimo 2036 forventes befolkningsantallet i Odsherred Kommune at falde med 1.581 personer, svarende til et gennemsnitlig årligt fald på 132 personer. Fra primo 2023 til primo 2026 har kommunen mistet 989 indbygger. Det er bl.a. denne udvikling der påvirker prognosen og giver en forventning om faldende folketal. Der er i boligprognosen indlagt mange nye boliger i kommunen de kommende år, hvilke bidrager til en forventning om en positiv flyttebalance. Gennemsnitlig forventes en årlig positiv flyttebalance på 240 nye indbygger til kommunen. Samtidig forventes en gennemsnitlig årlig negativ fødselsbalance på 383 personer, hvilket giver et gennemsnitlig årligt fald på 144 indbyggere.

Procentvis ændring i befolkningsgrupper med 2026 som basisår

Ovenstående graf viser væksten i aldersgrupperne fra 2026 til 2036. Det er kun i aldersgrupperne 80-89-årige og 90+ årige der forventes et stigende antal de næste 10 år. Antallet i aldersgrupperne 0-5-årige og 65-79-årige forventes at ligge stabilt omkring niveauet i 2026. I de øvrige aldersgrupper forventes et faldende befolkningstal, især i aldersgrupperne 6-16-årige og 17-24-årige.

Sammensætning – forventet befolkning primo året

	2026	2027	2028	2029	2030	2032	2034	2036
0-5 år	1.243	1.238	1.229	1.232	1.232	1.242	1.236	1.237
6-16 år	3.033	2.942	2.860	2.781	2.723	2.635	2.545	2.503
17-24 år	2.173	2.148	2.113	2.060	1.982	1.809	1.692	1.558
25-64 år	14.469	14.361	14.241	14.073	13.868	13.519	13.244	13.062
65-79 år	8.109	7.995	7.931	7.909	7.946	8.017	7.992	7.975
80-89 år	2.591	2.790	2.978	3.121	3.220	3.356	3.463	3.468
90+ år	370	405	427	445	467	510	589	708
I alt	31.988	31.879	31.779	31.621	31.438	31.088	30.761	30.511

0-5-årige

Det forventes at antallet af 0-5-årige i de kommende 10 år fastholdes på niveauet i 2026. Kun et mindre fald på 6 børn (0,5 pct.) fra 2026 til 2036.

6-16-årige

Antallet af 6-16-årige forventes at falde med 530 børn og unge (17 pct.) fra 2026 til 2036. Faldet skyldes hovedsageligt tidligere års fald i antallet af 0-5-årige, samt et generelt færre antal børn der årligt indtræder i aldersgruppen sammenlignet med antallet der overgår til næste aldersgruppe. Faldet i antal børn og unge i den skolepligtige alder vil medføre øgede udgifter pr. barn på skoleområdet, hvis den nuværende skolestruktur fastholdes. Samtidig falder kommunens indtægtsgrundlag for denne aldersgruppe.

17-24-årige

Antallet af 17-24-årige forventes at falde med 615 personer (28 pct.) frem til 2036. Kommunen oplever en stor fraflytning i denne aldersgruppe og især til Holbæk og København, som kan skyldes studerende der flytter tættere på uddannelsesstedet.

25-64-årige

Antallet af 25-64-årige forventes at falde med 1.407 personer (10 pct.) i de kommende 10 år. Det skyldes at antallet af 55-64-årige udgør over 1/3 af personerne i aldersgruppen. Årligt overgår 500-600 personer fra denne aldersgruppe til gruppen for de 65-79-årige, hvorimod der kun overføres årligt omkring 200 personer fra aldersgruppen 17-24-årige. Der forventes en nettotilflytning i denne aldersgruppe, hvorfor der ikke ses et årligt fald i denne gruppe på 300-400 personer. Personer i aldersgruppen 25-64-årige udgør en stor del af de samlede erhvervsaktive der skal "forsørge" børn og ældre.

65-79-årige

Antallet af 65-79-årige forventes at falde med 134 personer (2 pct.) fra 2026 og frem til 2036.

80-89-årige

Antallet af 80-89-årige forventes at stige med 877 personer (34 pct.) fra 2026 til 2036, hvilket primært må tilskrives den generelle demografiske udvikling. I 2012 var middellevetiden i Odsherred Kommune 77 år. I 2025 var middellevetiden hævet til 80 år og forventes at stige yderligere til 81,8 år i 2036. Stigningen i aldersgruppen medfører en forventning om øgede udgifter til Hjemme- og Sygepleje samt et behov for øgede kapacitet på kommunens plejecentre.

90+ årige

Antallet af 90+ årige forventes at stige med 338 personer (91 pct.) fra 2026 til 2036, hvilket primært må tilskrives den generelle demografiske udvikling. Stigningen medfører ligeledes en forventning om øgede udgifter til pleje af ældre.

Udviklingen i aldersgrupperne 0-5-årige, 6-16-årige, 80-89-årige og 90+ årige på skoledistrikt

I det følgende ses mere eksplicit på udviklingen i aldersgrupperne 0-5-årige, 6-16-årige, 80-89-årige og 90+ årige på skoledistrikt. Disse grupper er udvalgt fordi udviklingen her har betydning for fremtidig kapacitet på daginstitutioner, skoler og plejecentre.

Udvikling i antal 0-5-årige fordelt på skoledistrikt:

Skoledistrikt	2026	2027	2028	2029	2030	2032	2034	2036	Ændring fra 2026-2036
Asnæs	228	234	231	232	232	236	234	237	9
Egebjerg	88	91	90	93	92	94	91	89	1
Fårevejle	191	194	195	195	193	194	192	196	5
Højby	117	120	119	118	121	123	130	130	13
Hørve	201	188	187	186	185	188	180	178	-23
Nykøbing Sj	228	220	219	222	223	221	227	230	2
Odden	28	25	24	23	22	22	20	20	-8
Vig	162	166	164	163	164	164	162	157	-5
I alt	1.243	1.238	1.229	1.232	1.232	1.242	1.236	1.237	-6

Der forventes ikke store ændringer i det samlede antal 0-5-årige i de kommende år. Der forventes dog lokale ændringer, hvor antallet i Hørve forventes at falde med 23 børn frem mod 2036. Antallet af 0-5-årige forventes derimod at stige med 13 børn i Højby. Samlet forventes antallet at falde med 6 børn frem til 2036.

Udvikling i antal 6-16-årige fordelt på skoledistrikt:

Skoledistrikt	2026	2027	2028	2029	2030	2032	2034	2036	Ændring fra 2026-2036
Asnæs	608	578	561	549	538	525	509	507	-101
Egebjerg	216	215	205	204	198	196	185	182	-34
Fårevejle	424	422	410	398	392	378	363	358	-66
Højby	259	241	236	227	224	215	204	214	-45
Hørve	375	350	338	325	320	310	298	289	-86
Nykøbing Sj	607	602	579	567	562	539	528	516	-91
Odden	105	98	95	87	83	83	79	74	-31
Vig	439	436	436	424	406	389	379	363	-76
I alt	3.033	2.942	2.860	2.781	2.723	2.635	2.545	2.503	-530

Der forventes et fald i alle skoledistrikter i antal 6-16-årige. De største fald i antallet af børn og unge i den skolepligtige alder forventes i Asnæs, Nykøbing Sj. og Hørve. Samlet forventes antallet at falde med 530 børn og unge frem til 2036.

Udvikling i antal 80-89-årige fordelt på skoledistrikt:

Skoledistrikt	2026	2027	2028	2029	2030	2032	2034	2036	Ændring fra 2026-2036
Asnæs	570	643	682	719	744	784	801	804	234
Egebjerg	97	101	109	111	115	116	118	117	20
Fårevejle	234	242	255	264	276	291	302	303	69
Højby	303	323	364	376	388	408	427	427	124
Hørve	146	154	156	160	163	169	172	171	25
Nykøbing Sj	817	850	899	959	990	1.035	1.076	1.083	266
Odden	158	169	181	189	186	189	194	193	35
Vig	266	308	332	343	358	364	373	370	104
I alt	2.591	2.790	2.978	3.121	3.220	3.356	3.463	3.468	877

Der forventes en stigning i antallet af 80-89-årige i samtlige distrikter i kommunen. De største stigninger forventes i Nykøbing Sj., Asnæs, Højby og Vig. Samlet forventes antallet at stige med 877 personer frem til 2036.

Udvikling i antal 90+ årige fordelt på skoledistrikt:

Skoledistrikt	2026	2027	2028	2029	2030	2032	2034	2036	Ændring fra 2026-2036
Asnæs	80	82	89	92	95	104	122	145	65
Egebjerg	6	8	10	10	12	12	13	16	10
Fårevejle	28	31	29	32	34	39	46	55	27
Højby	42	46	52	58	59	60	73	91	49
Hørve	30	32	33	33	35	37	40	46	16
Nykøbing Sj	113	133	138	146	156	175	201	244	131
Odden	24	21	24	23	25	29	33	36	12
Vig	47	52	52	51	51	54	61	75	28
I alt	370	405	427	445	467	510	589	708	338

Der forventes en stigning i antallet af 90+ årige i samtlige distrikter i kommunen. De største stigninger forventes i Nykøbing sj. og Asnæs. Samlet forventes antallet at stige med 338 personer frem til 2036.

Forudsætninger

Befolkningsprognosen er udarbejdet af Center for Økonomi med assistance fra Dataproces via programmet BefolkningsBlik.

Boligprogram 2026

Boligprogrammet udgør en betydelig del af forudsætningerne for befolkningsprognosen, og er udarbejdet af Center for Erhverv, Teknik og Miljø.

Boligprogrammets forudsætninger

Der forventes en høj boligvækst i de kommende år, på en række byggerier fordelt i kommunen. Boligprognosens første år tager udgangspunkt i en vurdering af de igangværende byggerier. Boligprognosen for de øvrige år tager udgangspunkt i den resterende byggemulighed med afsæt i kommune- og lokalplanerne.

Boligprogram for 2026-2036

Byområde	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	SUM
Asnæs	23	20	20	20	20	21	21	31	36	36	36	284
Egebjerg	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	3
Fårevejle	4	10	15	15	15	15	15	15	17	25	25	171
Højby	20	30	30	20	20	20	20	20	20	20	26	246
Hørve	2	2	2	2	2	2	2	2	2	5	5	28
Nykøbing Sj	6	30	40	40	50	50	50	70	70	80	80	566
Odden	3	22	1	1	1	1	1	1	1	1	1	34
Vig	80	35	5	5	5	5	5	5	5	5	6	161
Total	138	149	114	103	113	115	114	144	152	172	179	1.493

Boligtype	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	SUM
Parcel	4	7	7	9	8	9	9	15	15	16	22	121
Række-, kæde- og dobbelthuse	134	142	107	94	105	106	105	129	137	156	157	1372
Total	138	149	114	103	113	115	114	144	152	172	179	1.493

Prognosen opgør forventede ny-indflyttede boliger. Boliger tælles således ikke med, når de er under etablering, men først når de er indflytningsklar. Det skyldes, at boliger først har effekt på befolkningsudviklingen fra det tidspunkt de kan tages i brug.

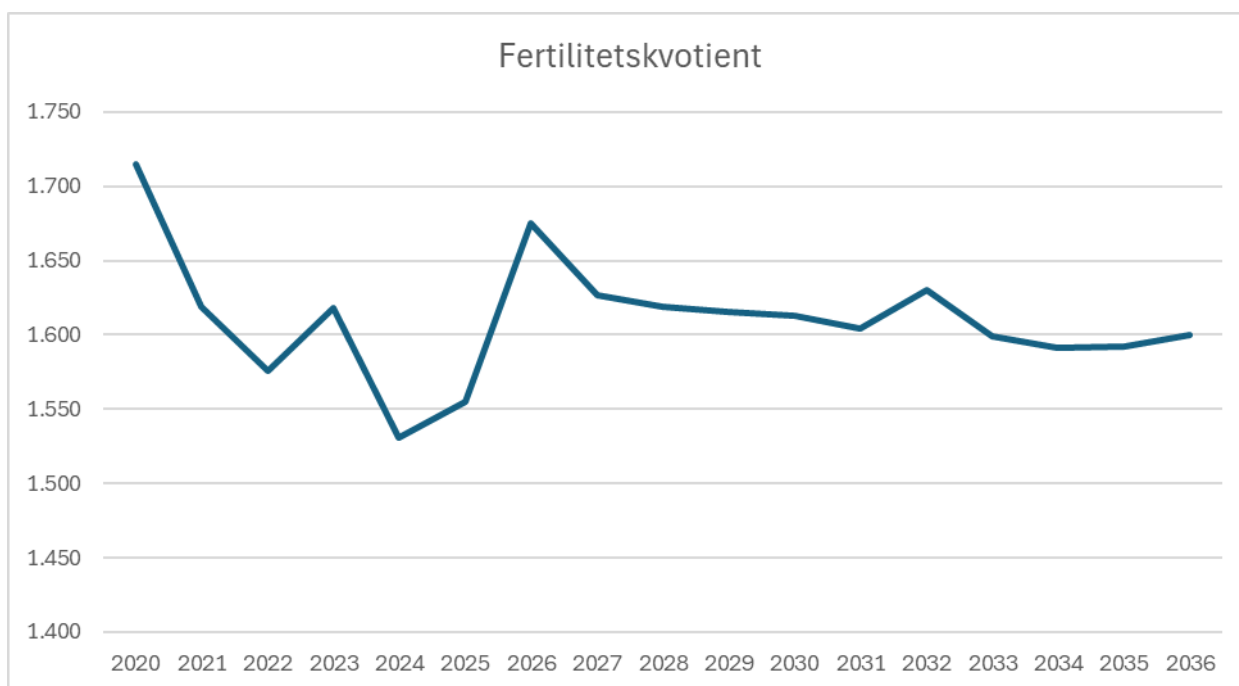
Når et boligprogram indlæses i prognoseværktøjet, kan man indtaste en andel (pct.), som tilflyttes af borgere som tilflytter fra andre kommuner. Hvis feltet ikke udfyldes, beregninger værktøjet selv en andel på baggrund af tidligere år, hvilket er mellem 30-50% afhængig af boligtype samt byområde. I prognosen har vi opjusteret andelen til 80%, med baggrund i, at værktøjet ikke tager højde for at der ved interne flytninger i kommunen, frigøres boligkapacitet i den eksisterende boligmasse. Baggrunden for at andelen ikke sættes til 100%, skyldes at der også vil være unge som flytter hjemmefra, samt tidligere par der fraflytter hinanden, hvilket ikke vil frigøre boliger i den eksisterende boligmasse.

Flyttemønstre – sammenhæng mellem nye og eksisterende boligmasse

Befolkningen i den eksisterende boligmasse er bestemt af flytteparametre, som er beregnet på baggrund af historiske år. Denne prognose er baseret på flyttemønstre i perioden 2020-2026, hvor de seneste år har en større vægtning end tidligere år.

Fertilitet og antal fødsler

Fertiliteten i befolkningsprognosen – og dermed antal fødsler – er baseret på realiseret fertilitet i årene 2020-2026.

Fertiliteten i prognosen er baseret på den faktiske fertilitet i Odsherred kommune og skønner en fertilitet på mellem 1.591 og 1.630 i prognoseperioden (gennemsnitlig antal fødte børn af 1.000 kvinder). Antal fødsler er beregnet ud fra fertiliteten samt andelen af kvinder i den fødedygtige alder (15-49 år) bosat i kommunen.

Mortalitet

Fremskrivningen af dødsfald i prognosen er baseret på antal dødsfald i Odsherred Kommune i årene 2020-2026 samt skøn for middellevetiden. Antallet af døde vil stige, hvis der er en stor andel borgere bosat, der er ældre end middellevetiden.

Demografiregulering af dagtilbud, SFO, privatskoler, efterskoler og UU-vejledning

Demografimodellerne på dagtilbud, SFO, privatskoler, efterskoler og UU-vejledning baserer sig på udgifter på områderne pr. borger i målgruppen. Dvs. for dagtilbud er det 0-2 og 3-5-årige, for SFO er det 6-10-årige, for privatskoler 6-16-årige og for efterskoler samt UU-vejledning er det 14-18-årige.

Der tages udgangspunkt i budgettet for det indeværende år, altså i budgetlægningen for 2027 budgettet for 2026 opgjort pr. borger i målgruppen, hvorefter årets *ændring* af den eksisterende demografiprofil på området beregnes, som forskellen i skønnede antal borgere i målgruppen i sidste års befolkningsprognose (2025-prognosen) for 2027, 2028, 2029 og 2030 og den nye befolkningsprognose (2026-prognosen) skøn. Skønnes færre borgere, giver det en negativ regulering af demografiprofilen, og omvendt ved flere borgere. Ved at benytte sidste års skønnede befolkningstal og et nyt skønnet befolkningstal, tilrettes der automatisk for eventuelle fejlskøn i sidste års prognose. Skønnet vil således altid tage højde for et evt. lavere eller højere udgangspunkt sfa. udviklingen i det faktiske befolkningstal.

Dvs. at ændringer i demografiprofilen udtrykker ændringer i forventningen til antal borgere i målgruppen. Fsva. 2030 er der tillagt en ny profil mellem 2029 og 2030, idet at 2030 oprindeligt er en kopi af 2029.

I tabellen nedenfor er vist de eksisterende demografiprofiler, som er "overtaget" fra budget 2026-2029 (i 27-pl), ændringen til disse profiler i medfør af ny befolkningsprognose.

Eksisterende profiler				
1.000 kr. (27-pl)	2027	2028	2029	2030
Dagtilbud	-6.147	-4.572	-8.772	-8.772
Privatskoler	2.216	1.766	-2.057	-2.057
SFO	-220	-1.297	-2.552	-2.552
Efterskoler	-1.192	-1.257	-2.150	-2.150
UU-vejledning	14	-64	-476	-476

Ændring til budget 2027-2030				
1.000 kr. (27-pl)	2027	2028	2029	2030
Dagtilbud	1.720	847	2.292	2.151
Privatskoler	-1.289	-1.212	-918	-1.575
SFO	-605	-915	-548	-1.047
Efterskoler	-428	-445	-396	-556
UU-vejledning	-675	-701	-625	-877

Ny profil 2027-2030				
1.000 kr (27-pl)	2027	2028	2029	2030
Dagtilbud	-4.427	-3.725	-6.480	-6.621
Privatskoler	927	554	-2.975	-3.632
SFO	-825	-2.212	-3.100	-3.599
Efterskoler	-1.620	-1.702	-2.546	-2.706
UU-vejledning	-661	-765	-1.101	-1.353

Den nye befolkningsprognose opjusterer således forventningen til antallet af 0-5-årige, mens antal 6-10-, 6-16 og 14-18-årige alle nedjusteres, hvilket kommer til udtryk i ændringerne til demografiprofilerne til budget 2027-2030.

Der demografireguleres ikke længere på folkeskoler og på Ung i Odsherred (ungdomsskole). Ligesom PPR heller ikke reguleres. I 2026 er der ligeledes *ikke* reguleret på dagtilbud.

For illustrativt formål er nedenfor vist, hvad en regulering iht. demografien (udviklingen i antal 6-16-årige) på folkeskolerne ville betyde.

Potentiel profil 2027-2030				
1.000 kr. (27-pl)	2027	2028	2029	2030
Folkeskoler	-4.642	-8.968	-13.135	-16.195

Demografiregulering på Hjemme- og Sygeplejen - Budget 2027-2030

Metode

Modellen er en aktivitetsbaseret model, der tager udgangspunkt i kommunens egne aktivitetstal for disponeret tid samt den forventede udvikling i antal borgere under og over 65 år. Fsva. udviklingen i antal borgere fra 65-95 år, er inddelt intervaller af 5 år (fx 65-69-årige, 70-74-årige osv.). Borgere under 65 år og over 95 år optræder som to samlede grupper (0-64 år og 95+ år).

Med brug af aktivitetsdata på unikke cpr-numre fra fagsystemet på ældreområdet (Cura) er der udregnet enhedspriser med udgangspunkt i reelt tidsforbrug. Pba. disse enhedspriser og den forventede udvikling i antal borgere i de forskellige aldersintervaller udregnes det, hvorledes udgifterne forventes at stige eller falde i de kommende år.

En af styrkerne ved denne metode er, at "sund aldring" (det faktum, at en 75-årig i dag typisk ikke har samme plejebenhov som en 75-årig for 10 eller 20 år siden) opfanges via genberegningen af enhedspriserne fra år til år.

Udgangspunktet for beregningerne er aktivitets- og økonomidata for regnskabsår 2025 og den forventede udvikling i antal borgere (befolkningsprognose 2026). Den nye forventede udvikling i priser samt befolkningstallet, sammenholdes med tidligere tilført demografiregulering for 2027-2030.

Det bemærkes, at der er foretaget en korrektion i de samlede økonomidata der afspejler et sygefravær på ca. 10 pct. mod de ca. 16 pct. der var tilfældet i 2025. Der er også i de tidligere demografiberegninger foretaget korrektion heraf, for at sikre der ikke bliver tilført midler til fastholdelse af et højt sygefravær.

Det er kun hjemme- og sygeplejen (funktion 05.30.26 og 05.30.28) der bliver demografireguleret, idet udgiftsniveauet for plejecentre anses som væsentligt mindre variabelt qua den uændrede kapacitet.

Demografiregulering 2027-2030

Tidligere tilført demografi:

Som nævnt i ovenstående er der allerede indlagt en demografiregulering i 2027-2030. I 2030 er det dog reguleringen i 2029 som er overført, indtil den nye demografiregulering indlæses.

Tilført demografiregulering i forhold til Hjemme- og Sygeplejens budget 2026 – inden ny demografiberegning:

I 1.000 kr. (2026-PL)	2027	2028	2029	2030
Akkumuleret demografi	6.726	14.071	21.677	21.677

Ny demografiberegning:

Den tidligere tilførte demografi (ovenstående tal) er reguleret i forhold til befolkningsprognosen for 2025. Den nye demografiregulering er beregnet i forhold til befolkningsprognosen for 2026, sammenlignet med prognosen for 2025 for at beregne ændringen i forhold til det niveau der allerede er tilført i demografi.

Der har været et større fald i befolkningen primo 2026 end der var forventet i befolkningsprognosen for 2025. Det er bl.a. medvirkende til at befolkningstallet i den nye befolkningsprognose er lavere i 2027-2030 end tidligere skønnet.

Befolkningsændring					
Aldersgrupper		2027	2028	2029	2030
Under 65 år		-55	-13	35	-306
65-69-årige		-53	-52	-117	-63
70-74-årige		-68	-30	-70	-68
75-79-årige		-65	-79	-91	-110
80-84-årige		-3	-23	-15	-3
85-89-årige		-21	-44	-51	36
90-94-årige		14	24	9	30
+95-årige		12	7	8	9
Total		-238	-209	-293	-476
+65-årige		-183	-197	-329	-171
+75-årige		-63	-115	-141	-39

Funktionsområde 5.30.26					
Aldersgrupper	Enhedspriser	2027	2028	2029	2030
Under 65 år	799	-44	-10	28	-245
65-69-årige	2.717	-143	-140	-319	-172
70-74-årige	6.487	-441	-194	-456	-443
75-79-årige	9.833	-641	-779	-898	-1.084
80-84-årige	19.992	-60	-466	-308	-68
85-89-årige	40.035	-822	-1.772	-2.028	1.455
90-94-årige	69.155	983	1.690	619	2.071
+95-årige	75.592	877	525	580	655
Total i 1.000 kr.		-290	-1.145	-2.782	2.169

Funktionsområde 5.30.28					
Aldersgrupper	Enhedspriser	2027	2028	2029	2030
Under 65 år	264	-15	-3	9	-81
65-69-årige	1.114	-59	-57	-131	-71
70-74-årige	2.058	-140	-62	-145	-141
75-79-årige	2.243	-146	-178	-205	-247
80-84-årige	4.050	-12	-94	-62	-14
85-89-årige	5.733	-118	-254	-290	208
90-94-årige	7.584	108	185	68	227
+95-årige	5.834	68	41	45	51
Total i 1.000 kr.		-313	-422	-711	-67

Demografiændring i 1.000 kr.		-604	-1.567	-3.493	2.102
-------------------------------------	--	-------------	---------------	---------------	--------------

Den nye demografiberegning viser at området har fået tilført for mange midler til demografi i 2027-2029, men at der mangler at blive tilført 2,1 mio. kr. til budgettet i 2030. Det skyldes at 2030 er et nyt budget år.

Nedenstående tabel viser hvor meget området er blevet tilført i demografi (stigningen fra 2026) efter indarbejdelse af ovenstående demografiændring.

I 1.000 kr. (2026-PL)	2027	2028	2029	2030
Akkumuleret demografi	6.122	12.504	18.184	23.779
Årlig vækst	6.122	6.381	5.680	5.595

Budgetbehov Familieafdelingen

Forventningen til behovet i 2027 baserer sig på det faktiske sager. Sagsstammen tager udgangspunkt i antal kendte sager der ikke har en slutdato i 2026.

Med udgangspunkt i den realiserede til- og afgang for året 2025-26, er der estimeret en netto til- eller afgang for de enkelte sagsområder, opdelt på funktionsniveau for det kommende budgetår 2027.

Både på Opholdssteder og Børne-ungehjem forventes en mindre lille stigning i 2027, hvor der i 2026 også er en mindre stigning i antallet af anbringelser.

Udgifterne til Forebyggende foranstaltninger er der forventet en stigning i indsatser på 23 helårsindsatser. Det svarer til niveauet i 2026. Der var en markant stigning i 2025, som var udtryk for en opprioritering af de forebyggende foranstaltninger, og niveauet forventes fastholdt på dette højere niveau både i 2026 og 2027. Udgiften er inkl. Egne korps.

Udgiften til sikrede pladser på og Afgørelser efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (UKN) forventes at ligge stabilt på et lavt niveau. Sikrede pladser er der historisk korte ophold, som i gennemsnit svarer til 1,5 helårsanbringelse om året. Det samme gælder for UKN, som også historisk ligger på mellem 6 og 8 helårsanbringelser.

Udgiften til sociale formål (merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste til forældre med barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse) fastholdes også på niveau med 2026, som er faldet i løbet af 2025, men har ligget stabilt siden slutningen af 2025.

De to sager der pt. ligger i ankestyrelsen, er ikke medregnet i udgiftsprognosen.

Budgetbehov fordelt på funktionsområder:

Funktion	Prognose årsværk 2027	Forventet til-		Budgetbehov 2027
		/afgang i 2027	Antal årsværk 2027	
5.28.20 Opholdssteder m.v. for børn og unge	28,2	2,5	30,7	24.336.778
5.28.21 Rådgivning samt forebyggende indsatser eller foranstaltninger og støttende indsatser for børn og unge	120,0	23,0	143,0	56.203.987
5.28.22 Plejefamilier	42,1	1,4	43,5	30.169.332
5.28.23 Børne- og ungehjem i form af døgninstitutioner for børn og unge	25,1	0,5	25,6	34.653.242
5.28.24 Sikrede døgninstitutioner m.v. for børn og unge	1,0	0,5	1,5	1.193.000
5.28.26 Afgørelser efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet	3,2	4,0	7,2	10.895.130
5.57.72 Sociale formål	55,6	5,0	60,6	9.230.731
Forventet udgiftsniveau				166.682.200
Budget 2027				162.766.000
Budgetbehov				3.916.200

Budget notat - Socialområdet

Center for Social og Arbejdsmarked har dels implementeret Calibra og udviklet en prognosemodel, som gør det muligt at estimere udgiftsbehovet på det specialiserede voksenområde. Med udgangspunkt i både Calibra og modellen, der bygger på egne regnskabs- og ydelsesdata over en femårig periode, som gør det muligt at adskille udviklingen i antal helårsborger, som modtager en ydelse og takstudviklingen udover pris- og lønfremskrivningen estimeres det, at området har et øget budgetbehov for at opretholde serviceniveauet.

Den estimerede stigning i budgetbehovet i 2026-priser er 11,9 mio. kr. Behovet er beregnet ud fra en ændring i antallet af borger, der forventes at modtage en ydelse, udviklingen i den gennemsnitlige takst pr. tilbud og takststigninger udover pris- og lønfremskrivning, prognosemodellen samt prognosen fra Calibra.

I det beregnede budgetbehov er ikke medtaget det ikke realiserede potentiale ved tilføjelsen af en stilling som socialfaglig forhandler i 2026, der i 2027 forventes at udgør Ved indregning af effektiviseringer fra investeringscasen er budgetbehovet 6,8 mio. kr. i 2027.

Det øget budgetbehov fordelt på paragraffer

§85/§105 – Socialpædagogisk støtte og Botilbudslignede tilbud

Der er forudsat et uændret antal helårspersoner og en stigning i takstbetalingen på 1,4 mio. kr. udover KL´s p/l-skøn. Stigningen i takstbetalingen udover p/l-skønnet er estimeret til 10 pct. og dækker både over prisstigninger og øget støttebehov. De foregående tre år har prisstigninger udover p/l-reguleringer ligget i intervallet 9-18 pct.

§107 – Midlertidigt botilbud

Der er forudsat et uændret antal helårspersoner, dog forventes der et stigende budgetbehov på 1,6 mio. kr. som skyldes en stigning i takstbetalingen udover p/l-reguleringen. Stigningen i takstbetalingen er estimeret på baggrund af prognosen i Calibra og prognosemodellen.

§108 - Længerevarende botilbud

Der er forudsat et uændret antal helårspersoner og en stigning i takstbetalingen på 1,4 mio. kr. udover p/l-reguleringen. Stigningen i takstbetalingen udover p/l-skønnet er estimeret til 8 pct. og dækker både over prisstigninger og øget støttebehov. De foregående tre år har prisstigninger udover p/l-reguleringer ligget i intervallet 3-13 pct.

§110- Herberg

Der er forudsat en stigning på 4 helårspersoner, dermed forventes der et øget budgetbehov på 5,5 mio. kr. udover p/l-regulering, som følge af den estimerede stigning i antal helårspersoner. Derudover er der som følge af housing first estimeret en mindre indtægt på refusion på 0,7 mio. kr. Det estimeret fald i refusionsindtægten skyldes, at forslaget om at bevare muligheden for at kunne hjemtage refusion de første 120 dage endnu ikke er vedtaget, og derfor er gælder reglen om hjemtagelse af refusion for de først 90 dage.

SDE- Særligt dyre enkeltsager – tilbud med høj takst

Der er som følge af takststigningerne og dermed en stigning i antallet af sager omfattet af refusion efter Særligt dyre enkeltsager estimeret en øget refusionsindtægt på 6,6 mio. kr.

For at kunne fastholde det nuværende serviceniveau er der behov for en budgetudvidelse på 11,9 mio. kr. for Budget 2027

Socialfaglig forhandler

I forbindelse med budgetvedtagelsen for Budget 2026 blev Myndighed, Handicap og Psykiatri tilføjet en socialfaglig forhandler. De forventede besparelser som følge heraf er udmøntet i budgettet. Den samlede stigning i budgetbehovet udgør 11,9 mio. kr. før forventede realiseringer som følge af tilførelsen af den socialfaglige forhandler. Det estimeres at der er realiseret besparelser på 1,0 mio. kr. Derudover er der et endnu ikke realiseret potentiale på 5,1 mio. kr. i 2027, der modsvarer i budgetbehovet.

Budgetdag - Budget 2027

5. februar 2026

Budget 2027-2030

Odsherred Byråd

Program

08.00 Morgenmad

08.15 Intro Kommunalt budget

- Anlægsbudget
- Aktuel status: Foreløbigt Regnskab 2025 og likviditet
- Forventning og usikkerheder i forhold til Budget 2027
- Råderums målsætning budget 2027

09.30 -09.45 Pause

- Gennemgang fagudvalg – rammer og styringsvilkår

12.00 – 13.00 Frokost

- Drøftelser omkring udvalgsfordelte måltal for råderumsforslag
  - Drøftelser i grupper

13.45 Opsamling og konklusion

- Forarbejde til Byrådssag 24. februar 2027

14.30 Tak for i dag

Generelt om kommunal økonomi

- Indtægter
  - Kommunale skatter
  - Udligning (omfordelte skatter fra andre kommuner/stat)
- Udgifter

2027-pl i mio. kr., netto	2027	Procent	
Service ekskl. bufferpulje	2.062	69%	Service ramme: Statslig styring
Overførselsudgifter	809	27%	Statslig finansiering
Øvrige (ekskl. medfinansiering af sygehuse*)	-46	-2%	
Anlæg	96	3%	Anlægsramme Statslig styring (budget)
Renter og afdrag	59	2%	
I alt	2.981	100%	

*Affald (hkt. 1), ældreboliger (fkt. 0.25.19), SDE-refusion (5.22.07-08), tjenestemandspensioner til tidligere ansatte ved forsyningsvirksomheder

Skattekilder

ODSHERRED
KOMMUNE

Personskat/indkomstskat

- 26,3 procent i Odsherred
(modtager tilskud på 16 mio. kr. årligt)

Grundskyld

- 12,3 promille i Odsherred
(låst t.o.m. 2028)

Selskabsskat

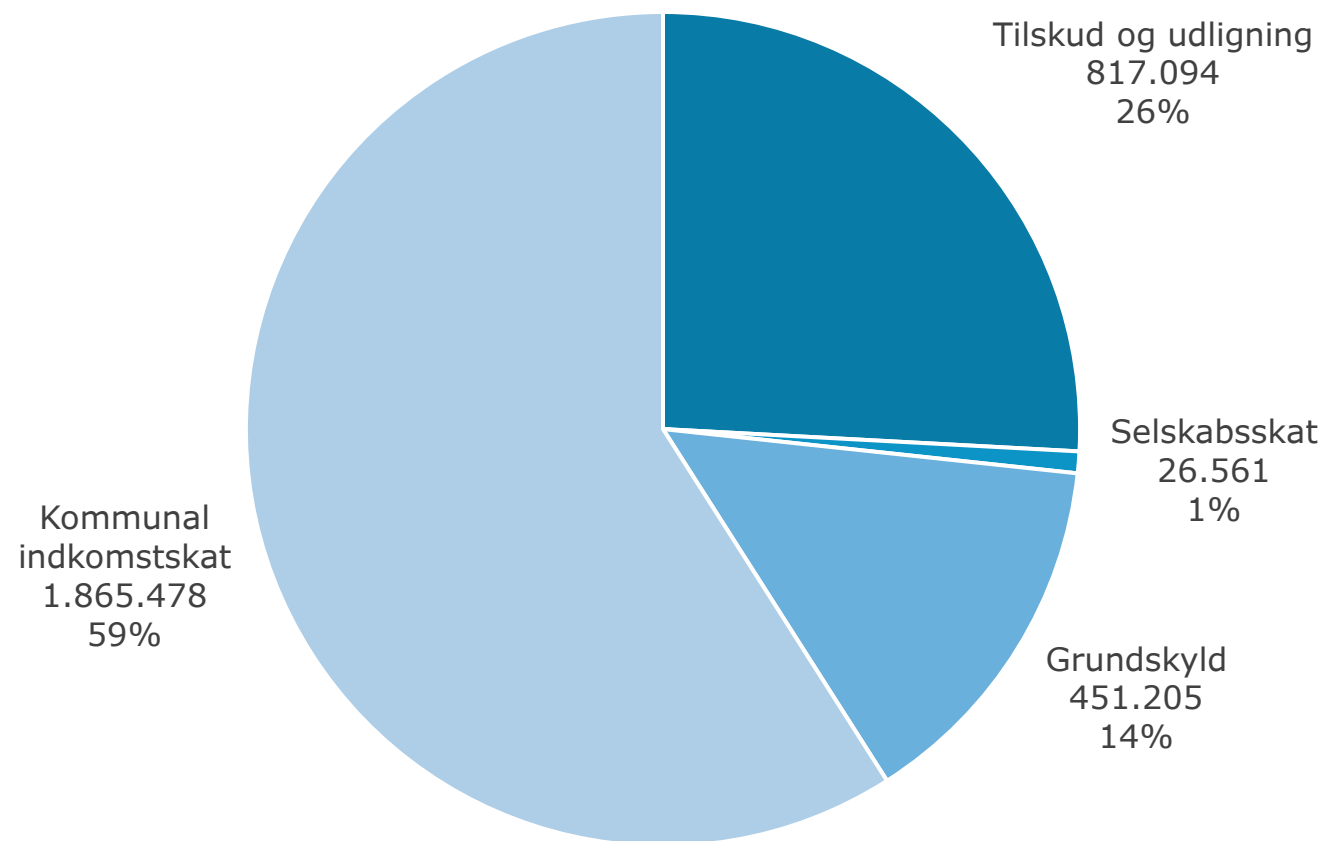
- Landsprocent på 22
(kommunal andel på 14,24 pct.)

Dækningsafgifter

- Ingen i Odsherred
(virksomheders grundskyld, evt. stigning
underlagt skattesanktioner)

Indtægter – generelt

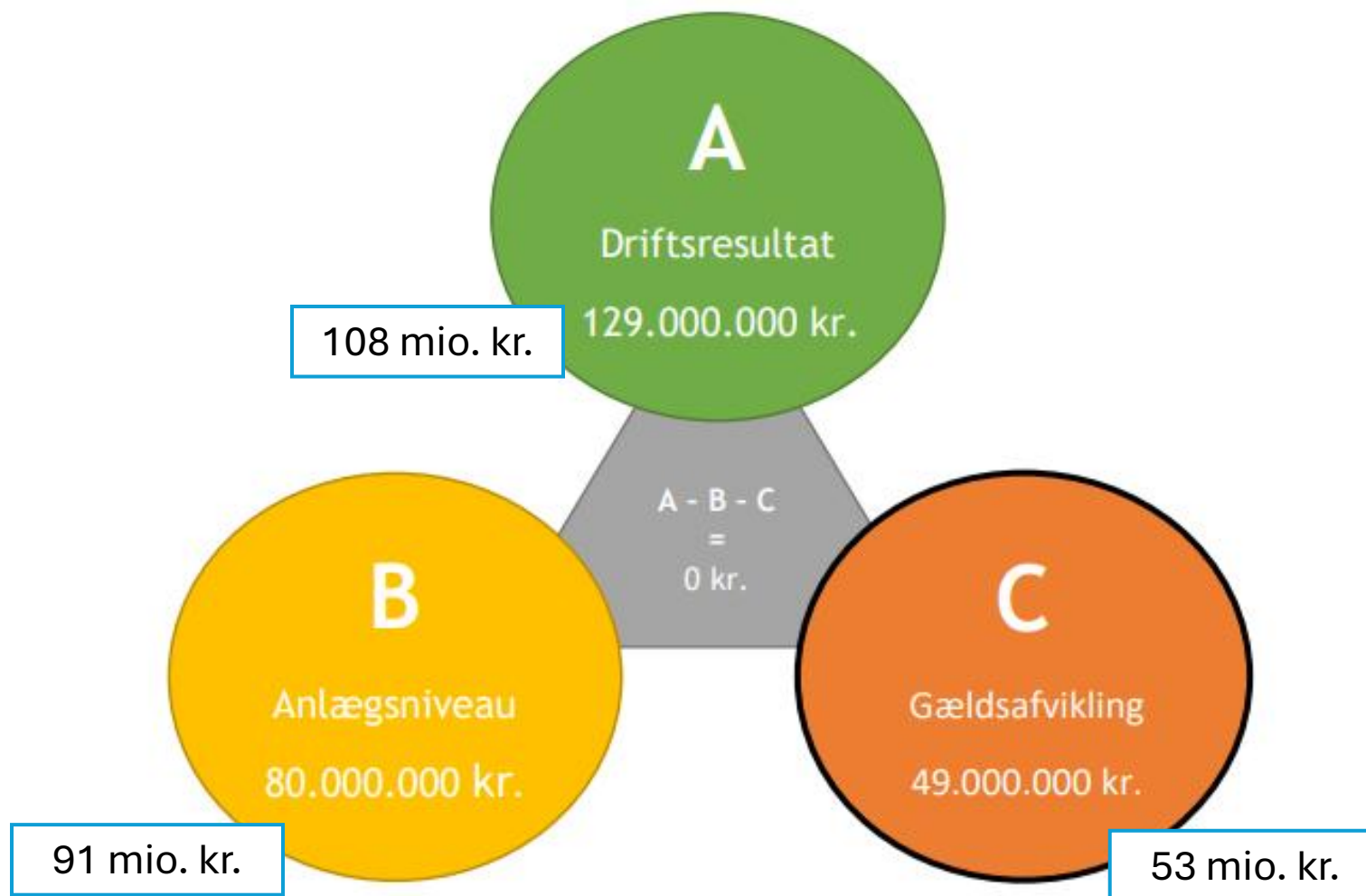
Indtægter, 2027, i 1.000 kr. og pct.

Den økonomiske politik

Målsætninger og pejlemærker

Økonomisk balance

Aktuel status – hvor står vi?

Regnskab 2025 – pr. 2/2 (ikke slut)

A		Opr. Budget	Korr. Budget	Forventet regnskab (bogført inkl. 2/2)	Forventet Afvigelse
	Det skattefinansierede område				
	Mio. kr.				
	Indtægter				
	Skatter	-2.190,8	-2.185,8	-2.186,1	0,3
	Tilskud og udligning	-821,5	-809,3	-809,4	0,1
	Indtægter i alt¹	-3.012,3	-2.995,1	-2.995,5	0,4
	Driftsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)				
	Økonomiudvalget	1.134,5	1.100,3	1.092,4	7,9
	Vækst- og Udviklingsudvalget	69,7	64,5	62,5	1,9
	Trivsel-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	216,8	218,2	217,3	0,8
	Klima- og Miljøudvalget	78,7	78,3	77,7	0,7
	Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget	671,6	699,9	699,7	0,2
	Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget	695,6	718,9	723,1	-4,2
	Driftsudgifter i alt (ekskl. forsyningsvirksomhed)	2.867,0	2.880,1	2.872,749	7,3
	Renter mv.	13,8	6,7	1,1	5,6
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	-131,5	-108,3	-121,6	13,3
	Anlægsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)				
	Økonomiudvalget	26,6	26,4	13,9	12,5
	Vækst- og Udviklingsudvalget	5,0	7,8	0,1	7,7
	Trivsel-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
	Klima- og Miljøudvalget	37,3	95,4	51,1	44,3
	Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget	5,4	34,2	13,7	20,5
	Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget	0,0	2,7	1,4	1,3
	Anlægsudgifter i alt (ekskl. forsyningsvirksomhed)	74,2	166,5	80,3	86,3
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-57,3	58,3	-41,3	99,6
B	Forsyningsvirksomheder				
	Drift	-5,0	-11,9	-12,1	0,2
	Anlæg	2,5	9,5	5,0	4,5
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDER	-2,5	-2,5	-7,2	4,7
C	RESULTAT I ALT (A + B)	-59,8	55,8	-48,5	104,3
D	Balanceforskydninger ekskl. forskydning i likvide aktiver				
	Lån, afdrag	57,4	64,8	65,7	-0,9
	Lån, optagelse	0,0	-19,8	-19,8	0,0
	Øvrige balanceforskydninger	-12,0	-9,0	-4,5	-4,5
	Balanceforskydninger ekskl. forskydning i likvide aktiver i alt	45,4	36,0	41,5	-5,4
E	LIKVIDITETSPÅVIRKNING (Forskydning i likvide aktiver)^{2 + 3}	-14,4	91,8	-7,0	98,9

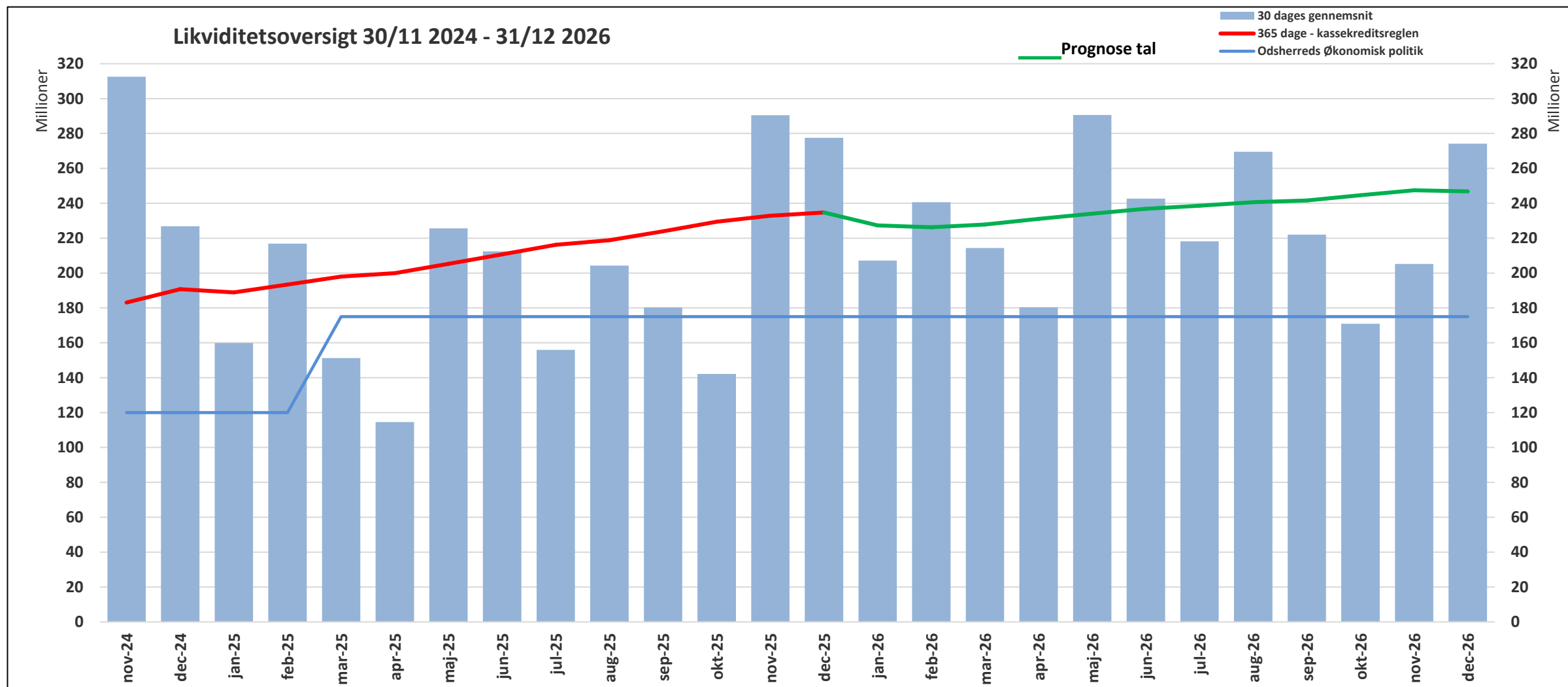
Note 1: Inkl. refusion af kpbsmoms

Note 2: Minus (-) i kolonner Opr. & Korr. Budget samt Forventet Regnskab = tilgang af likvide aktiver/forgelse af kassebeholdningen.

Note 3: Minus (-) i kolonne Forventet Afvigelse = fald i likvide aktiver / træk på kassebeholdningen.

Likviditetsprognose pr. 31. december 2025

ODSHERRED
KOMMUNE

Anlæg

Anlæg

Budget 2027: Økonomisk politik => niveau på 80 mio. kr.

- 2027 pt. på 91 mio. kr. (som er disponeret)
- 2028 og frem på 76 mio. kr. (hvor ca. 25 mio. kr. er "frie" årligt)

Anlæg som styringshåndtag

- Anlæg er et "håndtag" som i nødsituationer kan afhjælpe økonomiske udfordringer på kort sigt

Anlægsstyring – nuværende praksis

- Der bevilliges og frigivelse anlæg samtidigt
- Overførsler er vokset de seneste år
  - ⇒ Øget risiko i forhold til likviditet
  - ⇒ Ingen periodisering i budgettet

⇒ ØU – sag i maj/juni

Anlægsoversigt 2027-2030

I 1.000 kr. (netto), 2027-pl	2027	2028	2029	2030
Skattefinansieret anlæg				
<i>Udleveret anlægspulje</i>	0	24.577	24.577	24.577
Intern bygherrerådgivning	1.600	1.600	1.600	1.600
Vedligehold af kommunale bygninger	26.400	16.400	16.400	16.400
Klimaplan	2.500	2.500	2.500	2.500
Vejbelysning	3.082	3.082	3.082	3.082
Genopretning af vejkapital og vedl. broe	6.000	6.000	6.000	6.000
Efterslæb på veje og broer	11.235	12.235	12.235	12.235
Slidlag på kommunale veje	9.231	9.231	9.231	9.231
Rundkørsel Fårevejle	8.500	0	0	0
Frie Bymidter	4.000	0	0	0
Flere plejehjemspladser	18.500	0	0	0
Skattefinansieret anlæg i alt	91.048	75.625	75.625	75.625
Brugerfinansieret anlæg (affald, hkt. 1)				
Opgradering af containere	900	500	500	500
Materiel til genbrugsstationerne	800	1.300	800	800
Udvidet åbningstid Fårevejle	1.200	0	0	0
Udvidet åbningstid Odden	0	0	1.200	1.200
Udviklingsprojekter	250	250	250	250
Kemirum i Nykøbing	0	2.000	0	0
Råderum til efterfinansiering	2.000	0	0	0
Mandskabspavillioner Nykøbing	300	0	0	0
Mandskabspavillioner Hønsinge/Odden	0	300	300	300
Indkøb af nye ladbiler til renovationsteam	0	450	450	450
Brugerfinansieret anlæg (affald, hkt. 1) i alt	5.450	4.800	3.500	3.500
Anlæg total	96.498	80.425	79.125	79.125

Note: 2030 er en ren teknisk kopi af 2029.

2027 – hvor står vi?

Åbningsresultatopgørelse 2027

- forudsætninger

- Bygger på overslagsårene 2027-2029 i vedtaget budget 2026-2029
+ 2030 som en kopi af 2029
- KL's pris- og lønskøn fra juni 2025 (2028-2029 ført videre i 2029-2030)
usikkerhed pga. overenskomstudløb 31.12.2025
- Alle varige bevillinger, fx Budgetaftale 2026
- Tekniske korrektioner, fx
demografi (frem til 2029 – ikke tilrettet i 2030 endnu)
DUT – sager med profil eller start i 2027-2029
renter og afdrag (frem til 2029 – ikke tilrettet i 2030 endnu)
- **Forventede ubekendte, som ikke er med :**
- §16-tilskud (særtilskud) og demografimidler

Åbningsresultatopgørelse 2027

	<i>I 1.000 kr., netto mht. refusion samt drifts- og anlægsindtægter</i>	Teknisk budgetudkast 2027	Budget- overslag 2028	Budget- overslag 2029	Budget- overslag 2030
	Det skattefinansierede område				
	Indtægter				
	Tilskud og udligning (løbende pl)	-817.094	-825.060	-863.771	-891.646
	Skatter (løbende pl)	-2.333.044	-2.406.303	-2.481.695	-2.561.783
	Indtægter i alt	-3.150.138	-3.231.363	-3.345.466	-3.453.429
	Driftsudgifter				
	Driftsudgifter (27-pl)	3.016.620	3.021.630	3.019.526	3.019.526
	Bufferpulje (27-pl)	20.000	20.000	20.000	20.000
	Pris- og lønstigning, driftsudgifter	0	97.868	198.808	303.314
	Driftsudgifter i alt	3.036.620	3.139.499	3.238.334	3.342.839
	Renter i alt	5.105	4.848	4.429	4.429
	DRIFTSRESULTAT	-108.413	-87.016	-102.703	-106.160
	Anlægsudgifter				
	Anlægsudgifter	91.048	75.625	75.625	75.625
	Pris- og lønstigning, anlægsudgifter	0	0	0	0
	Anlægsudgifter i alt	91.048	75.625	75.625	75.625
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-17.365	-11.391	-27.078	-30.535
B	Forsyningsvirksomhed				
	Driftsudgifter (løbende pl)	-4.953	-4.953	-4.953	-5.263
	Anlægsudgifter (løbende pl)	5.450	4.800	3.500	3.500
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHED	497	-153	-1.453	-1.763
C	RESULTAT I ALT	-16.868	-11.544	-28.531	-32.299
	Balanceforskydninger				
	Lån, afdrag	53.642	48.815	41.727	41.727
	Lån, optagelse	0	0	0	0
	Bufferpulje, modpost	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
	Øvrige balanceforskydninger	12.494	9.494	8.994	8.994
	Balanceforskydninger i alt	46.136	38.309	30.721	30.721
E	TILGANG/FORBRUG AF LIKVIDE AKTIVER*	29.268	26.765	2.190	-1.578
F	BALANCE U/I	0	0	0	0

*Minus (-) = tilgang af likvide aktiver, dvs. forøgelse af kassebeholdningen

Budget 2027 - Indtægter

- opmærksomhedspunkter - ikke indregnet

Positivt:

- Særtilskud fra §16 (et år ad gangen)
  - Fra 2023 til 2026 har Odsherred modtaget 15 mio. kr., 30 mio. kr., 35 mio. kr. og 40 mio. kr.
- Demografiregulering i økonomiaftale ca. 7-9 mio.kr.
- Staten overtager indefrosset grundskyld (enkeltstående)
  - SKAT overtager kommunernes indefrosset grundskyld – både lån og tilgodehavende
  - Pt. estimeres det netto til ca. +93 mio. kr. for Odsherred
  - En engangsindtægt - reel overtagelsesdato er ukendt – måske 2027
- Neutraliseringsordninger for 2021-2023
  - Nyt ejendomsvurderingssystem => skævheder i udligningen
  - Kommuner med opgjort tab får tilskud
  - Kommuner med opgjort gevinst bidrager til finansiering
  - Opgøres når vurderinger for skatteårene 2021-2023 foreligger.
  - Odsherred forventer tab dækkes, men beregninger er meget usikre (10-20 mio. kr.)

Negativt:

- Deponering/bloktilskudsreduktion sfa. Forsyningssagen (enkeltstående)
  - Netto 37 mio. kr. (formentlig i 2026)
- Udsving i tilskud og udligning
  - Aktuell forventning opdateres lige før sommerferien, og kan svinge betydeligt

Budget 2027 – Udgifter

- opmærksomhedspunkter – ikke indregnet

- Sundhedsreform (varigt)
  - 4-9 mio. kr.
- Øget risiko for merudgifter
  - 6 reformspor samtidigt
  - Ny styring og nye metoder på alle de store velfærdsområder samtidigt (varigt)
- Overførselsudgifter – skift i konjunkturer
  - Øget ledighed giver betydelige merudgifter
  - Odsherred er typisk "first mover"
  - 10-20 mio. kr.
- Ændret afskrivningsgrundlag vedr. forsyningen (varigt, netto)
  - Ca. 4-6 mio. kr.
- PFAS-grund – meget usikker

Budget 2027 - best case / worst case

ODSHERRED
KOMMUNE

	<i>I 1.000 kr., netto mht. refusion samt drifts- og anlægsindtægter</i>	2027 - best case	2027 - worst case
	Det skattefinansierede område		
	Indtægter		
	Tilskud og udligning (løbende pl)	-817.094	-817.094
	Skatter (løbende pl)	-2.333.044	-2.333.044
	§16-stilskud	-45.000	-15.000
	Deponering/bloktilskudsreduktioner, forsyningssag	0	37.000
	Løft i økonomiaftale	-19.000	0
	Neutraliseringsordning	-20.000	0
	Staten overtager indefrosset grundskyld (netto)	-93.100	0
	Indtægter i alt	-3.327.238	-3.128.138
	Driftsudgifter		
	Driftsudgifter (27-pl)	3.016.620	3.016.620
	Bufferpulje (27-pl)	20.000	20.000
	Sundhedsreform (løbende pl)	4.000	9.000
	6 reformspor, de specialiserede socialområder (løbende pl)	0	15.000
	Skift i beskæftigelses/stigende ledighed	0	20.000
	Pris- og lønstigning, driftsudgifter	0	0
	Driftsudgifter i alt	3.040.620	3.080.620
	Renter i alt	5.105	5.105
	DRIFTSRESULTAT	-281.513	-42.413
	Anlægsudgifter		
	Anlægsudgifter	91.048	91.048
	Pris- og lønstigning, anlægsudgifter	0	0
	Anlægsudgifter i alt	91.048	91.048
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-190.465	48.635
B	Forsyningsvirksomhed		
	Driftsudgifter (løbende pl)	-4.953	-4.953
	Anlægsudgifter (løbende pl)	5.450	5.450
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHED	497	497
C	RESULTAT I ALT	-189.968	49.132
D	Balanceforskydninger		
	Lån, ændret afskrivningsgrundlag, forsyningssag	0	15.000
	Lån, afdrag	57.711	53.642
	Lån, optagelse	12.494	0
	Bufferpulje, modpost	-20.000	-20.000
	Øvrige balanceforskydninger	12.494	12.494
	Balanceforskydninger i alt	46.136	61.136
E	TILGANG/FORBRUG AF LIKVIDE AKTIVER*	-143.136	110.268
F	BALANCE U/I	0	0
	Forudsætningsændringer i alt (i forhold til åbningsresultatopgørelse)	-173.100	81.000

Råderum – hvorfor?

Økonomi og styring

- Øget usikkerhed – større krav til risikostyring
- Der er ikke afsat reserver i budgettet
  - => al finansiering skal findes i kassen eller på drift og anlæg

Politik og strategi

- Politisk handlefrihed til nye initiativer
- Måske engangspenge
  - => Varig finansiering skal findes i driften

Råderum – hvor stort?

2025: 13 mio. kr.

20 mio. kr.

40 mio. kr.

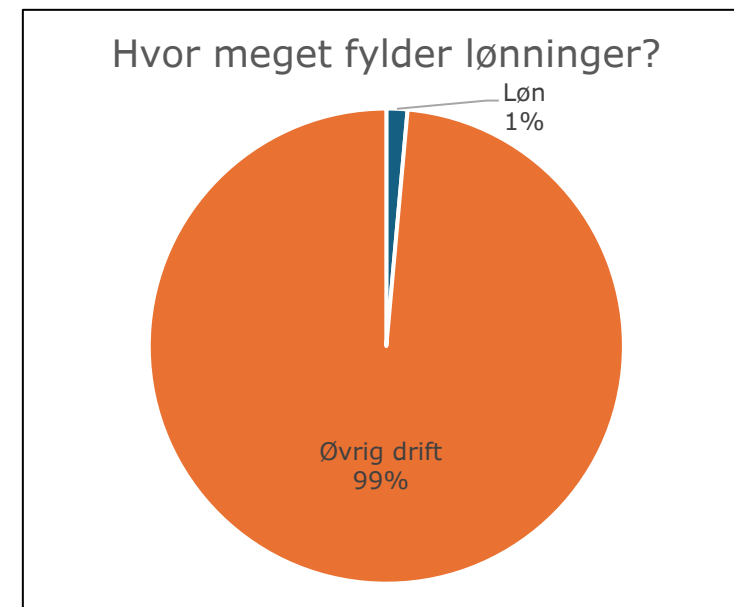
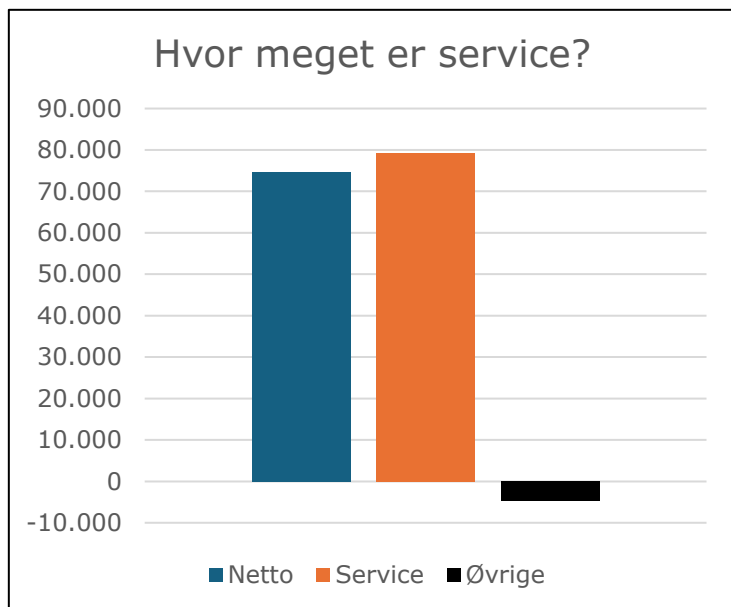
- Lav organisatorisk uro
- Høj realiseringsgrad
- Begrænsede styringsmuligheder

- Visioner/reformer
- Stor organisatorisk uro
- Krævende implementering

PAUSE

Udvalget for Klima, Teknik og Miljø

Note: Ekskl. Hovedkonto 1 (affald) og Havne ("hvile-i-sig-selv")

<i>I 1.000 kr. (2026-pl)</i>	Teknisk budgetudkast 2027
Udvalget for Klima, Miljø og Teknik	74.581
Trafik, heraf:	30.537
Myndighed og trafiksikkerhed	531
Kollektiv trafik	30.006
Klima, Natur, Vand og Miljø	3.440
Vejdrift, heraf:	45.489
Planlæg og service	10.193
Kontrakter	35.296
Hvile-i-sig-selv:	
Havne*	-590
Affald (myndighed)	-4.295

*Selvvalgt model i Odsherred Kommune

Styringsvilkår – Klima, Teknik og Miljø

Området er præget af udlicitering og kontraktstyring

- Fx belægninger, asfalt, afmærkning, rabatter, grønne områder, vintertjeneste m.m.

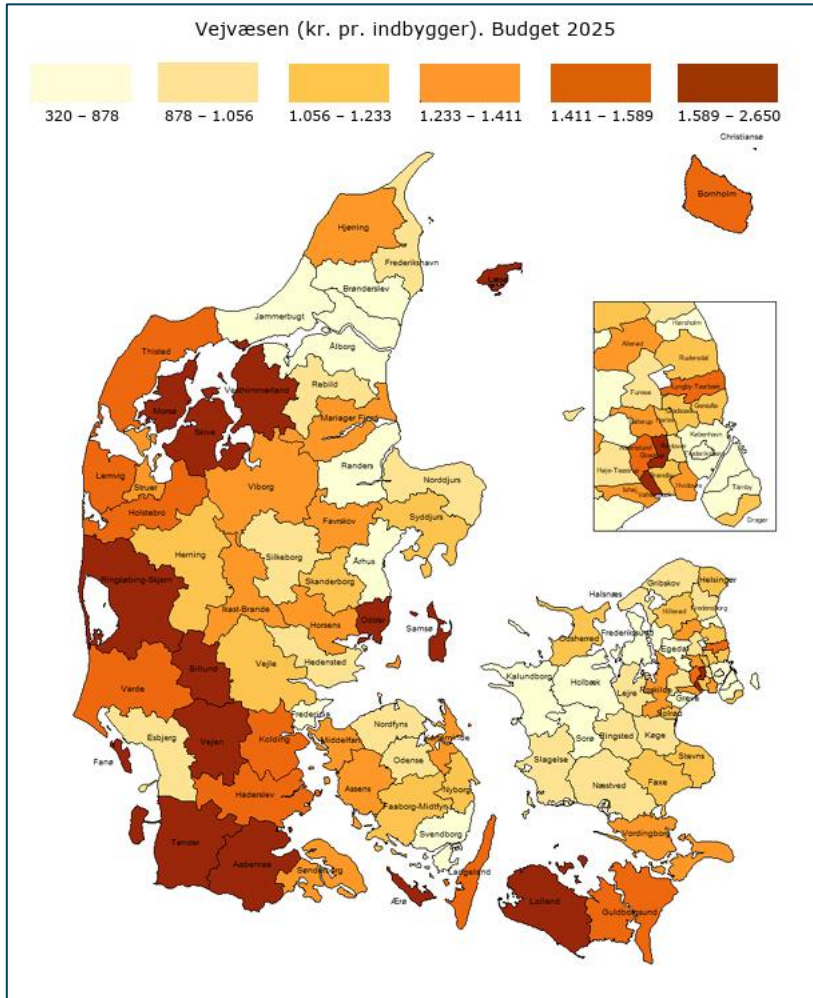
Takstfinansierede/hvile-i-sig-selv områder (affald, havne)

Handlemuligheder:

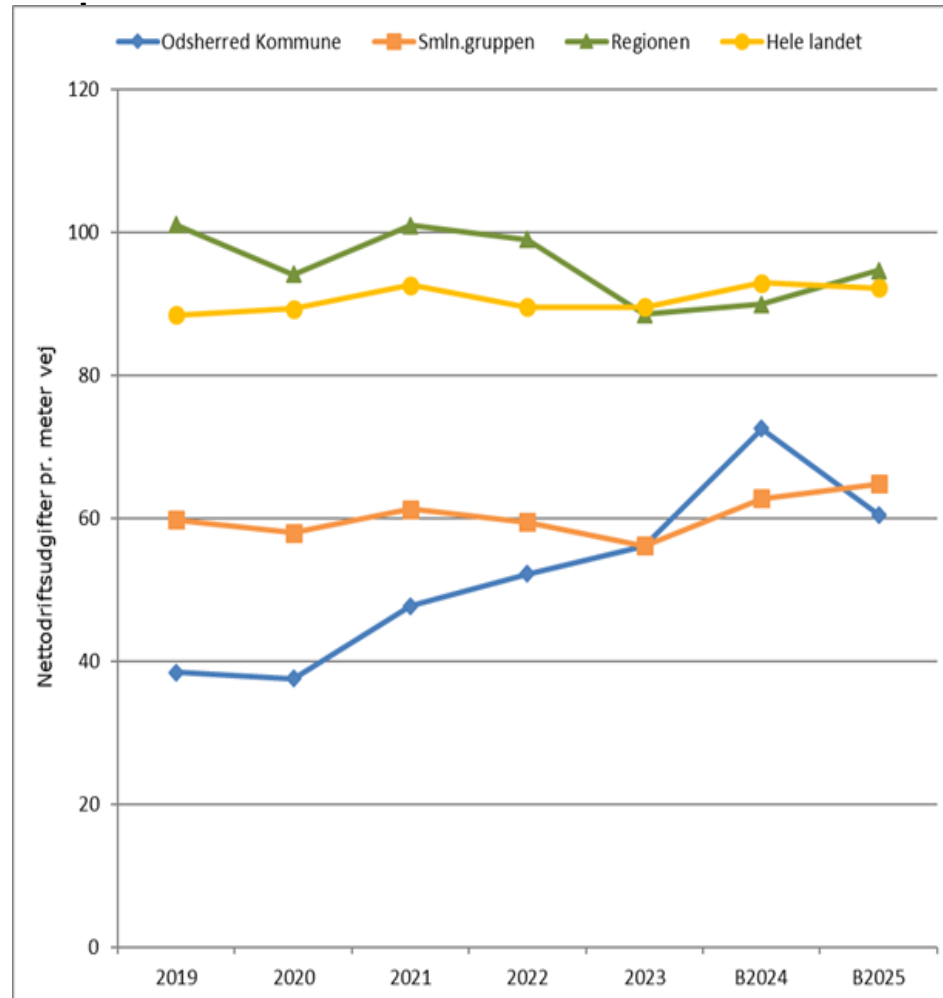
- => Genforhandlinger/udbud
- => Mindre anvendelse (fx rammeaftale på asfalt)
- => Kollektiv trafik – fx bestilling af buslinjer

Nøgletal - vejvæsen

Normale udgifter, målt pr.

Lave udgifter, målt. pr. km

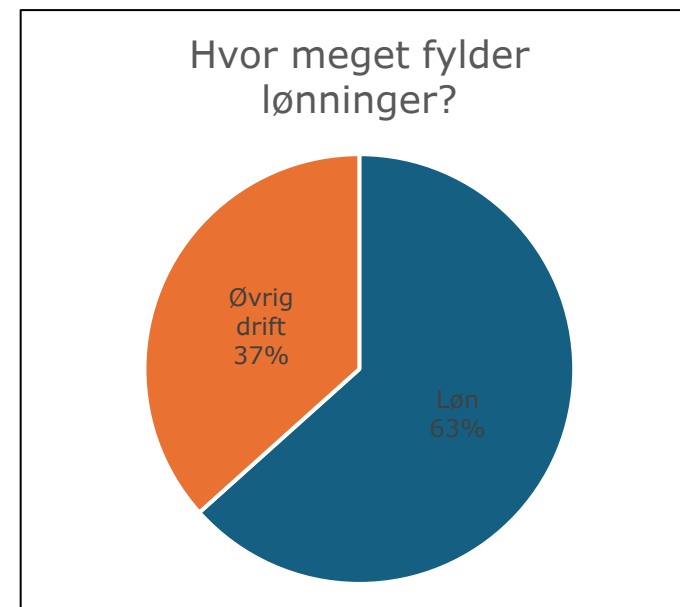
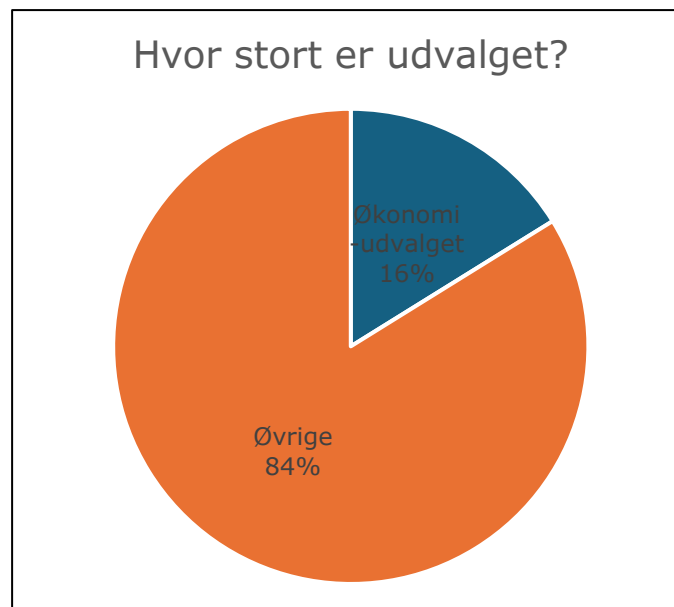
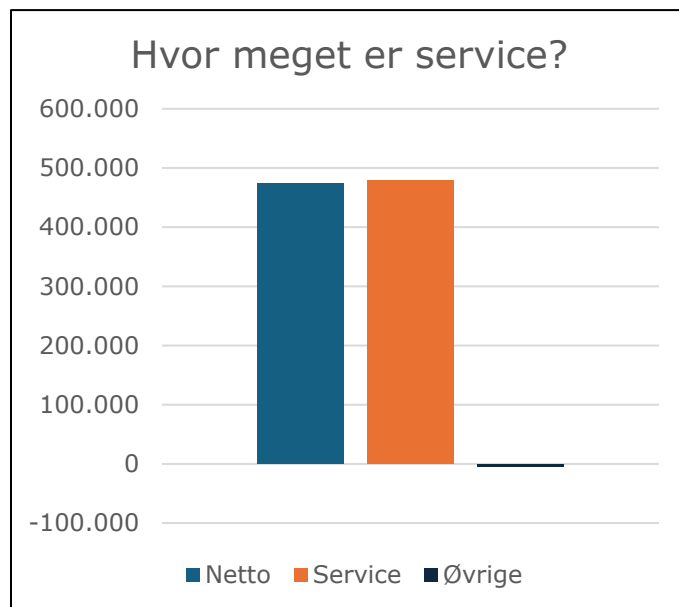
Økonomisk serviceniveau
100,5

1. Forskellig bogføringspraksis: Nogle bogfører vejvedligehold på anlæg

2. Målt pr. km vej er serviceniveauet lavere

Økonomiudvalget

I 1.000 kr. (2026-pl)	Teknisk budgetudkast 2027
Økonomiudvalget	454.723
Puljer*	5.237
Erhverv	4.219
Beredskabet	10.715
Center for Organisation	281.747
Center for Økonomi	6.659
Center for Social og Arbejdsmarked	51.524
Center for Erhverv, Teknik og Kultur	53.349
Center for Børn, Unge og Familier	27.508
Center for Omsorg og Sundhed	14.273
Eksterne projekter	-508

*Ekskl. Teknisk bufferpulje, består derudover både af besparelsepuljer såsom indkøb, vantagepulje og puljer fra budgetforlig 2026 til landsbyedel, ejendomsdrift og varmeudgifter.

Styringsvilkår – Økonomiudvalget

- ØU er personaleudvalg - ansvar for det administrative budgetter
  - Socialrådgivere
  - Jobkonsulenter
  - Økonomikonsulenter
  - Planlæggere mv...
- Andre typer fællesudgifter, fx
  - Politiske budgetter (byråd og udvalg, valg)
  - IT-systemer (økonomisystem, fagsystemer, sagssystem mv.)
  - Bilflåde
  - Ejendomsdrift
  - Medlemskaber (fx KL)
  - Elever (herunder SOSU-elever)
  - Barselpuljer og tjenestemandspensioner
  - Fundraising

Administration - Nøgletal

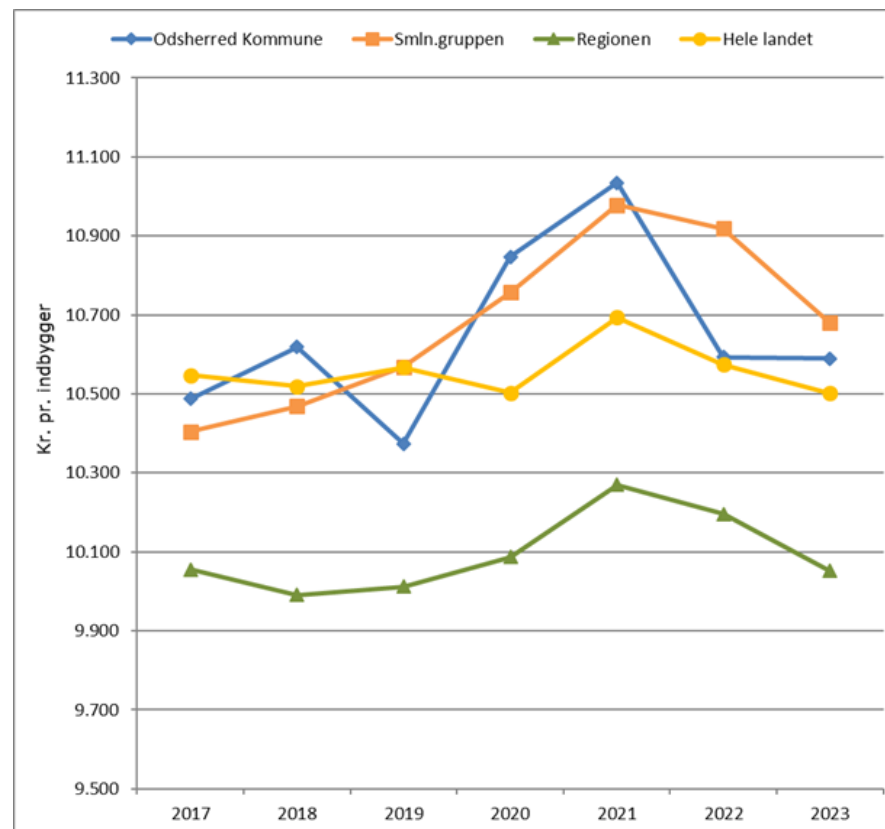
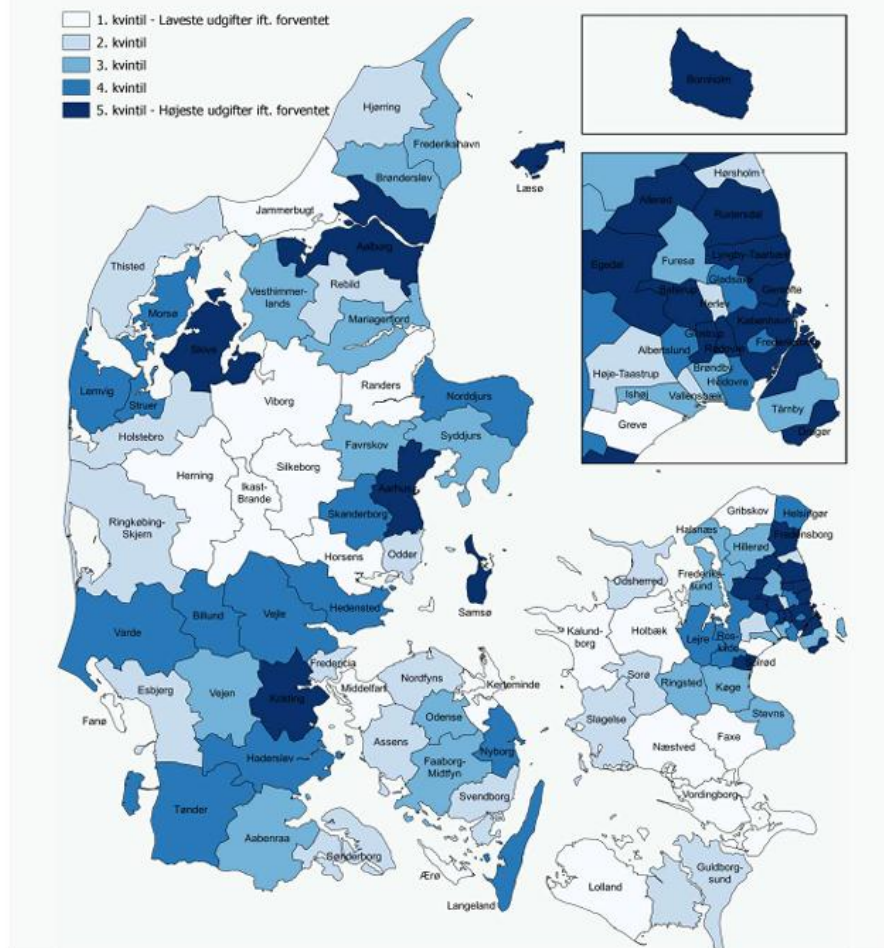
Økonomisk serviceniveau

95,9

(ca. 15-16 mio. kr. "for lavt")

Figur 5

Benchmarkingindikator for de samlede administrationsudgifter pr. indbygger i 2024

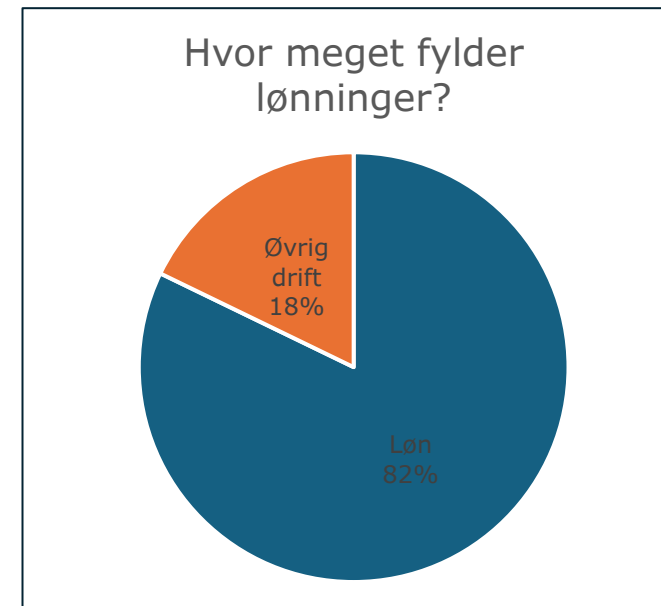
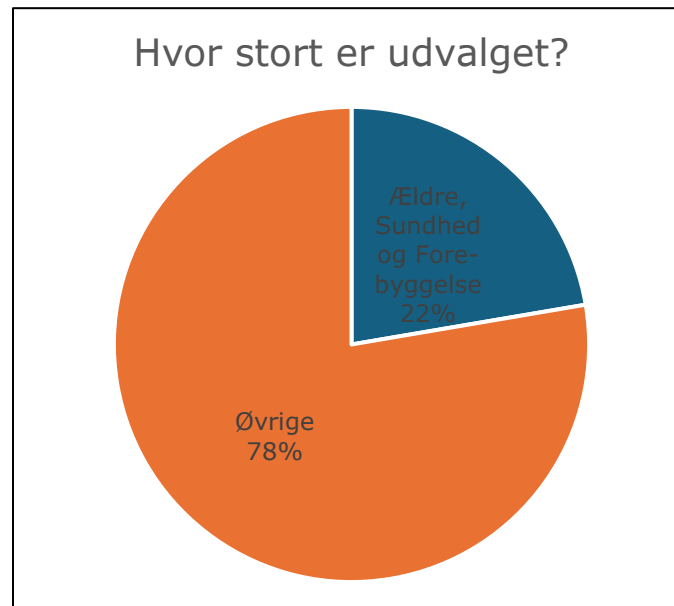
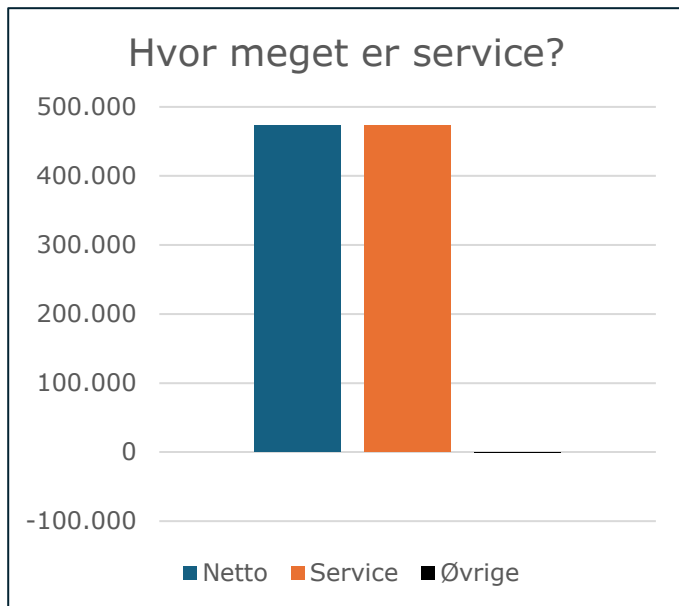

Kilde: Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL), Danmarks Statistik og egne beregninger.

ODSHERRED
KOMMUNE

Udvalget for Ældre, Sundhed og Forebyggelse

Note: Ekskl. Kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet (fkt. 4.62.81)

Note: Ekskl. Kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet (fkt. 4.62.81)

I 1.000 kr. (2026-pl)	Teknisk budgetudkast 2027	I 1.000 kr.	Tekniske budgetudkast 2027
Ældre, Sundhed og Forebyggelse, heraf:	472.303	Sundhed, heraf:	35.933
Sundhedsreform (besparelse)	-20.000	Rehabiliteringsenheden	11.147
Aktiviteter på plejecentre	200	Frivilligcenter & Ensomhedsstrategi	437
Myndighed og puljer	20.419	Ledelse, sundhed	1.008
Vederlagfri fysioterapi m.m.	11.149	Sundhedscenter (primært indtægter fra regionen)	-3.856
Sundhed	35.933	Træningsteam	15.357
Visitation, Hjælpemidler og Demens	56.776	Forebyggelsesenheden	4.255
Hjemme- og Sygeplejen	202.312	Sundhedsrådgivningen	5.720
Plejecentre og Madservice	165.514	Sundhedsfremme og forebyggelse	1.865

Note: Ekskl. Kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet (fkt. 4.62.81)

Økonomisk serviceniveau (ældre)

92,8

(ca. 38 mio. kr. "for lavt")

Styringsvilkår

– Ældre, Sundhed og Forebyggelse

- Rigtigt meget i egen drift
  - Plejecentre
  - Hjemme- og sygepleje
  - Sundhedscenter
- Private leverandører
- Service skal ydes iht. kvalitetstandarden (lovkrav)
- Implementering af både ældre- og sundhedsreform

Området arbejder desuden med:

- Stigende demografi (flere ældre) – der regulerer for dette "automatisk"
- Rekrutteringsudfordringer
- Højt sygefravær
- Opgaveglidning fra regionerne

Demografi regulering af hjemme- og sygeplejen

- I drift fra og med budget 2024
- Opdateres årligt – profil ligger i budgettets overslagsår
- Model baseret på befolkningsprognose og aktivitetsdata
- Finmasket (5-års aldersgrupperinger)

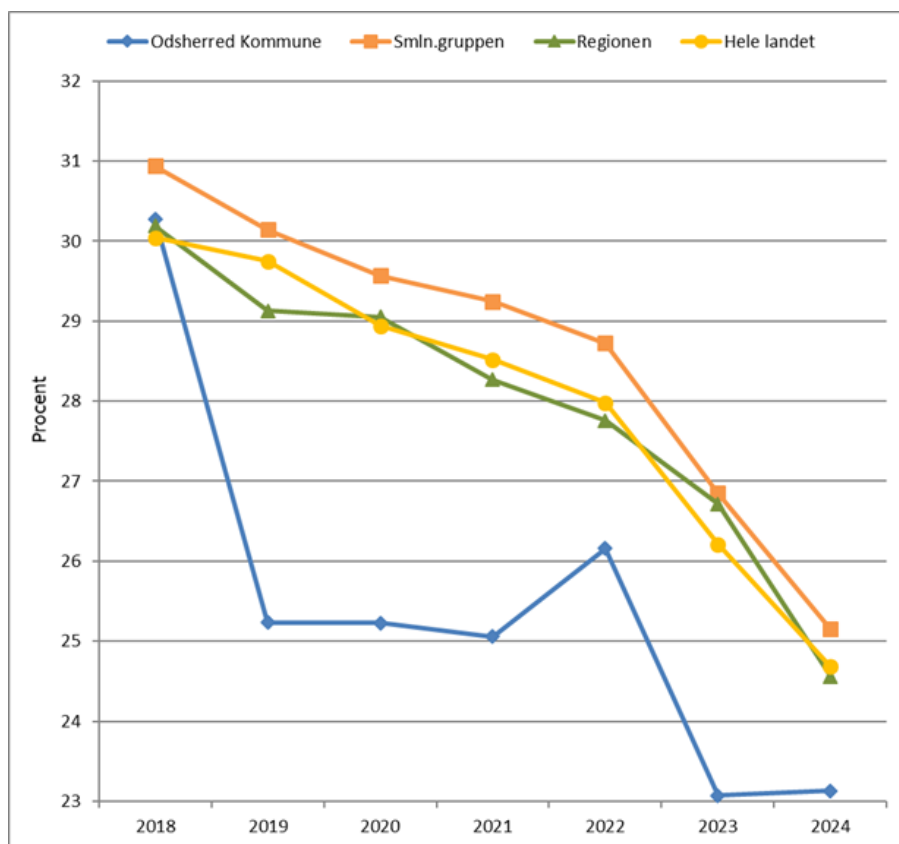
I 1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Demografiprofil, hjemme- og sygepleje	5.716	12.481	19.827	27.433
<i>Stigning, år til år</i>	<i>5.716</i>	<i>6.765</i>	<i>7.346</i>	<i>7.606</i>

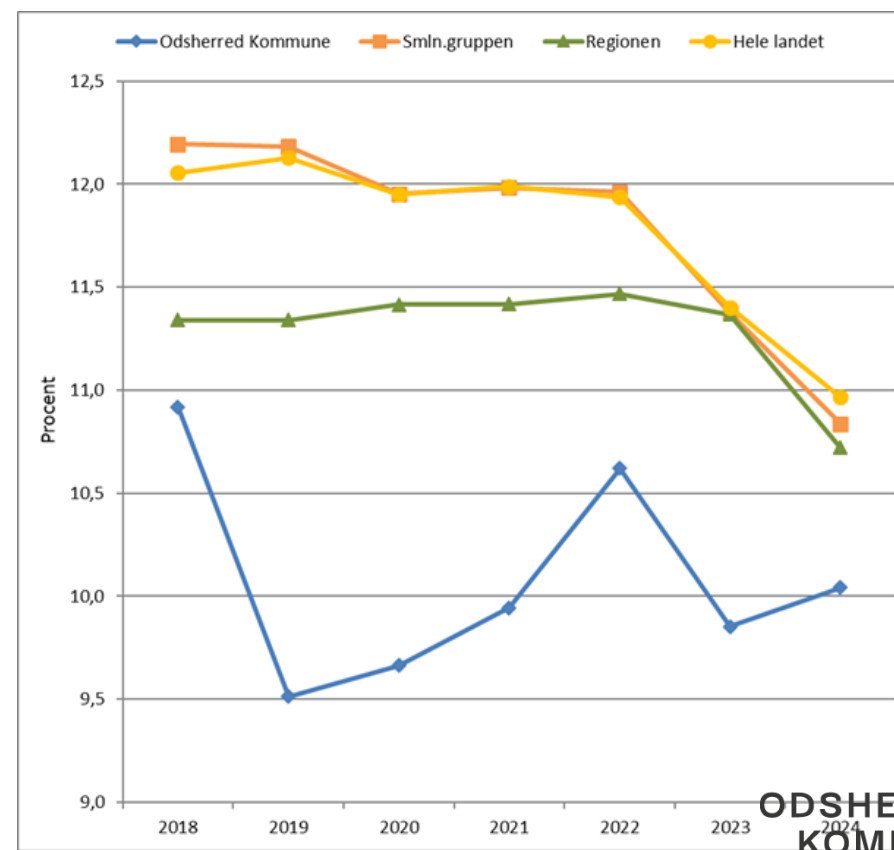
Ældre – Nøgletal

Lav andel 67+ og 80+ årige
der modtager hjemmehjælp

67+ årige der modtager hjemmehjælp

80+ årige der modtager hjemmehjælp

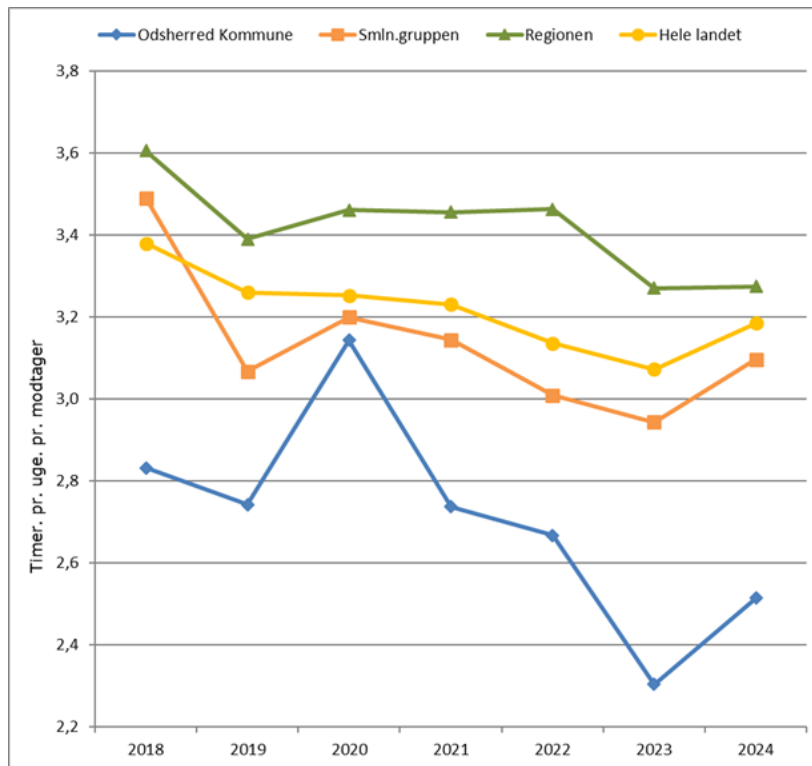

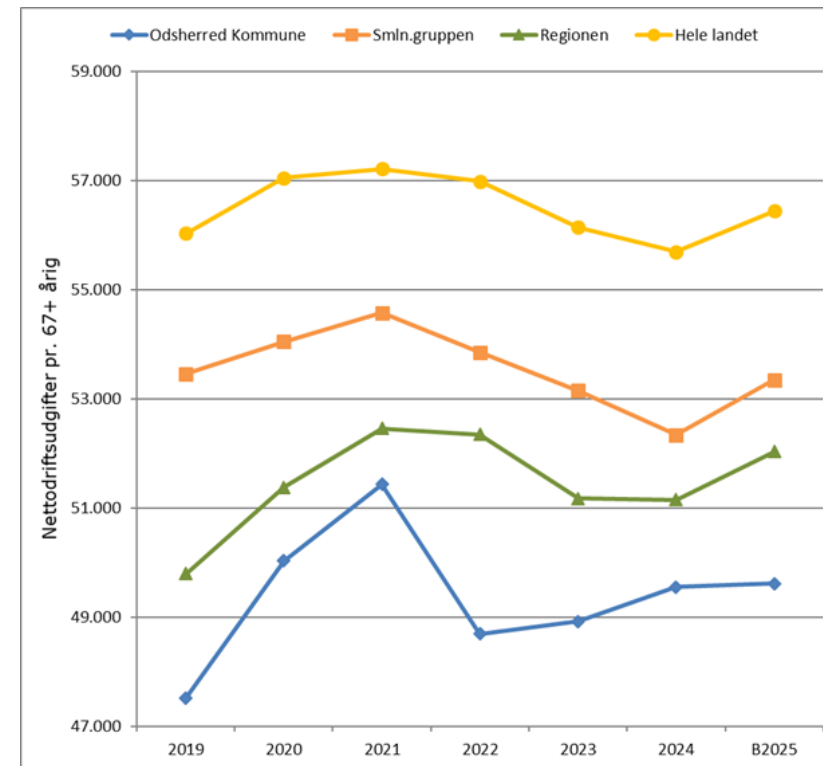
Ældre – Nøgletal

Lave, men ikke faldende,
udgifter pr. 67+ årig

Visiterede timer for 67+ årige

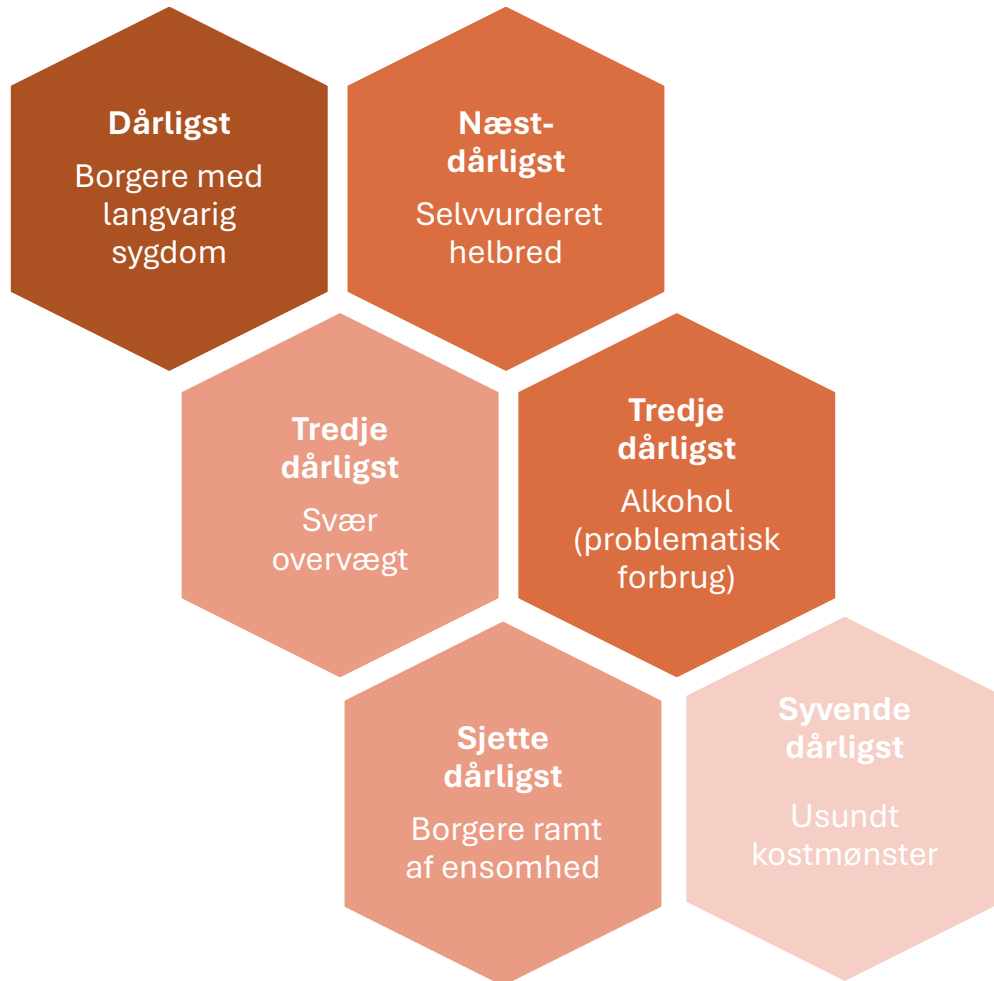

Udgifter pr. 67+ årig

Sundhedsreform i drift i 2027

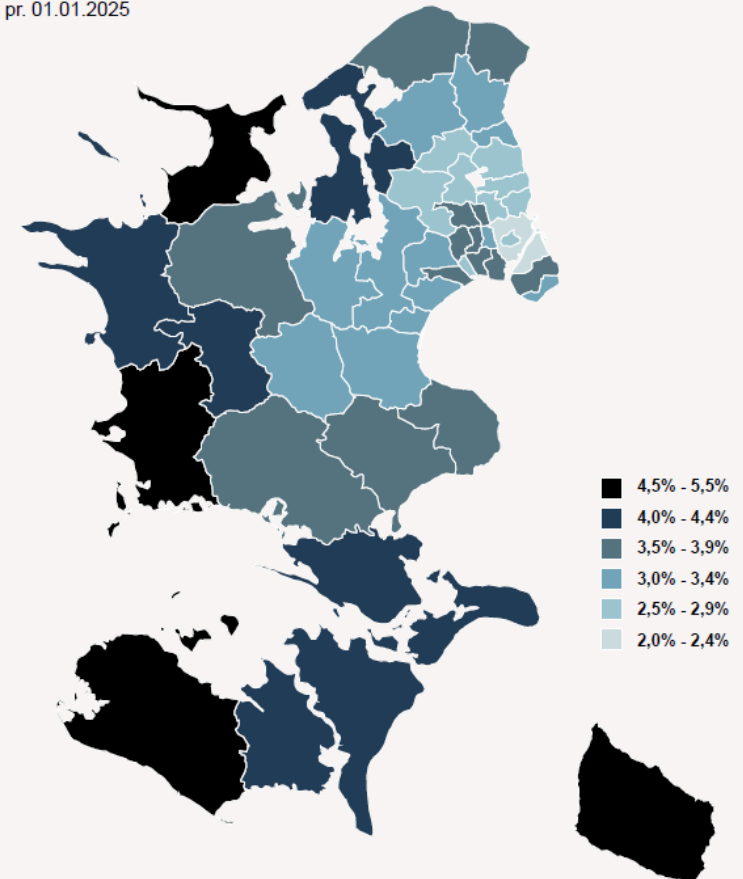
Sundhedsprofil – Region Sj. (17 kommuner)

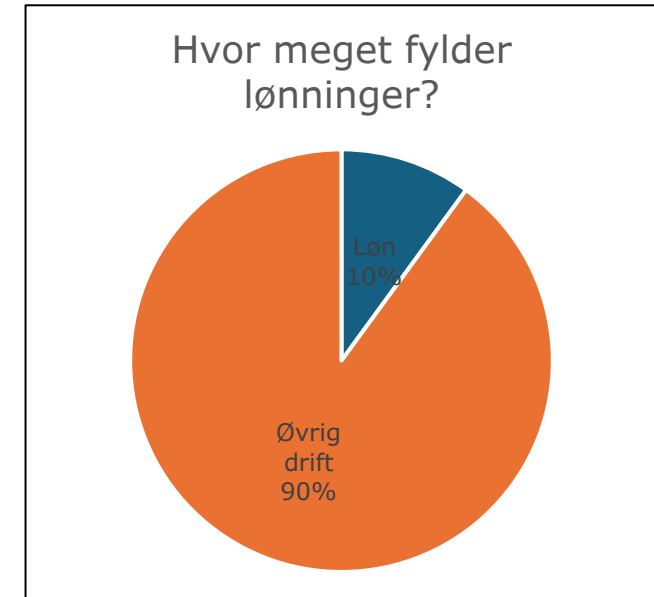
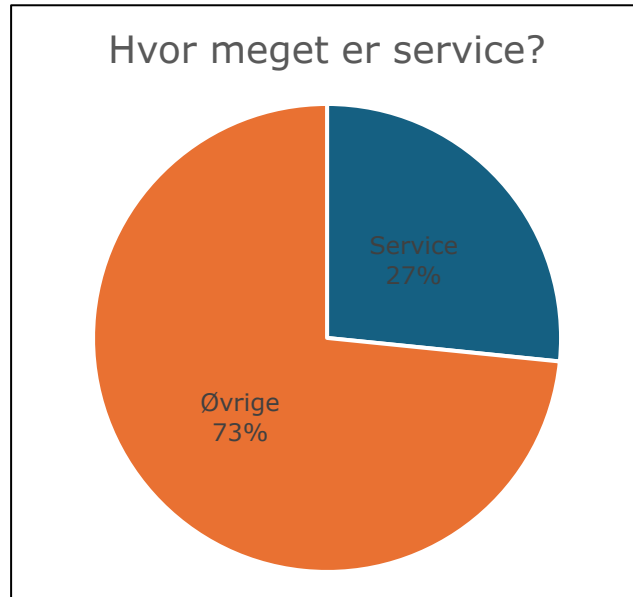
Datapakke – Region Østdanmark

Samlet overblik på tværs af Region Østdanmark

Andel borgere med flere kroniske sygdomme pr. 01.01.2025

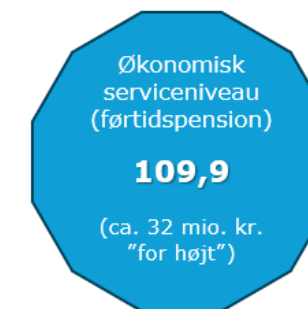
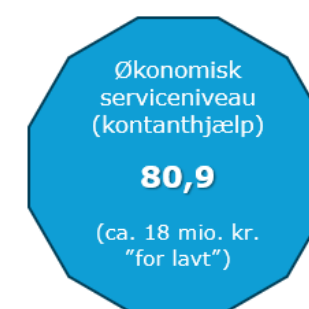
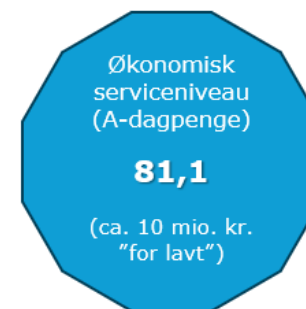
Udvalget for Social, Beskæftigelse og Arbejdsmark.

	Teknisk Budgetudkast 2027
<i>/ 1.000 kr., 2026-pl</i>	
Social, Beskæftigelse og Arbejdsmarked	1.023.124
Beskæftigelse og Arbejdsmarked	775.214
Social	247.910

Styringsvilkår – Social, Beskæftigelse og Arbejdsmarked

Beskæftigelse og Arbejdsmarked

- Overførselsudgifter (personer på overførselsindkomst)
- Objektivt og lovbestemt (ledig/syg → krav på ydelse)
- Lav metodefrihed: Samtaler, tilbud mv. → beskæftigelse (forhåbentligt)
- Statslig finansiering – *under ét*

Beskæftigelsesreformen

- Reformen definerer pt udvikling i budget
- Reformøkonomien er 1:1 implementeret
- Derfor er området styret af en reformlogik, hvor der ligger ret store reduktionskrav

Styringsvilkår – Social, Beskæftigelse og Arbejdsmarked

Social

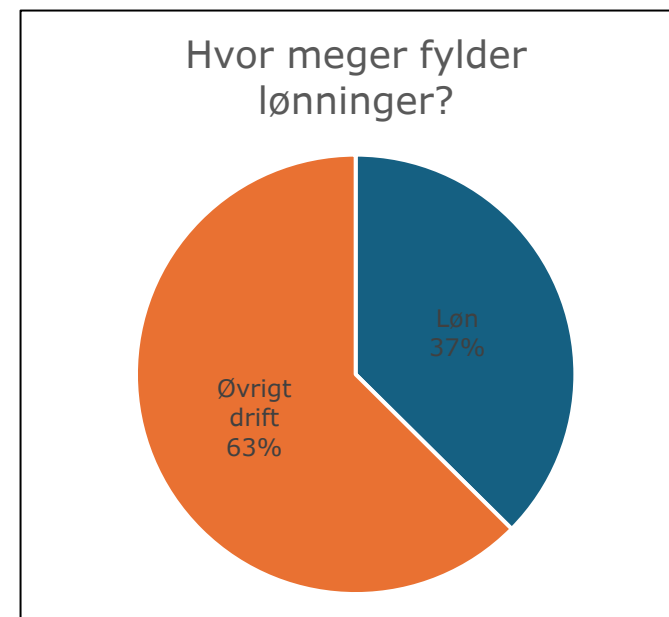
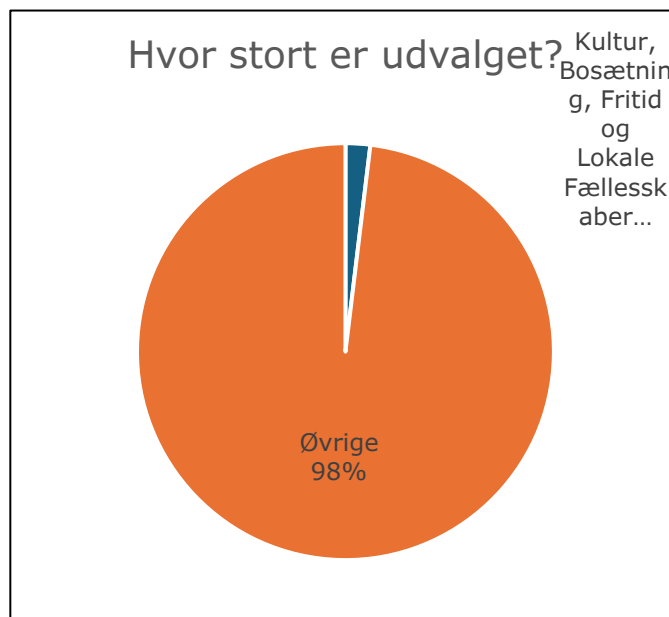
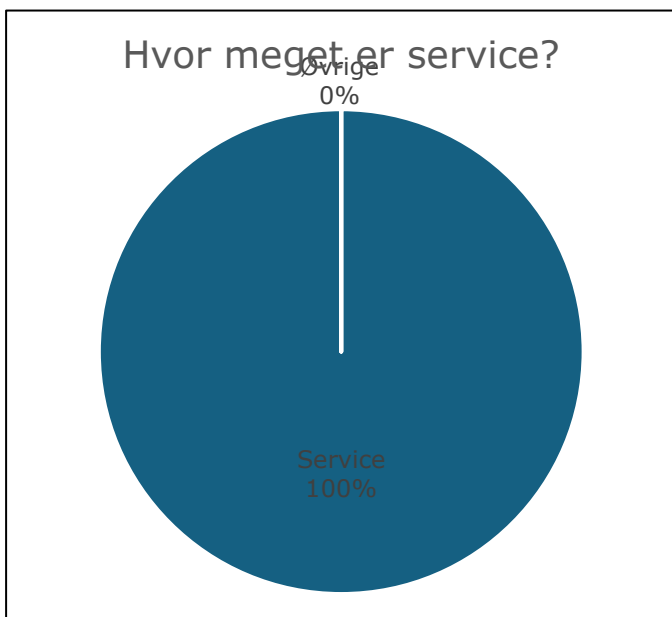
- Udgifter til borgerrettede ydelser
- Høje enhedspriser
- Kommunal metodefrihed
  - Men krav om dokumentation ved ændringer
- Høj juridisk kompleksitet
- Meget købes hos private leverandører (80-90 %)
- Mulige strategier
  - rehabilitering
  - tilbudsvifte – mere i egen drift

Økonomisk
serviceniveau

105,9

(ca. 14-15 mio.
kr. "for højt")

Udvalget for Kultur, Bosætning, Fritid og Lokale Fællesskaber

I 1.000 kr. (2026-pl)	Teknisk budgetudkast 2027
Udvalget for Kultur, Bosætning, Fritid og Lokale fællesskaber, heraf:	56.092
Bibliotek, Borgerservice og Kulturhuse	15.578
Idræts- og svømmehaller	15.442
Kultur og Fritid	15.128
Teatre	4.519
Museer	4.483
Bassindrifft Baeshøjgaard	942

I 1.000 kr. (2026-pl)	Teknisk budgetudkast 2027
Kultur og Fritid, heraf:	15.128
Bosætningsaktiviteter	500
Idrætsanlæg, fælles	2.448
Andre kulturelle opgaver	2.727
Folkeoplysende voksenundervisning mv.	2.200
Fri. folkeoplysende foreningsarbejde	1.448
Lokaletilskud	5.805

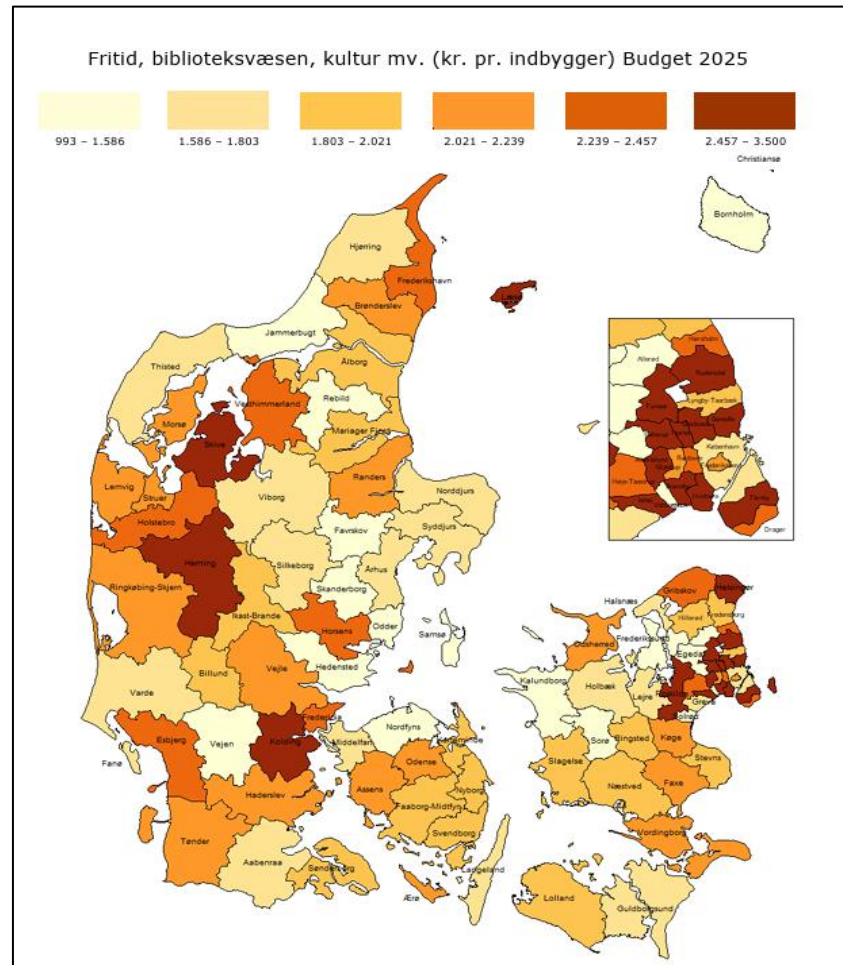

Styringsvilkår – Kultur, Bosætning, Fritid og Lokale Fællesskaber

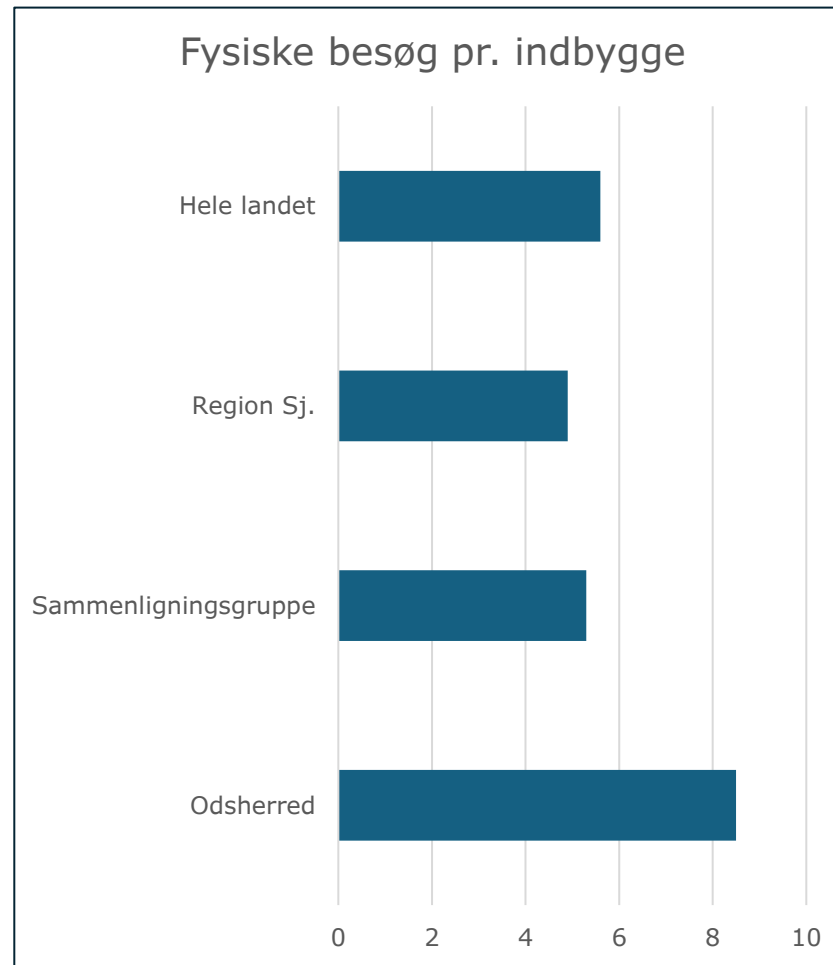
- Konkrete politiske beslutninger
- "Bindinger" i bygninger – fx 3 svømmehaller og mange haller
- Driftsaftaler for egnsteater (Odsherred Teater, 2025-2028) og museum (Museum Vestsjælland, 2025-2028)
- Faste tilskud (folkemøde, forsamlingshuse mm.)
- Lokale tilskud (foreninger, selvejende haller)
- Folkeoplysning

Kultur, Bosætning, Fritid og Lokale Fællesskaber – nøgletal

Dyre i Region Sj. – gennemsnitlige på landsplan

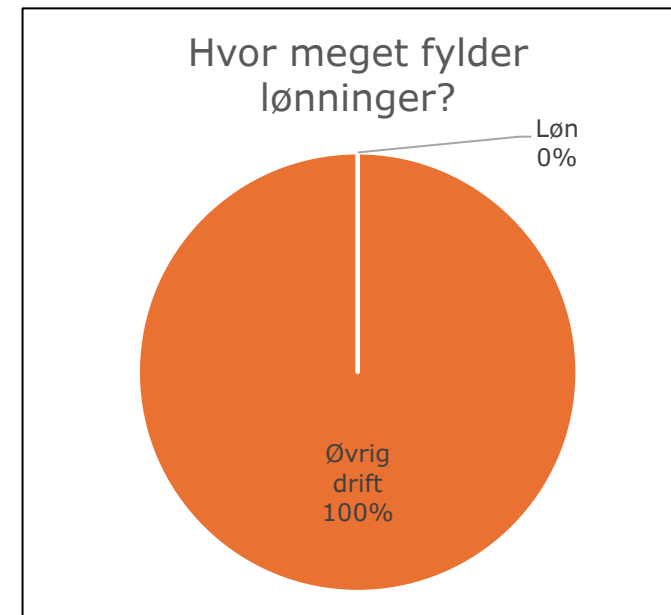
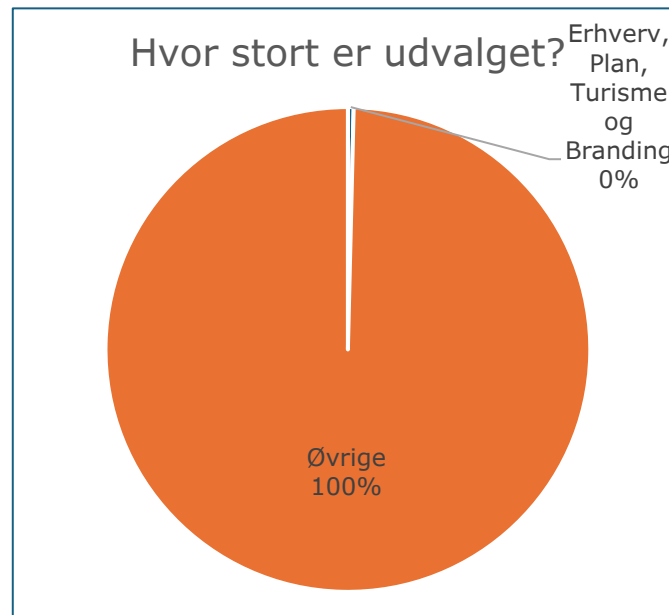
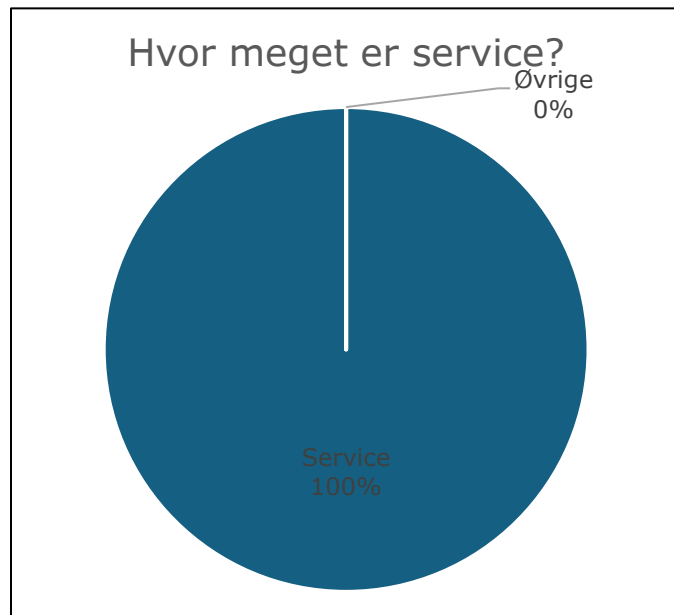

Mange fysiske besøg biblioteker

Økonomisk serviceniveau
131,3
(ca. 16-17 mio. kr. "for højt")

Udvalget Erhverv, Plan, Turisme og Branding

I 1.000 kr. (2026-pl)	Teknisk budgetudkast 2027
Udvalget for Erhverv, Plan, Turisme og Branding, heraf:	11.197
Turisme i Odsherred	3.360
Geopark Odsherred	4.633
Kommunaplanlægning	434
Bosætningsstrategi	259
Byfornyelse	133
LAG-midler	82
Lokal erhvervsservice	759
Greater Copenhagen, EU	82
Erhvervshus Sjælland	990
Styrket erhvervsindsats	350
Øvrigt	115

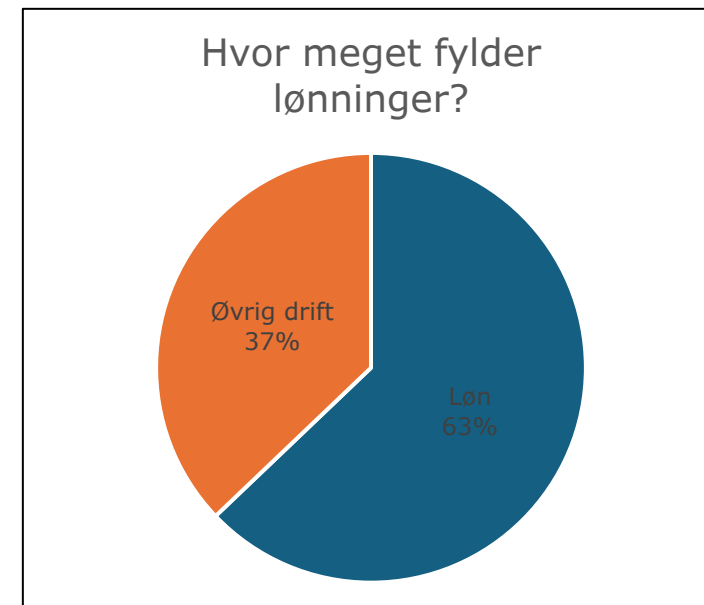
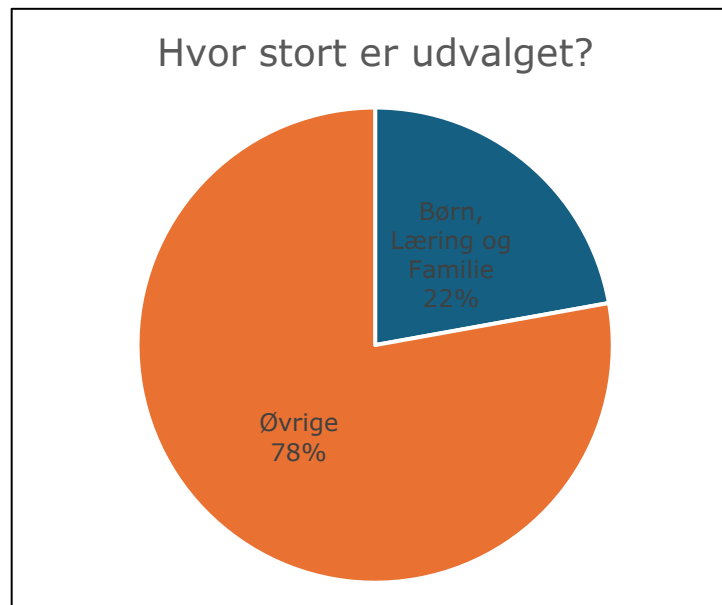
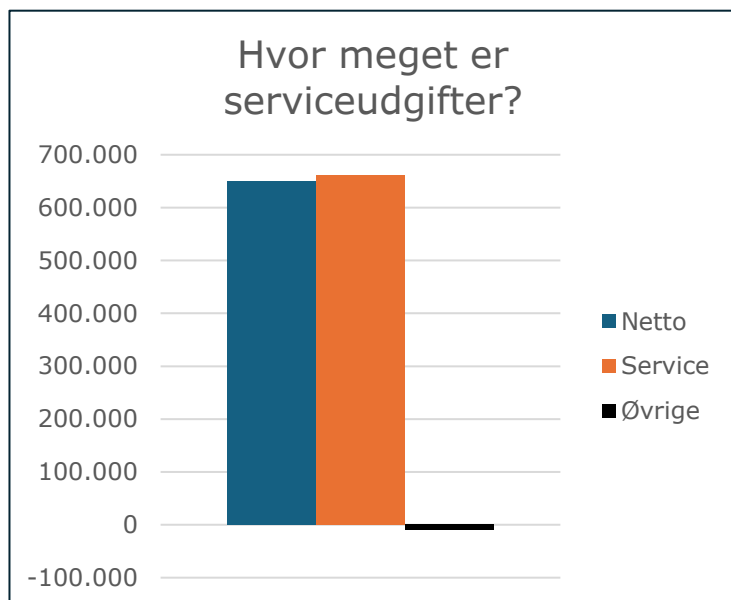

Styringsvilkår

– Erhverv, Plan, Turisme og Branding

- Konkrete politiske beslutninger, aftaler og lovpligtige betalinger
- Driftsaftale med Geopark Odsherred, 2023-2026
- Fast løbende betaling til VisitOdsherred
- Lovpligtigt bidrag til Erhvervshus Sjælland

Udvalget for Børn, Læring og Familie

<i>I 1.000 kr. (2026-pl)</i>	Teknisk budgetudkast 2027
Udvalget for Børn, Læring og Familie	642.856
Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR)	14.103
Familieafdelingen (det specialiserede børneområde)	139.666
Ungeliv og uddannelse	51.218
Skoleområdet	308.009
Dagtilbud og sundhedspleje	129.860

Styringsvilkår – Børn, Læring og Familie

Familieafdelingen

- Udgifter til borgerrettede ydelser
- Høje enhedspriser
- Barnets Lov
- Sammenhæng til skoleområdet
- Stigning i diagnoser – autisme og ADHD (i hele landet)
- Mulige strategi
  - Mere forebyggelse mindre anbringelse
  - tilbudsvifte – mere i egen drift
  - Udvidelse af tilbudsvifte og mere i egen drift

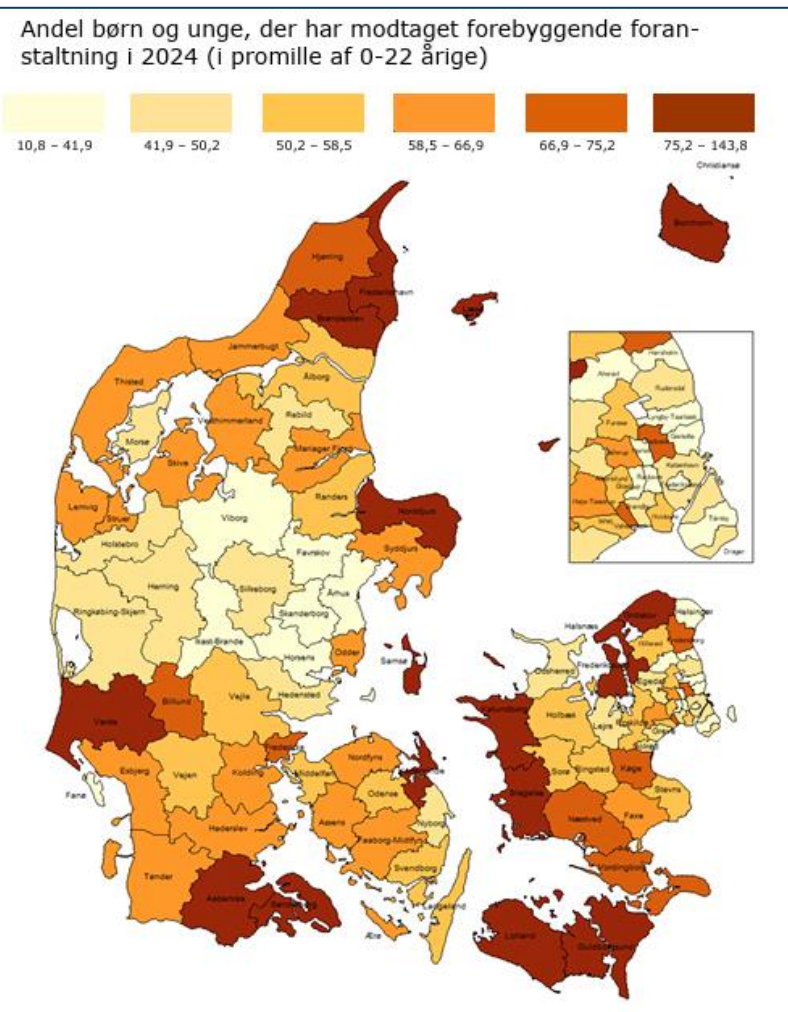
Familieafdelingen og PPR

Økonomisk serviceniveau
(kun familieafd.)

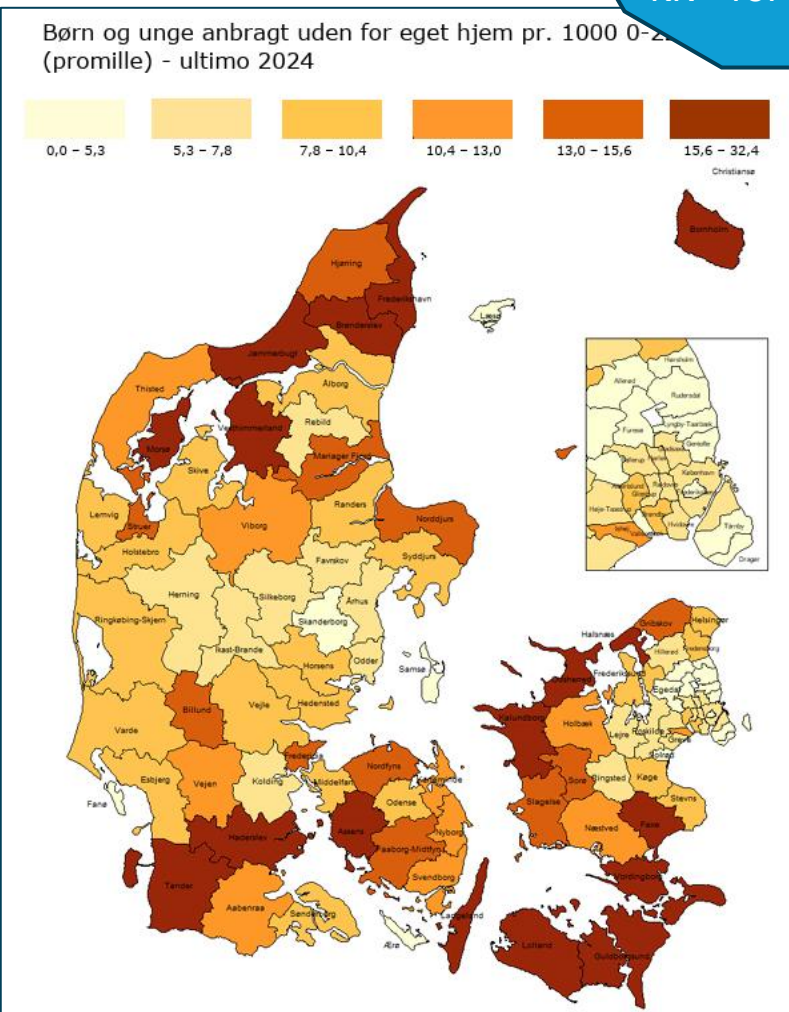
103,6
(ca. 5-6 mio. kr. "for højt")

<i>I 1.000 kr. (2026-pl)</i>	Teknisk budgetudkast 2027
PPR	14.103
Familieafdelingen, heraf:	139.666
Diverse	450
Rådgivning og forebyggelse	44.005
Plejefamilier	34.138
Opholdssteder	53.766
Døginstitutioner	14.927
Sikrede døgninstitutioner + ungdomskriminelle	5.968
Tabt arbejdsfortjeneste m.m.	4.749
Refusion, særligt dyre enkeltsager	-18.337

Lav grad af forebyggelse

Høj grad af anbringelse

Styringsvilkår – Børn, Læring og Familie

Skoler, SFO og dagtilbud

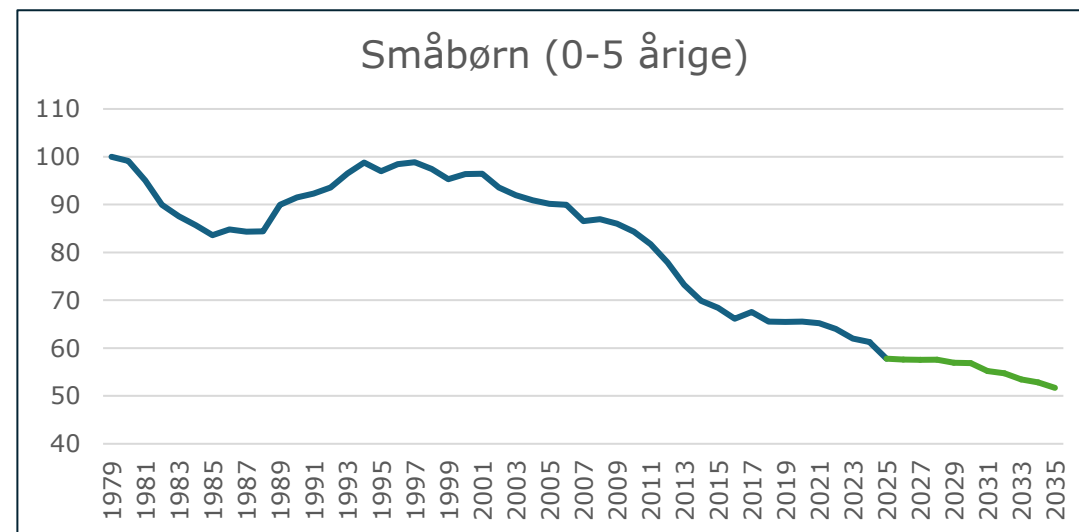
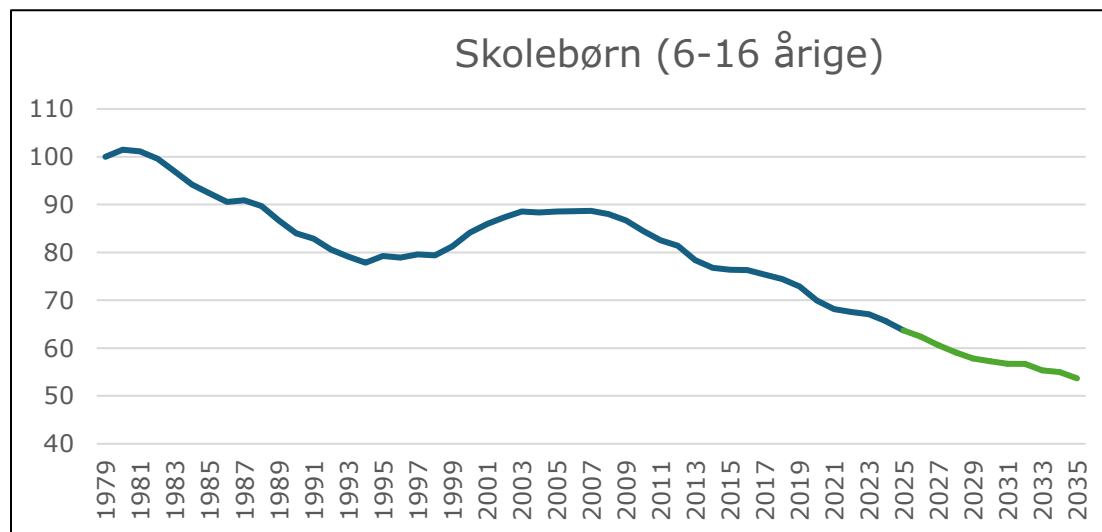
- Høje udgifter til specialundervisning
- Høj segregering
- Mange udgifter bundet i struktur
  - Folkeskoler: Små klasser ligeså dyre som store klasser
  - Lave klassekvotienter er dyrt
  - Udgifter bundet i bygninger og overhead
  - Dagtilbud: Dækning af ydertimer trækker mange ressourcer
- Klasserne er den reelle udgiftsdriver, og de eksisterende rammer giver lave klassekvotienter
- Høj andel af elever i privatskoler, driver også klassekvotienten ned

Skoler, dagtilbud og demografi

<i>I 1.000 kr.</i>	Teknisk budget 2027
Skoler	308.009
Folkeskoler	189.563
Privat- og efterskoler	37.581
Specialundervisning	80.865

<i>I 1.000 kr.</i>	Teknisk budget 2027
Dagtilbud og sundhedspleje	129.860
Dagtilbud	110.283
Sundhedspleje	19.577

Fravær af demografiregulering

- Fravær af demografiregulering på folkeskolerne – koster ca. 4 mio. kr. årligt
  - Suspension tilbage til 2022-niveau ca. 20 mio. kr. (2027-pl) – skjult tillægsbevilling (varig og stigende)
- Ikke en gratis omgang
  - Faldende børnetal betyder færre indtægter fra tilskud og udligning fra staten
- Resultatet er stigende enhedsudgifter (økonomisk serviceniveau)
  - Dette er ikke oplevelsen på skoleområdet
  - Det ses ikke på kvaliteten

Dagtilbud

- 2026: -3.702.000 kr.
- 2027: -5.002.000 kr.
- 2028: -5.229.000 kr.
- 2029: -6.476.000 kr.

Ung i Odsherred

- 2026: +96.000 kr.
- 2027: -215.000 kr.
- 2028: -546.000 kr.
- 2029: -849.000 kr.

Folkeskolen

- 2026: 6.106.000 kr.
- 2027: 9.786.000 kr.
- 2028: 14.135.000 kr.
- 2029: 17.171.000 kr.

Folkeskole

- Suspendert med budget 2024, tilbagerul til 2022

Dagtilbud

- Suspendert i 2026
- Regulering fortsætter fra 2027 og frem

SFO

- Reguleres fortsat

Ung i Odsherred

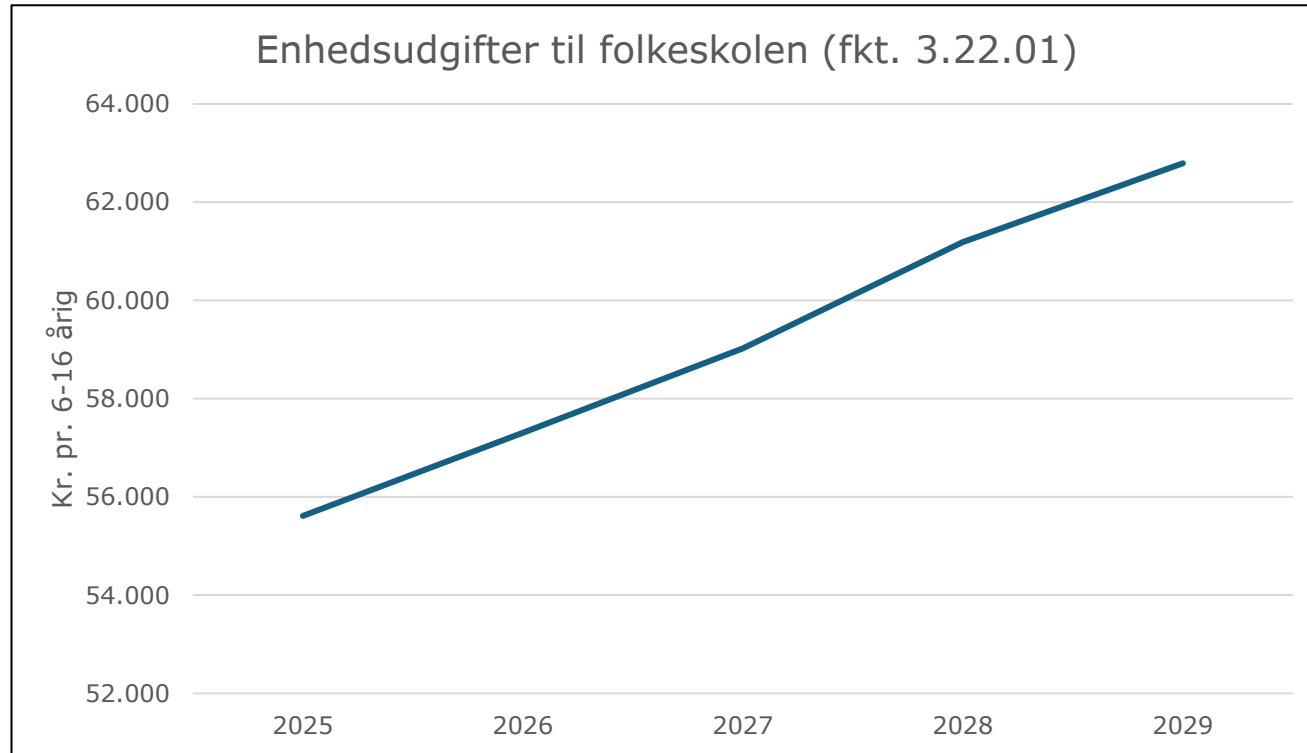
- Suspendert fra budget 2025 og frem

Ungeguider, ungevejledere og SSP

- Reguleres fortsat

Ingen demografiregulering

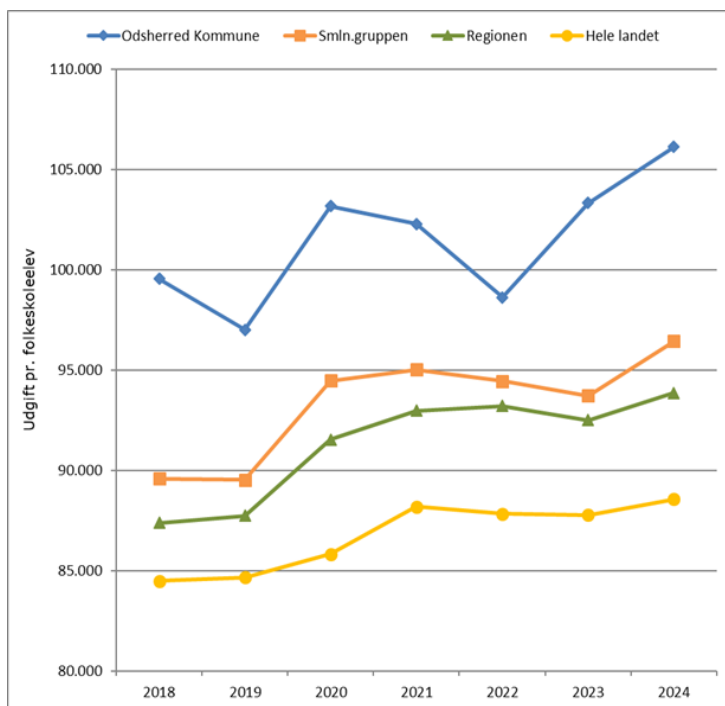
**Manglende
demografiregulering
(uændret budget)**

**Medfører fordyrelse af
det kommunale
skolevæsen på 13% på
bare 4 år...**

Økonomiske nøgletal – skoleområdet

Økonomisk serviceniveau
114,3
(ca. 45 mio. kr.
”for højt”)

Høje og stigende enhedsudgifter ekskl. specialundervisning

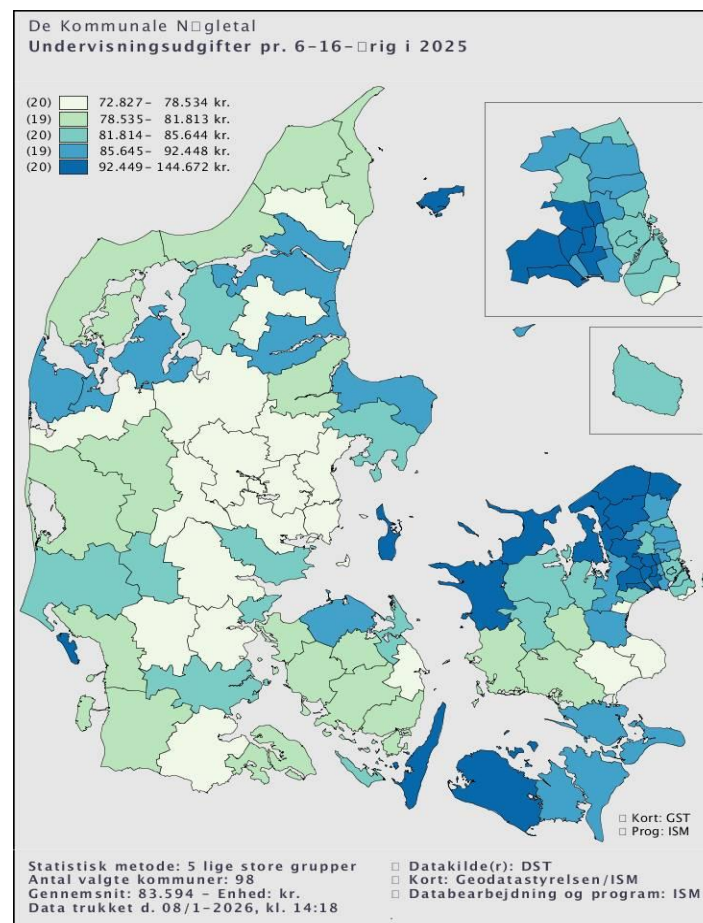

Udgift pr. folkeskoleelev 2024 (regnskabsår)

Udgift til egne folkeskoler pr. folkeskoleelev, ekskl. specialskoler	106.110	96.438	93.851	88.551
Udgift til egne folkeskoler og specialskoler pr. folkeskole- og specialskoleelev	139.991	113.116	112.387	102.578

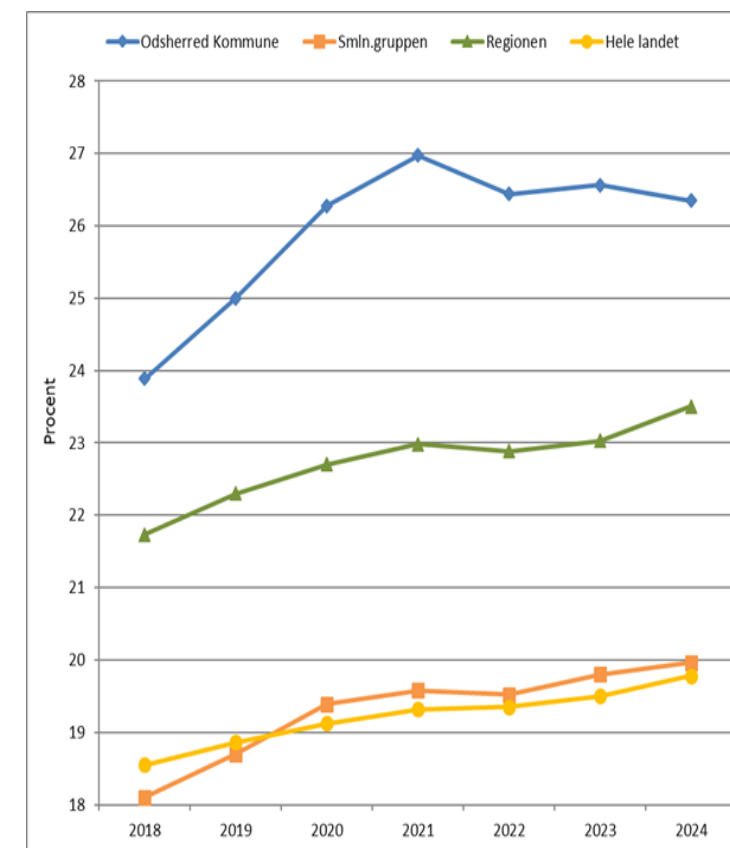
Kilde: ECO Nøgletal.

12. dyreste skolevæsen inkl. specialundervisning

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriets Kommunale Nøgletal.

Høj andel elever på privat-/friskoler

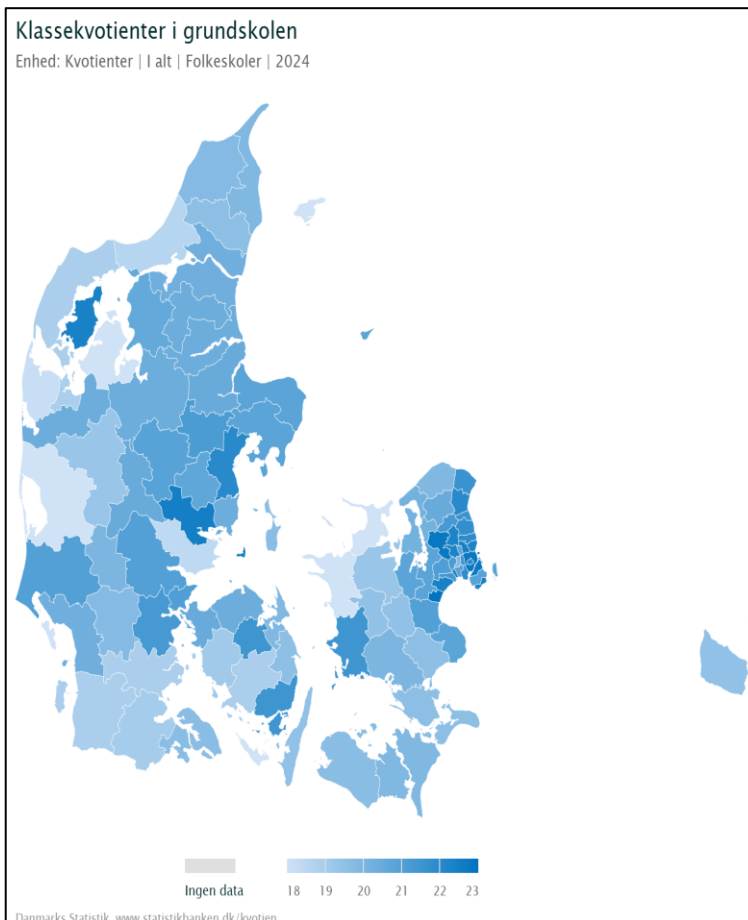

Kilde: ECO Nøgletal.

Nøgletal – skoleområdet

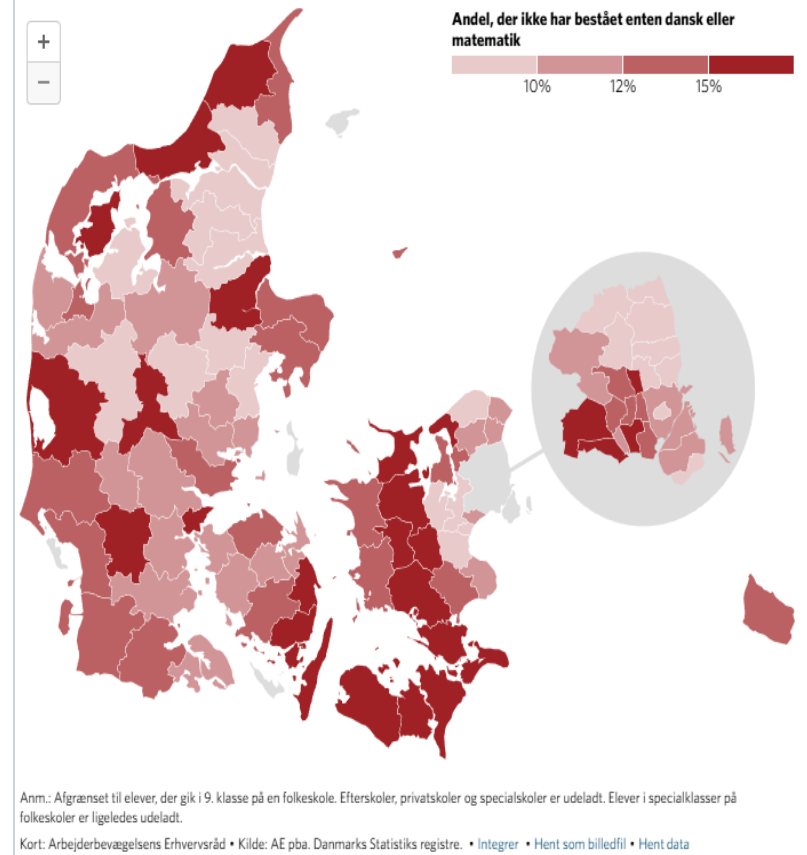
2. laveste klassekvotient

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken.dk

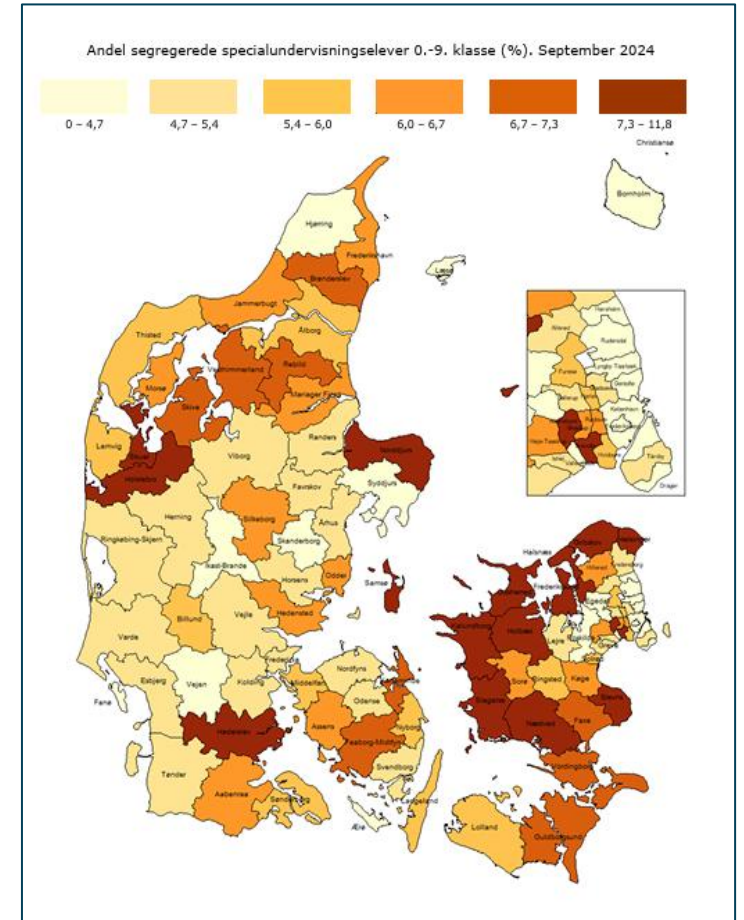
5. højeste andel IKKE bestået i DA+MA

Figuren viser, hvor stor en andel af folkeskoleeleverne i 9. klasse, der ikke bestod både dansk og matematik ved folkeskolens afgangsprøve i skoleåret 2023/24.

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken.dk

2. højeste segregeringsprocent

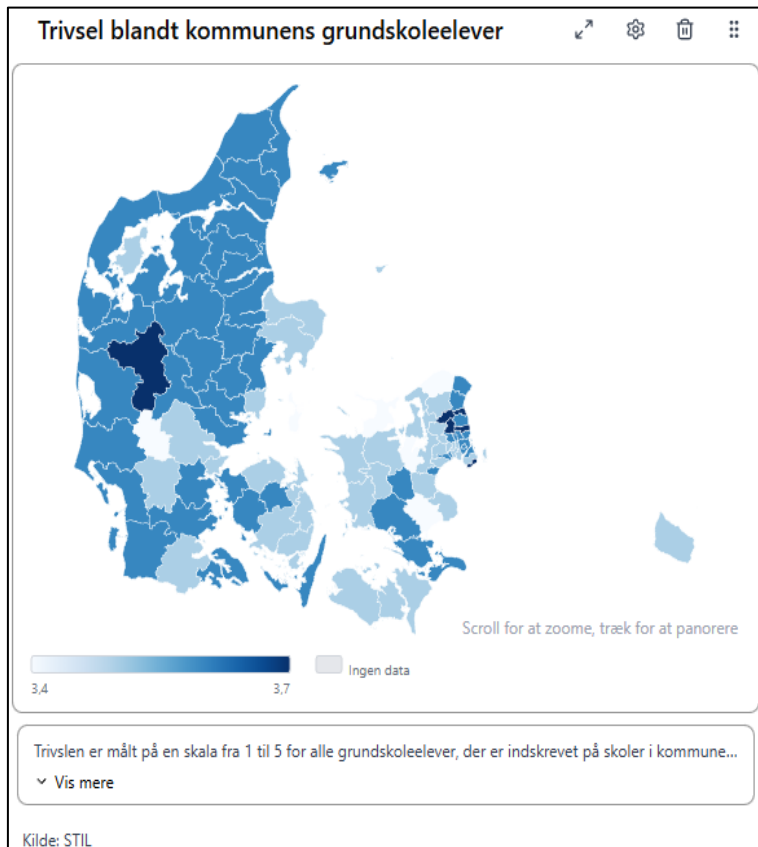

Kilde: ECO Nøgletal.

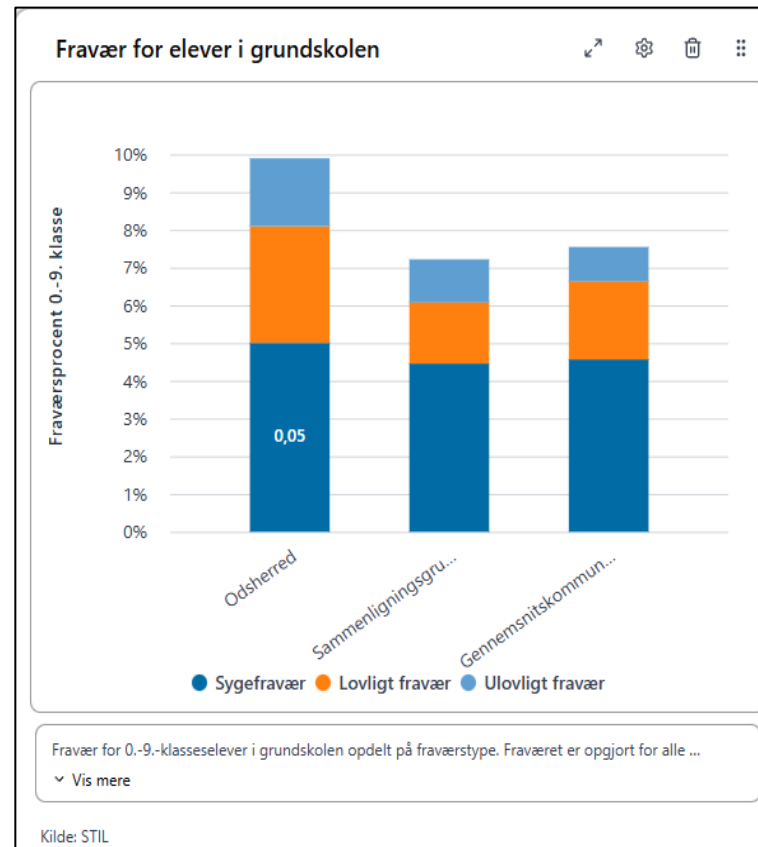
Nøgletal – skoleområdet

Dårlig trivsel (den dårligste i landet)

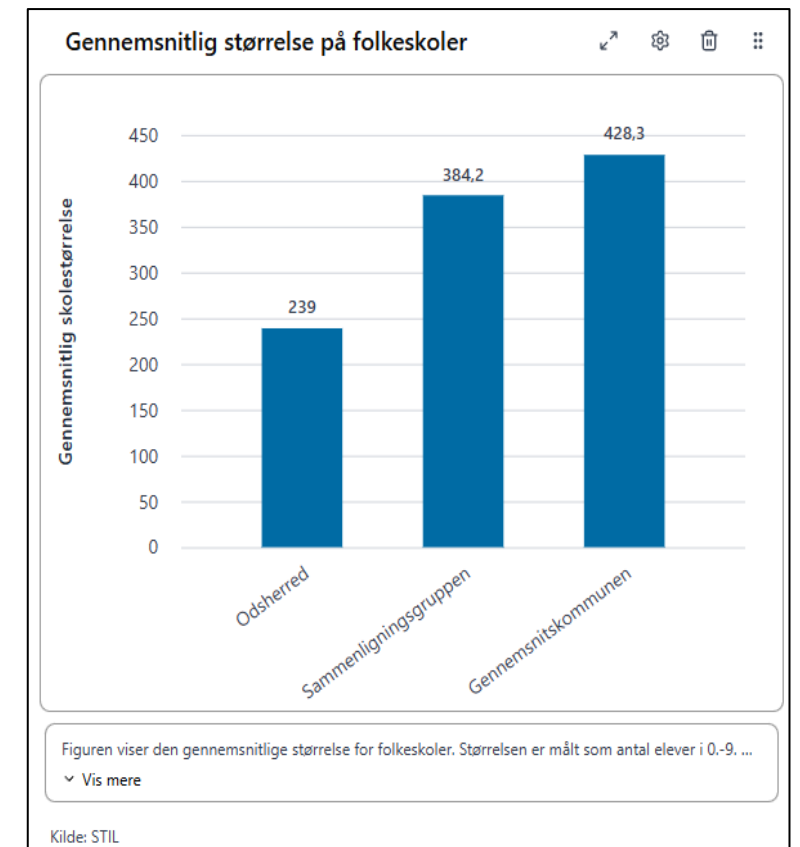
Kilde: 2024/2025, Dataprocess, Vores Nøgletal pba. STIL.

Højt fravær

Kilde: 2024/2025, Dataprocess, Vores Nøgletal pba. STIL.

Små skoler (ikke matrikler!)

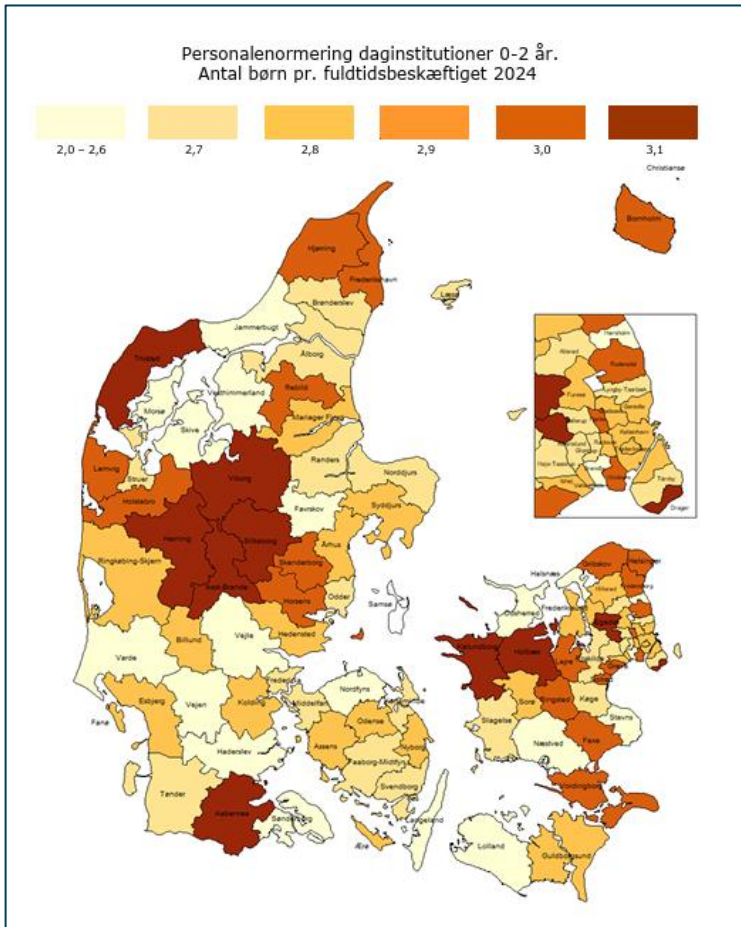
Kilde: 2024/2025, Dataprocess, Vores Nøgletal pba. STIL.

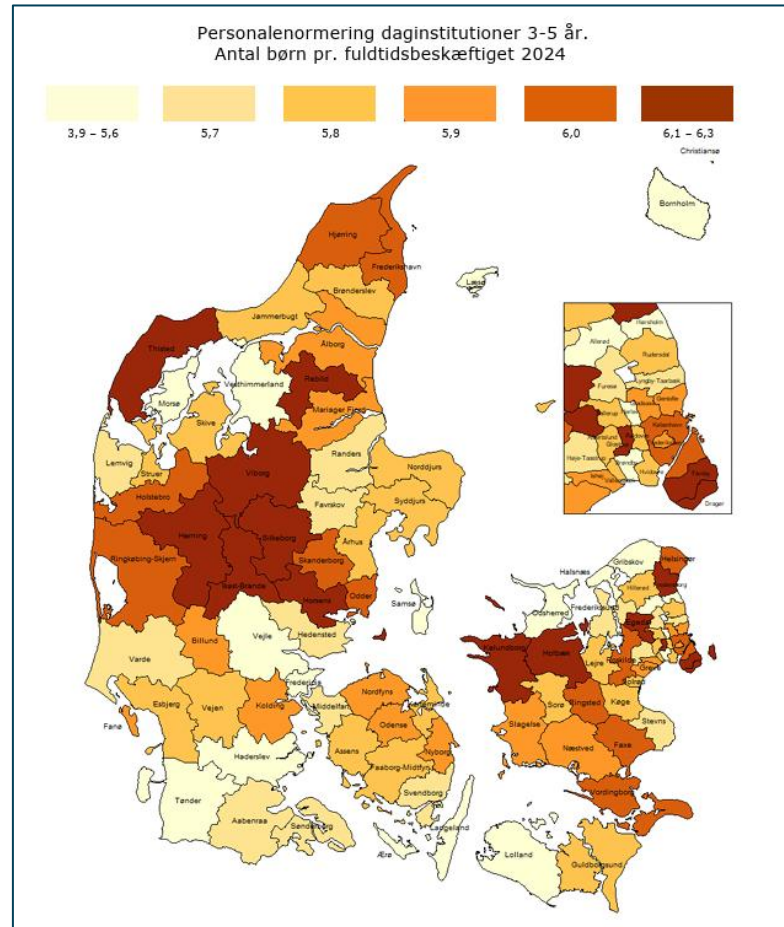
Økonomiske nøgletal - dagtilbud

Økonomisk serviceniveau
109,0
(ca. 20 mio. kr.
”for højt)

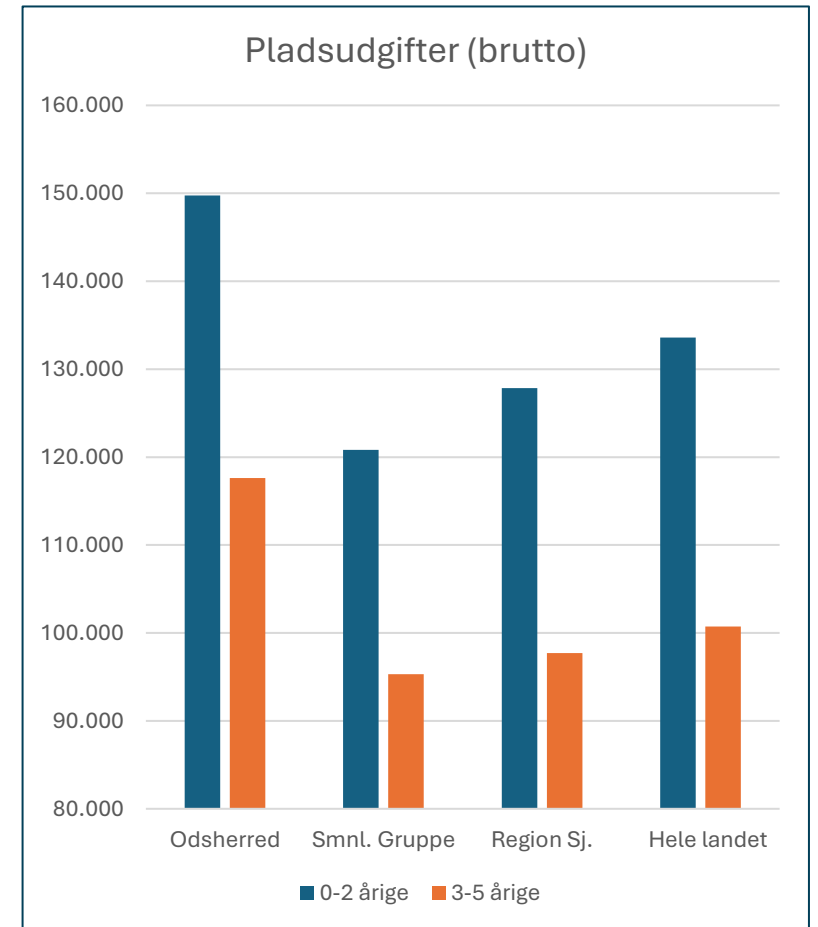
5. bedste normeringer (0-2 år)

6. bedste normeringer (3-5 år)

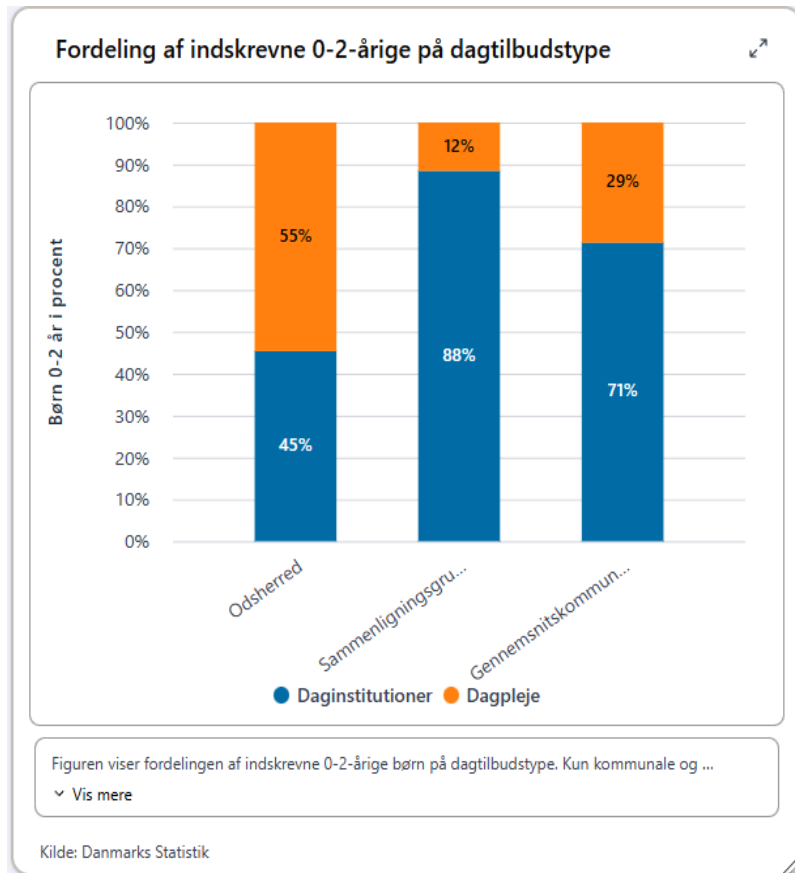
Høje enhedsudgifter

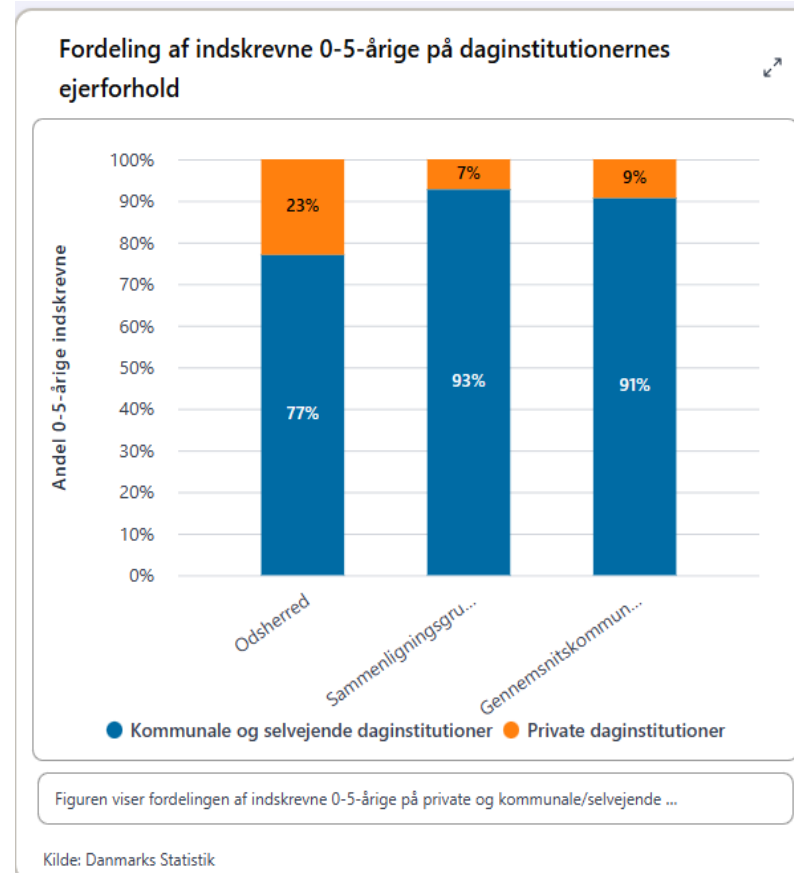

Nøgletal - dagtilbud

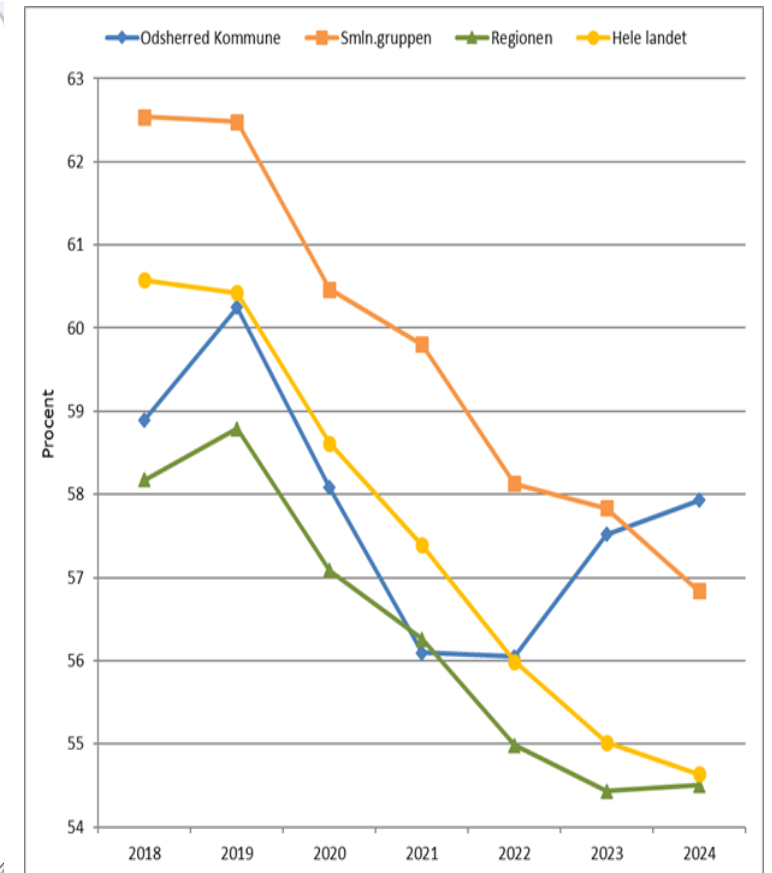
Høj grad af dagpleje

Høj andel af private tilbud

Høj andel pædagoger

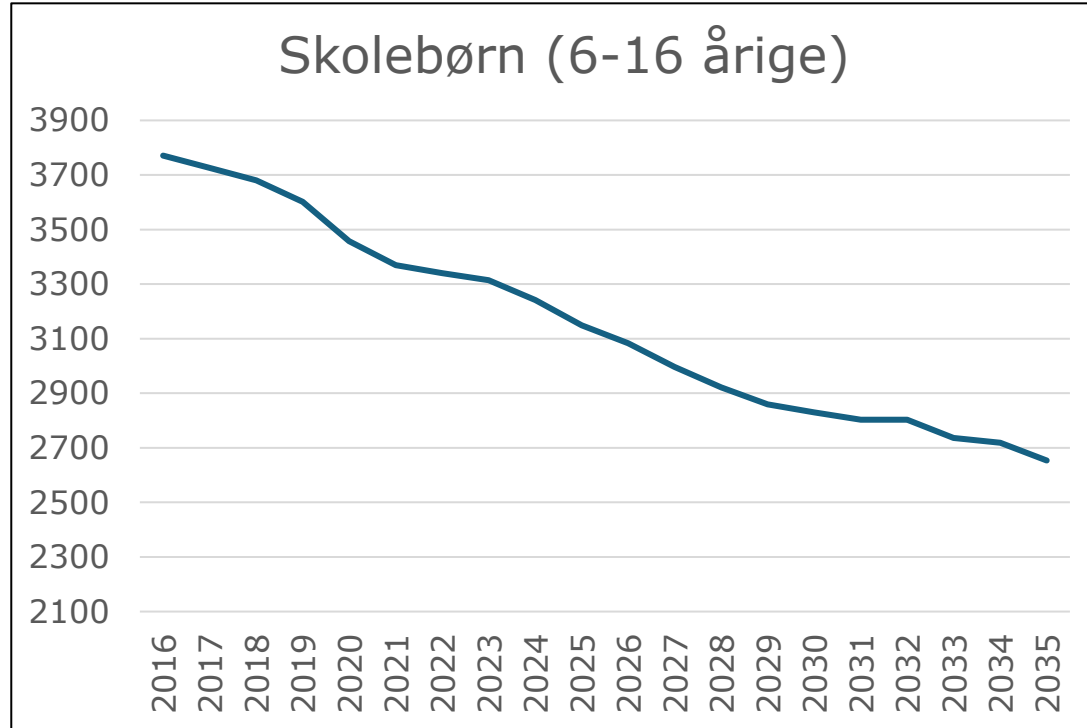
Skole- og dagtilbudsområde under pres

Paradokset i høje udgifter – lave resultater

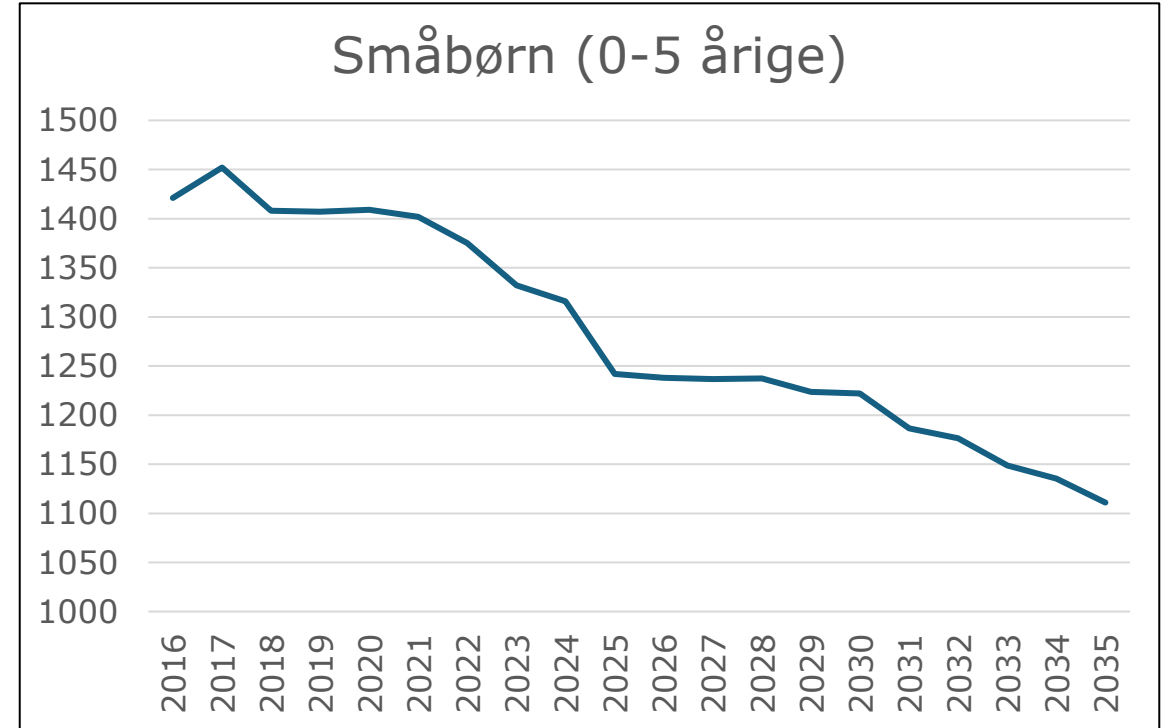

Den demografiske udvikling 2016 - 2035

Skolebørn (6-16-årige)

Småbørn (0-5 årige)

Skolestrukturen

Elever i den lokale folkeskole

Fordeling af elever skoletype skoleår 2025/26					
Andel elever	Elever i distriktet i alt	Egen folkeskole	Andre folkeskoler	Friskoler (0. 9. kl.)	Andet (Special og efterskoler)
Asnæs	554	51,6%	21,7%	17,1%	9,6%
Fårevejle	381	34,6%	24,4%	30,2%	10,8%
Højby	224	58,9%	19,2%	10,3%	11,6%
Nykøbing	519	47,6%	18,3%	26,2%	7,9%
Vig	361	54,3%	19,4%	18,0%	8,3%
Egebjerg	179	31,8%	33,0%	25,7%	9,5%
Odden	80	33,8%	37,5%	12,5%	16,3%
Hørve	327	18,0%	24,5%	45,9%	11,6%
Hovedtotal	2625	43,3%	22,5%	24,4%	9,9%
Egebjerg 0.-6. klasse	125	45,6%	24,8%	24,8%	4,8%
Odden 0.- 6. klasse	53	50,9%	28,3%	13,2%	7,5%
Hørve 0. - 6. klasse	215	27,4%	15,8%	47,4%	9,3%

**Det lokale
(fra)-valg blandt
Odsherred
Kommunes
“egne” familier**

Odden:

50 pct. af aldersgruppen (0.-6. kl.) går i den lokale folkeskole.

28 pct. vælger en anden folkeskole

Egebjerg:

Knap halvdelen af aldersgruppen (0.-6. kl.) går i den lokale folkeskole.

25 pct. vælger en anden folkeskole

Hørve:

27 pct. af aldersgruppen (0.-6. kl.) går i den lokale folkeskole.

16 pct. vælger en anden folkeskole.

Små klasser og små skoler

Skole	Klasser i årgangene	Samlæste klasser på Odden og Egebjerg
Hørve skole	12,1	12,1
Fårevejle skole	18,3	18,3
Asnæs skole	19,0	19,0
AFH i alt	16,8	16,8

Odden skole	4,7	11,0
Egebjerg skole	11,7	13,7
Nykøbing skolerne	21,2	21,2
ONE i alt	14,1	17,0

Vig skole	18,4	18,4
-----------	------	------

Højby skole	20,6	20,6
-------------	------	------

I alt	16,7	17,8
--------------	-------------	-------------

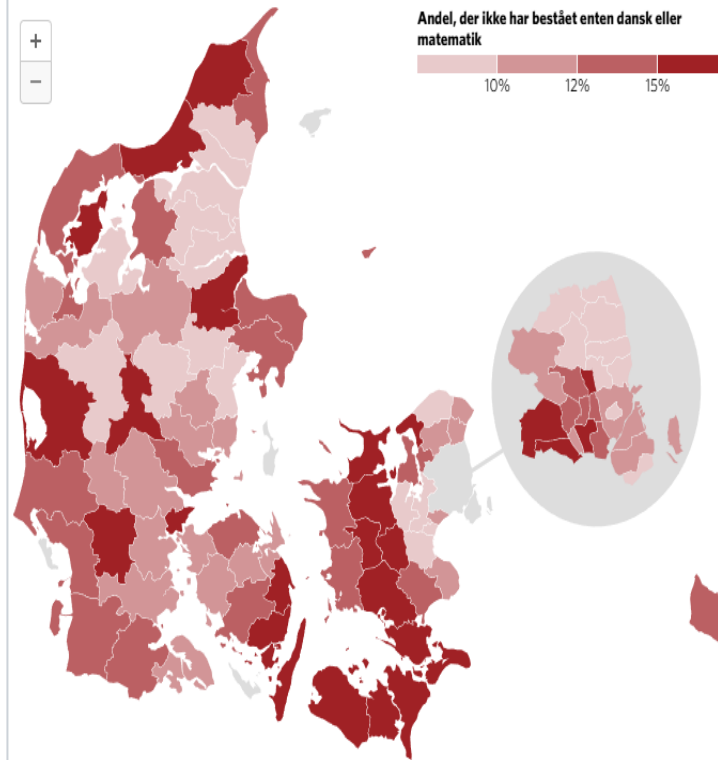
Elevdata fra d. 5. sept. 2025.

Lav kvalitet

5. højeste andel IKKE bestået i dansk og matematik

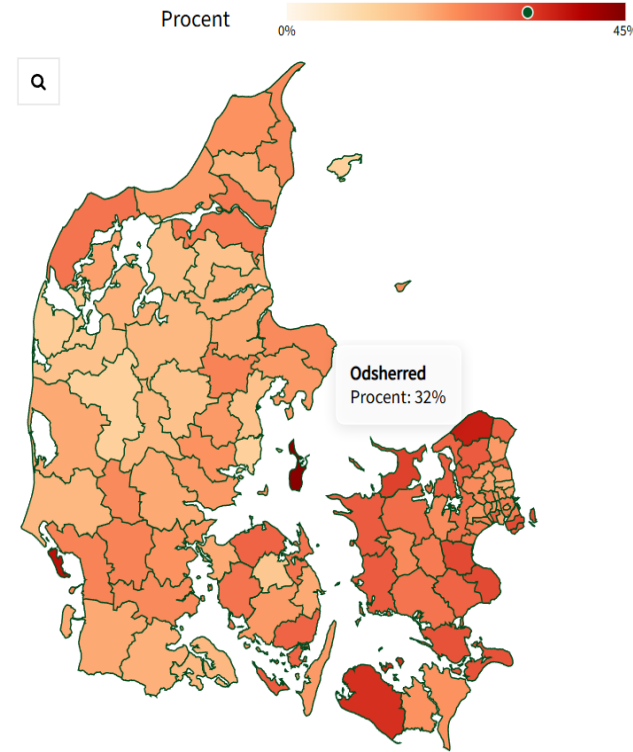
Figuren viser, hvor stor en andel af folkeskoleeleverne i 9. klasse, der ikke bestod både dansk og matematik ved folkeskolens afgangsprøve i skoleåret 2023/24.

Anm.: Afgrænset til elever, der gik i 9. klasse på en folkeskole. Efterskoler, privatskoler og specialskoler er udeladt. Elever i specialklasser på folkeskoler er ligeledes udeladt.

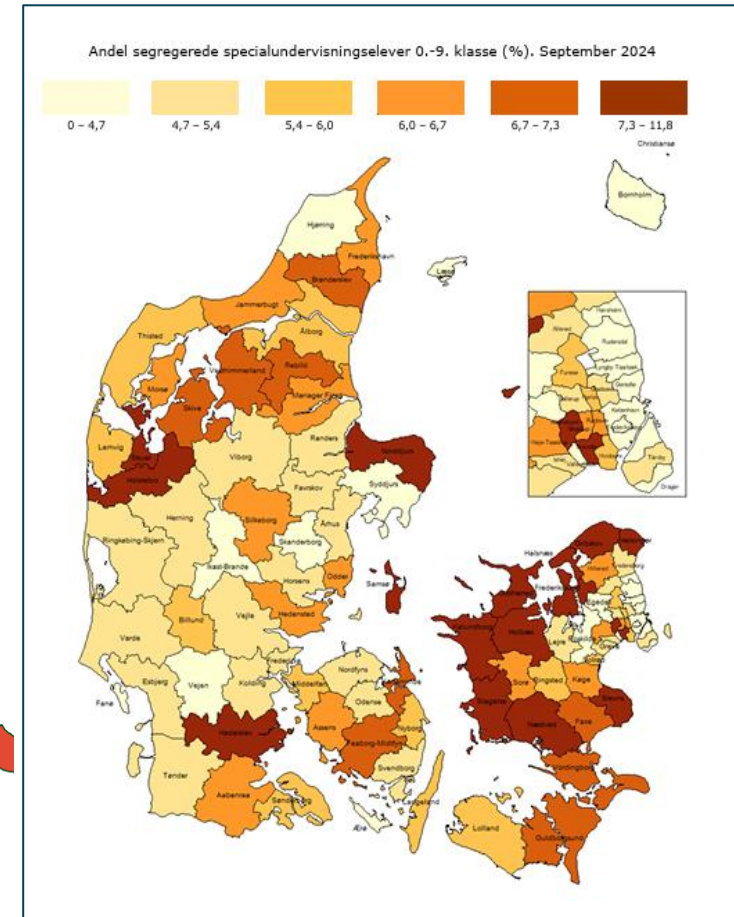
Kort: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: A.E. pba. Danmarks Statistiks registre. • Integrer • Hent som billedfil • Hent data

Andel af elever har mere end 10 procent fravær i seneste skoleår (inklusive specialskoler).

Kilde: Data fra Børns Vilkår på baggrund af data fra Uddannelsesstatistik

2. højeste segregeringsprocent

Kilde: ECO Nøgletal.

Dagtilbudsområdet

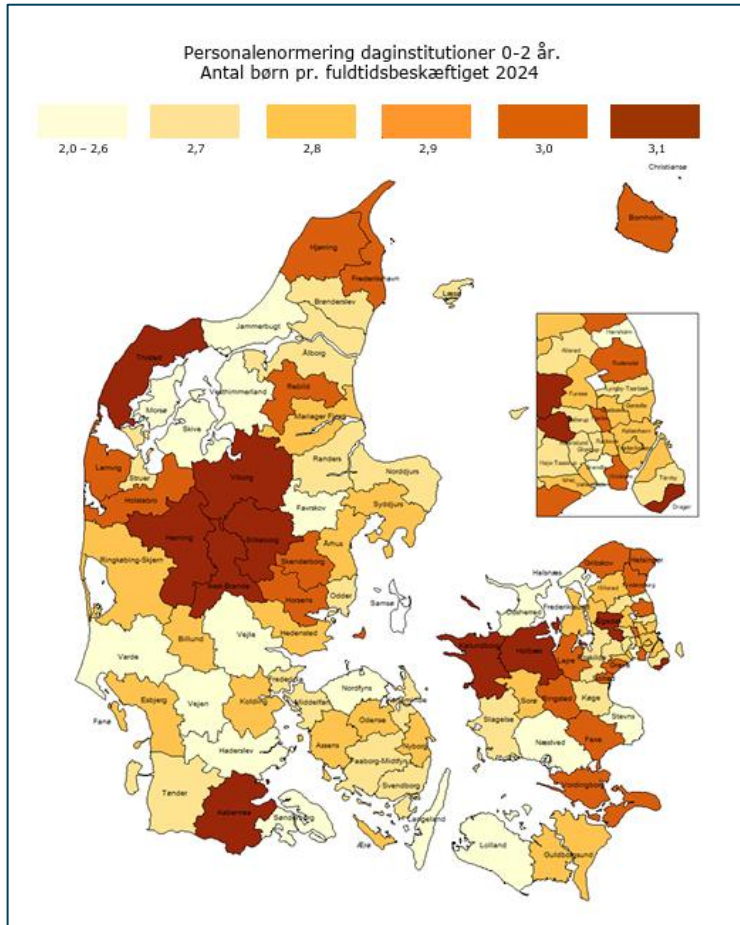
Vuggestuer og børnehaver

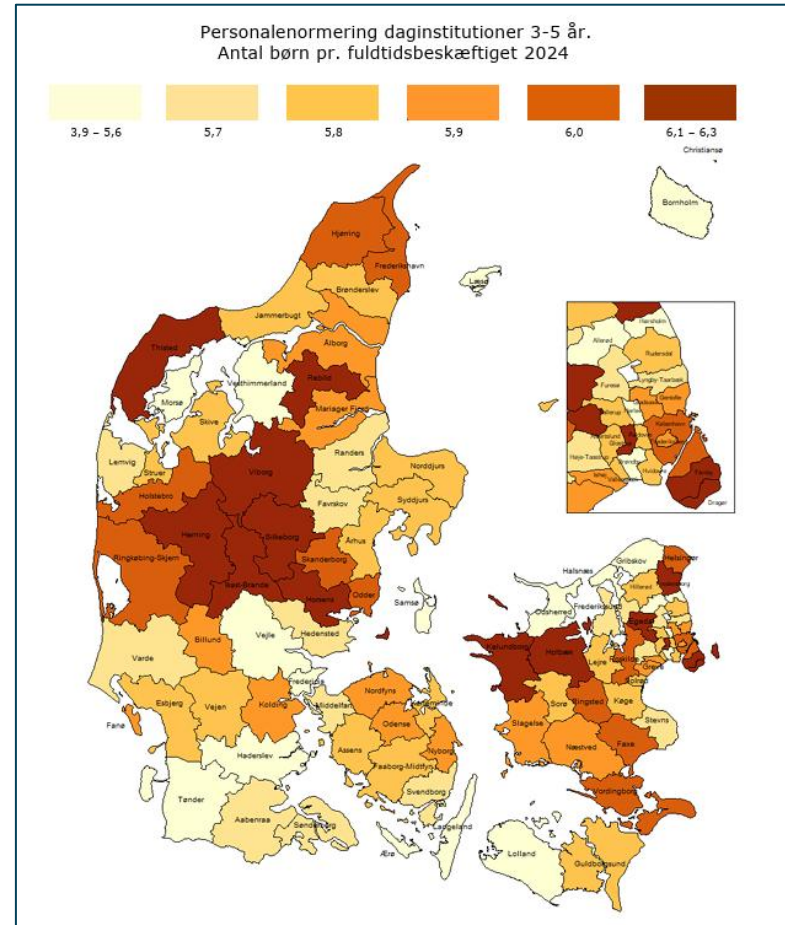

Nøgletal - dagtilbud

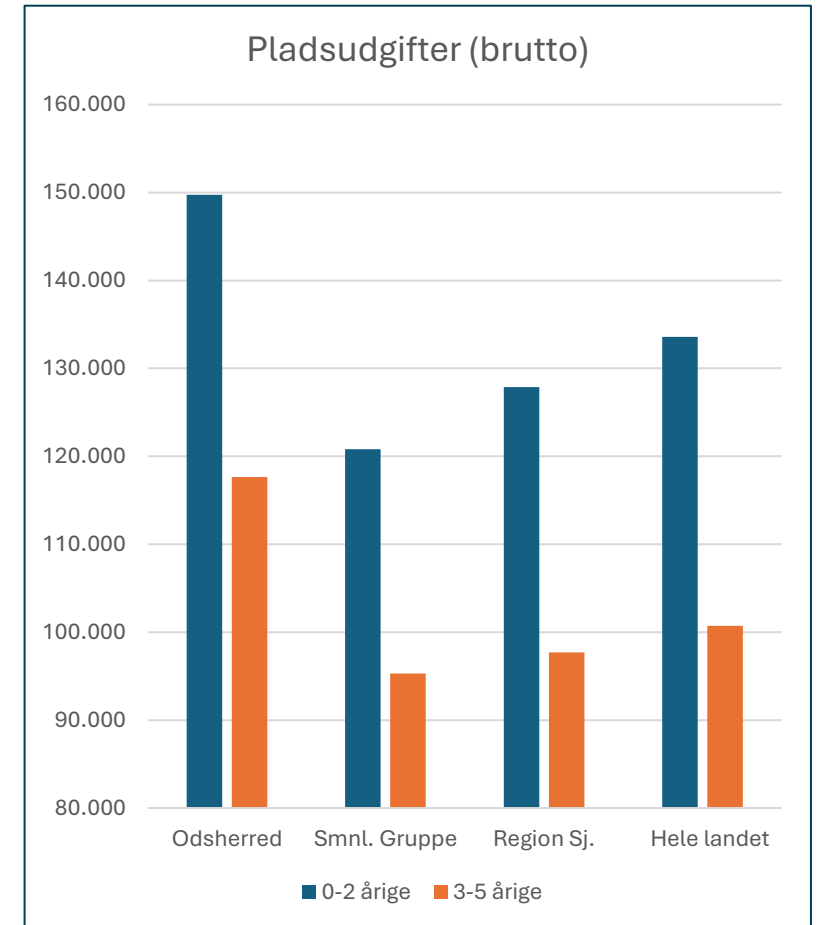
5. bedste normeringer (0-2 år)

6. bedste normeringer (3-5 år)

Høje enhedsudgifter

Ressourcerne er smurt tyndt ud

Budget anvendt til **dækning af åbningstid** varierer: 21% til 90% - Solbakken vs. Spiloppen. Udfordrer lønbudget og dækning ved uddannelse, møder etc.

Personalets uddannelsesniveau – 51% uddannet. Anbefaling 80/20 fordeling. Stor variation. Fx Odden 1 uddannet ud af 5, Regnbuen 10 uddannet ud af 14.

”Sårbarhed” ved mindre dagtilbud antallet af medarbejdere i et tilbud, påvirker fleksibilitet og mulighed for faglig sparring/fællesskab – driftstunge.

Gns. pris pr. børneenhed spænder fra Solbakken 150.271, Odden 123.206 til Bevægelseshaven 80.574 og Spiloppen 80.748

Konsekvenser af små enheder

- Få børn på mange matrikler → høje faste udgifter
- Små dagtilbud og skoler (lave klassekvotienter) → dyr drift pr. elev
- Små medarbejdergrupper → faglige miljøer og sårbarhed

Groft sagt:

ressourcerne går til at holde strukturen kørende – ikke til kvalitet

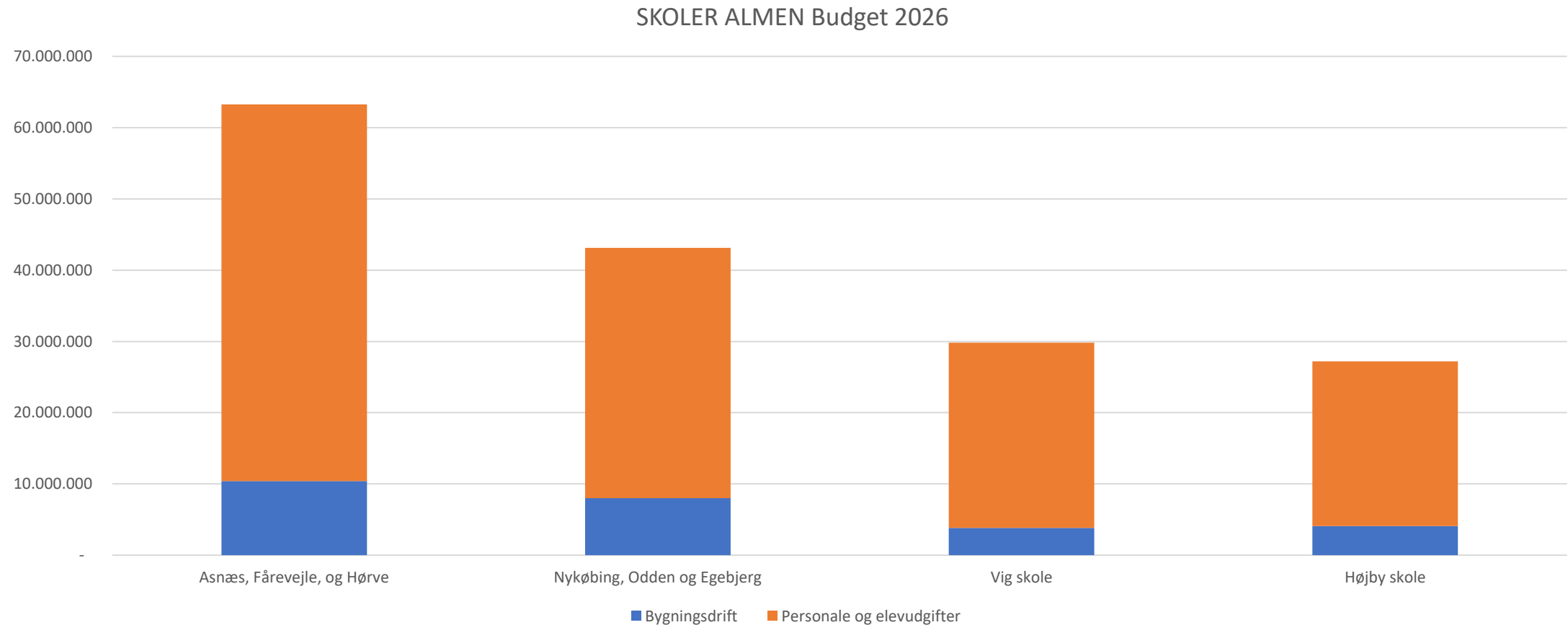

Hvad har vi så brug for?

Bygningsfællesskaber på skoler?

- kan hjælpe noget, men ressourcerne findes i personalet, som dækker mange matrikler

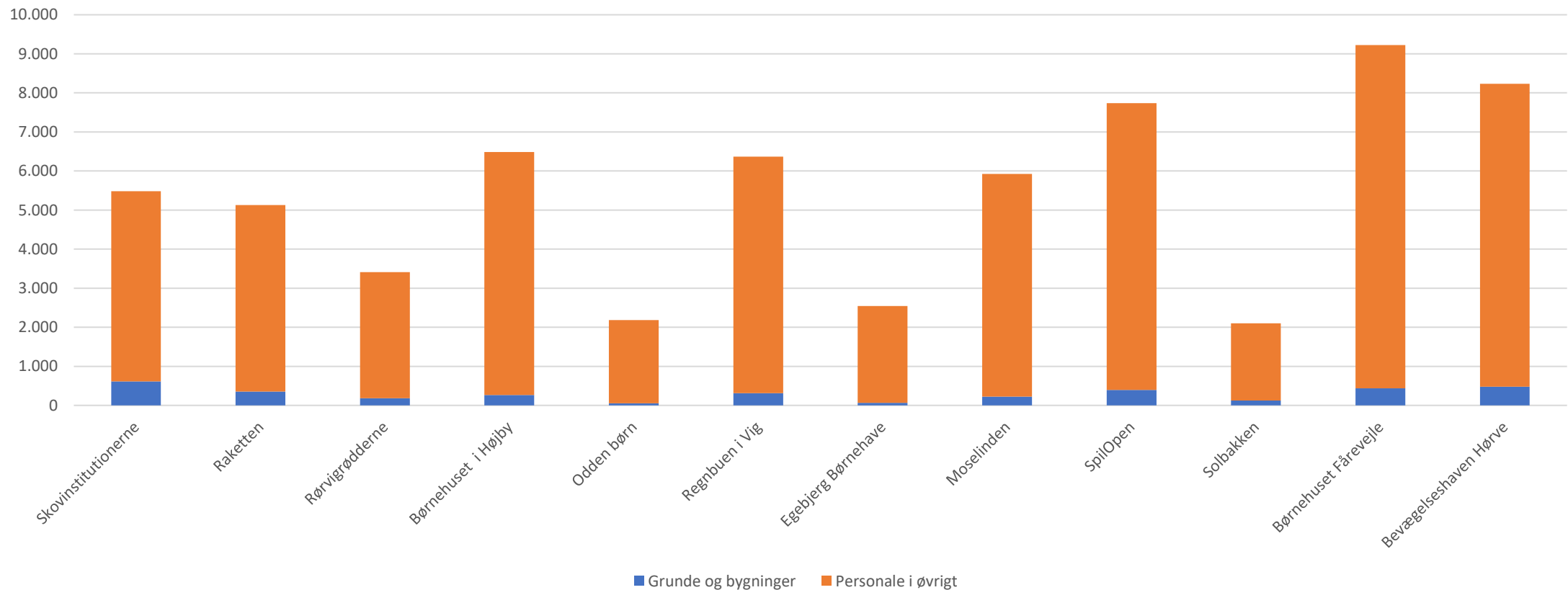

Bygningsfællesskaber på dagtilbud?

- kan hjælpe noget, men ressourcerne findes i personalet, som skal dække åbningstider på alle matrikler

Bygningsudgifter og personale Dagtilbud - budget 2026

Tre væsentlige komponenter for et bæredygtigt børneområde

EN BÆREDYGTIG STRUKTUR
OG ØKONOMI

MANGFOLDIGE
BØRNEFÆLLESSKABER

STÆRKE FAGLIGE MILJØER
OG ARBEJDSFÆLLESSKABER

Hvad vil vi gerne opnå?

Flere i det almene fællesskab

Børn og medarbejdere, der
trives

Faglige resultater

Mere kvalitet for pengene

En vigtig politisk diskussion

Hvilken kvalitet (inklusion, trivsel, faglige miljøer faglige resultater) ønsker I for Odsherreds børn i dagtilbud og skoler?

Hvilken økonomi og struktur kan understøtte og realisere de politiske ambitioner?

Tak for ordet

Frokost
- vi ses 13.00

Udvalgsfordelte måltal

Udvalg (<i>i mio. kr. i 2026 pl</i>)	Service- ramme 2027	1 pct.
Udvalget for Klima, Teknik og Miljø	74,6	0,7
Økonomiudvalget	454,7	4,5
Udvalget for Ældre, Sundhed og Forebyggelse	508,2	5,1
Udvalget for Social, Beskæftigelse og Arbejdsmark.	247,9	2,5
Udvalget for Kultur, Bosætning, Fritid og Lokale Fællesskaber	71,2	0,7
Udvalget Erhverv, Plan, Turisme og Branding	11,2	0,1
Udvalget for Børn, Læring og Familie	642,9	6,4
I alt	2.010,7	20,1

Andre strukturer som skal genbesøges

- Skal grænsen for forslag hæves fra 0,1 mio. kr. til 1 mio. kr.?
- Andet?

Drøftelse i grupper

Tilbage 13:45

Udvalgsfordelte måltal – ”beslutning”

Udvalg (i mio. kr. i 2026 pl)	Måltal	1 pct.
Udvalget for Klima, Teknik og Miljø		0,7
Økonomiudvalget		4,5
Udvalget for Ældre, Sundhed og Forebyggelse		5,1
Udvalget for Social, Beskæftigelse og Arbejdsmark.		2,5
Udvalget for Kultur, Bosætning, Fritid og Lokale Fællesskaber		0,7
Udvalget Erhverv, Plan, Turisme og Branding		0,1
Udvalget for Børn, Læring og Familie		6,4
I alt		20,1

Tak for i dag